דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ב"ל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, כ' באב תשמ"ו, 25 באוגוסט 1986 ● גליון 18894

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר
- שלום לך רפורמת המס – מוריה אבנימלך
- יש להם בעיה – חגי אשד
- יצא נכדו של לובנגולו מלך זולו – טדי פרויס
- הקרב על הים – יוסף מיכלסקי
- בורסה וכלכלה, עכשיו, על הדשא
- כוכבים ולילות

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19־31, רמת־הגולן 18־33, צפת 20־32, טבריה 24־38, נצרת 20־33, עפולה 22־35, השומרון 22־32, תל־אביב 22־31, לוד 22־32, יריחו 25־39, עזה 23־31, באר־שבע 22־35, אילת 27־42.

פרס יצא לקאמרון: מחר הודעת חידוש היחסים; במשלחת – גם ראשי המשק ויחידת סיוע רפואי

חתימת הסכם השכר. משמאל לימין: מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שר האוצר משה נסים, הממונה על השכר הלל דודאי. (צילום: יצחק הררי)

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס יקיים הבוקר שיחה בארבע עיניים עם נשיא קאמרון פול ביאה, אך על חידוש היחסים בין שתי המדינות תימסר, כנראה, הודעה רק מחר, במסיבת עיתונאים משותפת של שני המנהיגים, לפני צאתו של פרס לישראל.

ראש הממשלה יצא בלילה לקאמרון שבמערב־אפריקה לביקור בן יומיים. נלוו אליו מנכ"ל משרדו אברשה טמיר, מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי וכן אנשי משק בכירים.

אתמול החליט פרס לצרף אל הנלווים אליו גם יחידת סיוע רפואי, הכולל רופאים, חובשים וציוד רפואי לעזרת נפגעי אסון הטבע שפקד את צפון מערב קאמרון בשבת.

מטוס ראש הממשלה יגיע לבירת קאמרון לפני הצהריים. מיד בהגיעו ליאונדה ייוועד, כאמור, פרס עם ביאה. בצהריים יארח נשיא קאמרון את ראש הממשלה ופמלייתו לארוחת־צהריים ואחריה ינהל עמה פגישת עבודה.

אנשי המשק הנלווים אל פרס ייפגשו גם עם השרים הכלכליים בממשלת קאמרון. מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, ייפגש, ככל הנראה, עם שר החוץ, שאותו הוא מכיר היטב מן המהלכים שקדמו וקידמו את חידוש היחסים בין קאמרון לישראל.

כשנשאל קמחי מה צריכה ישראל להשיב אם ישאלו נציגיה, במהלך הביקור, על יחסיה עם דרום־אפריקה, השיב, כי התשובה צריכה להיות „ישראל תכבד את ההחלטות שיקבלו בנדון המדינות הדמוקראטיות המערביות". קמחי אמר אמש ל„דבר" כי אין החלטת ממשלה בכיוון זה של תשובה וכי זו דעתו שלו, שכן הוא אינו מעלה בדעתו, שישראל תפעל בניגוד להחלטות של הדמוקראטיות המערביות.

גם שר החוץ מדגיש עמדה זו ואמש ביטא אותה במסיבת עיתונאים בנמל התעופה בן־גוריון, בקבלו את פני שר החוץ של לוכסמבורג. שמיר התחייב, שישראל תכבד כל החלטה בין־לאומית הנוגעת להטלת סנקציות על דרום־אפריקה, אך תשמור על הקשר

(המשך בעמ' 2)

40 נספו מפליטת גאז וולקאני רעיל בקאמרון

יאונדה (עיר). – 40 איש נספו כתוצאה מפליטה טבעית של גאז וולקאני רעיל בצפון־מערב קאמרון – מסר בשבת רדיו יאונדה.

הממשלה הכריזה על האיזור שמסביב לאגם הוולקאני ניוס כעל איזור מצוקה ופתחה בפעולות הצלה.

במחוז הצפוני־מערבי של קאמרון כמה אגמים וולקאניים. בתקרית דומה לפני שלוש שנים נספו עשרות אנשים באיזור. בפעולות החילוץ השתתפו מסוקים, כדי להעביר למקום מבטחים תושבים מאיזור האגם.

מחשב מע"מ שכח למחוק הנשיא מרשימת חברי הדירקטוריונים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

בשל תקלה, שסיבתה טרם פוענחה, מופיע במערכת המחשבים של מס־ערך־מוסף שמו של נשיא המדינה חיים הרצוג כחבר מועצות המנהלים של 21 חברות שונות.

אחדות מהחברות האלה הן ציבוריות האחרות של גופים פרטיים־עסקיים, כגון של ח"כ אברהם שפירא ושל קבוצת „דיסקונט". נראה, שהנשיא היה חבר מועצות המנהלים של אותן החברות לפני שנבחר לתפקידו הממלכתי, כאשר פעל כעורך־דין.

בתשובה לפניית „דבר" בעניין זה הגיבה לשכת הנשיא, שאין כל בסיס לכך ששמו של הנשיא יופיע ברשימות מע"מ, היות שהוא התפטר מתפקידיו המפעליים הפרטיים עם כניסתו לכהונת הנשיא.

סופר „דבר" פנה לדוברת משרד המשפטים בבקשה לבדוק אם שמו של הנשיא עדיין מופיע בתיקים של חברות הרשומות אצל רשם החברות הממשלתי. כעבור יום נתקבלה תגובת הדוברת: „יש לפנות ללשכת הנשיא בכל הנוגע לו". סופר „דבר" בירושלים בדק שני תיקים אצל רשם החברות, ולא היה בהם זכר לשמו של הנשיא.

דובר משרד האוצר יצחק היבנר, אשר נתבקש לבדוק את הנושא ולהגיב השיב: „במחשב של מע"מ אכן מופיע השם (של נשיא המדינה). מע"מ יתקן את האינפורמציה. הדרושה לו מרשם החברות, באמצעות המרכז למיכון משרדי. אנחנו בודקים מה גרם לכך, שגם ביוני 1986, כאשר עודכנו הרשימות האלה, עדיין הופיע בהן שמו של הנשיא. הדבר לא מובן, משום שבדוקה חמישה תיקים אצל

(המשך בעמ' 12)

במשך כשעתיים קרא אתמול נציב שירות בתי הסוהר רפי סוויסה את דו"ח החקירה שערך מבקר משרד המשטרה, אלוף (מיל.) אברהם אדן, בעניין התלונות שהוגשו נגדו. רפי סוויסה הגיע ללשכתו של שר המשטרה חיים בר־לב בשעה 5.00 אחה"צ ושם הציג בפניו השר בר־לב את הדו"ח והציג לו שאלות אחדות. בצאתו מלשכת השר אמר גונדר סוויסה: „הדו"ח הזה נראה לי בבא קמא. יקח לי זמן רב לעיין בו. כשאגמור לקרוא, אגיש את הערותי לשר המשטרה". הוא הודיע, כי אין בכוונתו לצאת לחופשה וכי ימשיך בעבודתו כרגיל. (צילום: רחמים ישראלי)

עיקרי התחייבויות האוצר בנספח להסכם השכר:

הפיקוח יוארך ● הסובסידיות יימשכו השער יישאר יציב ● פטור דמי־הבראה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

חוק הפיקוח על המחירים יוארך עד סוף מארס 1987: הסובסידיות לא יקוצצו: האוצר ישקול לפטור מס דמי הבראה לעובדים וכן להימנע מהעלאת מחירי התחבורה הציבורית ולשמור על שער החליפין יציב „עם תנודות קלות כלפי מעלה ומטה".

אלה הן עיקר התחייבויותיו של האוצר להסתדרות, המצורפות כנספח מיוחד להסכם השכר לעובדי המגזר הציבורי, שנחתם אתמול רשמית בלשכתו של שר האוצר, משה נסים.

בטקס החתימה הביעו השר נסים ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר כאחד שביעות רצון מהסכם השכר, המבטיח תוספת שכר שבין 5 ל־10 אחוזים באמצעות קידום העובדים בדירוג, בתקופה שבין 1 לספט' השנה לבין 1 בספט' 1987.

שר האוצר אמר, שערכו של הסכם השכר הנוכחי הוא בכך שהוא מבטיח את המשך יציבותו של המשק. מזכ"ל ההסתדרות הסכים עם הדברים הטעים, שההסכם מוכיח כי ניתן להעלות את שכר העובדים בלי זעזועים משקיים. קיסר הדגיש, כי אחד מהשגי ההסכם הוא, שגם גמלאי השירות יקבלו העלאה בדרגה.

ראוי לציין, שהסכם השכר במגזר הציבורי שנחתם אתמול אינו שלם. טרם נמצא פתרון לאיוש הדרגות והגבוהות 12 ד־13 והמקבילות להן בסולם הדירוג האחיד, ועדיין לא סוכם דבר בעניין קיצור שבוע העבודה לחמישה ימים והוספת רכיבים חדשים לצורך חישוב הפנסיה.

השבוע יימשך המו"מ לחתימת הסכם שכר מקביל לעובדי המגזר הפרטי (תעשיה, בנייה, מלונאות, תאגידים עסקיים ועוד), במגמה לסכמו בתוך זמן קצר. גם במגזר זה תשולם תוספת שכר ארצית בשיעור 5־10 אחוזים, תוך העלאת השכר המינימלי ל־450 שקל בהדרגה עד סוף מרץ 1987.

בתגובה על חנינת עוד שבעה אנשי שב"כ ע"י הנשיא

שחל: אנשי השב"כ שלא רוצים חנינה יביאו לחשיפה משפטית של האחראי

מאת עליזה וולך ויקיר צור, סופרי „דבר"

„הימצאותם של אנשי שב"כ שלא ביקשו חנינה ושאין בדעתם לעשות כן, יוצרת מצב משפטי, שיחייב, בסופו של דבר, לתת תשובה על השאלה המהדהדת: מי היה אחראי למעשים ועל דעת מי בוצעו מעשי החיפוי לפני הוועדות השיפוטיות זורע ובלטמן".

דברים אלה אמר אמש השר משה שחל בתגובה לחנינה, שהעניק הנשיא לשבעה אנשי השב"כ הנוספים, שהיו מעורבים בפרשת אוטובוס 300 באפריל 1984.

שחל, שחתר מראשיתה של פרשת השב"כ להקמת ועדת חקירה משפטית, סבור, כי „דווקא מתן החנינות הנוספות מחזק הטענה כי הפורום המתאים לחקירת העבירות, שבהן הודו מקבלי החנינות, הוא ועדת חקירה על־פי חוק ועדות חקירה, וכי רק היא יכולה לברר עד תום על דעת מי נעשו המעשים המיוחסים, במיוחד שאלת החיפוי, שבמסגרתה הועלו האשמות נגד אלוף יצחק מרדכי".

בהחלטתו לחון את שבעת אנשי השב"כ הנוספים, שפורסמה אתמול, קובע נשיא המדינה חיים הרצוג: „החלטתי ניתנה אחרי שבחנתי כל בקשה לגופה, אולם מתוך הכרה שמדובר באותה פרשה עצמה ומן ההכרח לעשות צדק ולא להפלות בין דרג לדרג בשב"כ. אינני רואה בהחלטת החנינה הזאת החלטה חדשה, אלא המשך ישיר והגיוני של ההחלטה הקודמת. זהו מקרה אחד והוא כולו חריג ויוצא דופן. חנינת אנשי השב"כ במקרה מיוחד זה התחייבה, לפי מיטב הכרתי ומצפוני, משיקולי בטחון המדינה וטובת הציבור. עם זאת, לא נעלמו ממני ההיבטים המוסריים והערכיים הקשים הכרוכים בפרשה זו, ואני מצפה כי יופקו כל המסקנות והלקחים הראויים".

החקירה צריכה להימשך

משפטנים רבים סבורים, כי החלטת החנינה הנוספת אין בה כדי להשפיע על מהלכה של חקירת המשטרה, וזו צריכה להימשך. יש הדואים יתרון בכך, שאנשי השב"כ שנחנו יהיו מוכרחים למסור עדות ולא יוכלו להסתתר מאחורי זכות השתיקה המוקנית לכל חשוד פלילי.

(המשך בעמ' 2)

מראה כללי של תחנת־הכוח הגרעינית קטנום במזרח צרפת, אשר תקלה במערכת הצינון שלה גרמה אתמול להצפתם של שניים מכוריה. הכורים טרם הוכנסו לשימוש פעיל, ונמסר, כי אין כל סכנה לתגובת שרשרת או לזיהום רדיואקטיבי. (צילום: א.פ.)

פרס מעביר מורת־רוחו לתק"ם:

הפעלת ה„פשפשוק" בניר־אליהו בשבת מפירה את הסטאטוס־קוו

מאת סופרי „דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס ביקש אתמול משר הקליטה יעקב צור להביע בפני התק"ם את מורת־רוחו מהנהגת ה„פשפשוק" בניר אליהו בשבת. ראש הממשלה סבור, כי ה„פשפשוק" מהווה הפרה של הסטאטוס־קוו.

בפגישתו אמש עם מרכז המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה הדגיש ראש הממשלה, כי אחד היעדים של הממשלה הוא להעמיק את הסובלנות בין הדתיים לחילונים וכי מפלגת העבודה צריכה להבחין בין נושאים עקרוניים, כמו חוק „מיהו יהודי", שעליהם לא תתפשר, ובין נושאים לא־מהותיים. „להגיש שכל פשפשוק ייהפך לעיקרון נראה לי מוגזם", אמר פרס לחברי המשמרת הצעירה.

ח"כ מנחם הכהן, חבר מפלגת העבודה, הזהיר אתמול להחתים ח"כים בדרישה לכנס את הכנסת לישיבת פגרה מיוחדת בעניין ה„פשפשוק". גם לדברי ח"כ הכהן, אנשי הקיבוץ גרמו להפרת הסטטוס־קוו בענייני השבת ועלולים להחריף את העימות בין דתיים לחילונים.

מזכיר קיבוץ ניר אליהו הודיע אמש, כי קיבוצו נחוש בהחלטתו להמשיך לקיים את ה„פשפשוק" גם בשבתות הבאות, למרות הלחצים שהופעלו ומופעלים עליו מצד גורמים שונים.

בתגובה על פניות מצד גורמים שונים, ביניהן פנייתו של פרס, אמר אמש מזכיר הקיבוץ שמואל

(המשך בעמ' 2)

האלוף אורי שגיא עם פרישתו:

התפקיד של אלוף פיקוד צריך להימשך זמן רב מאשר מילאתי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

„עיסוקי בחייל אינו מרשה לי להביע צער או שמחה על עזיבה או קבלת תפקיד חדש. אין ספק, שמשך הזמן הרצוי למילוי תפקיד של אלוף פיקוד, לפחות לדידי, צריך להיות ארוך יותר מזה שאני מילאתי, אך אני מבין את האילוצים, שהביאו להחלטה זו, ומקבל על עצמי את המשימה".

כך אמר אתמול אלוף פיקוד הדרום היוצא, אה"י שגיא, זמן קצר לפני טקס חילופי המפקדים, שבמהלכו קיבל את התפקיד האלוף יצחק מרדכי, לשעבר ראש מחלקת ההדרכה בצה"ל. האלוף שגיא מונה אתמול לראש מפקדת חילות השדה.

במסיבת עיתונאים, שקיים אתמול בלשכתו, סיכם האלוף שגיא את חצי השנה שבה כיהן בתפקיד. „בתקופה זו", אמר שגיא „נרשמה עליה במספר הלכידות והסיכולים של חדירות מכיוון הגבול המערבי עם מצרים ודרך רצועת עזה. מבחינה סטטיסטית גברו נסיונות החדירה והפיגוע החבלני ברצועה, אולם רובם כמעט סוכלו, תודות לשיתוף פעולה הדוק ויעיל בין כל זרועות הבטחון".

בהתייחסו לתפקידו הבא בצה"ל כראש המפח"ש, אמר האלוף שגיא: „התפקיד הזה דורש אחריות רבה ואני נוטל על עצמי משימה לא קלה".

האלוף יצחק מרדכי התקבל בפיקוד הדרום במשמר כבוד של חיילים, לצלילי שירה של נעמי שמר „לו יהי". בשיחה עם הקצינים הבכירים של המטה ציין האלוף מרדכי, כי בפני פיקוד הדרום ניצבות היום ארבע משימות: א. טיפוח רוחו של הלוחם. ב. שמירה וחיזוק חוזה השלום עם מצרים. ג. מלחמה חסרת פשרות בטירור. ד. שילוב סגולות המפקד והחייל במרחב עם אמצעי הלחימה המתקדמים.

בצעד ללא תקדים נוכח הקיצוץ בתקציב

ראשי האוניברסיטאות החליטו לקצץ במספר הסטודנטים שיתקבלו ללמוד

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ועדת החירום שהקימו ראשי האוניברסיטאות החליטה אתמול בצעד ללא תקדים לקצץ במספר הסטודנטים המתקבלים ללימודים בכל שבעת המוסדות להשכלה גבוהה, בעקבות החלטת הממשלה לקצץ 10 מיליון דולאר מתקציב ההשכלה הגבוהה.

כזכור, החליטה הממשלה להעביר השנה למועצה להשכלה גבוהה 230 מיליון דולאר בלבד – קיצוץ של 10 מיליון דולאר. יושב־ראש ועדת החירום להצלת האוניברסיטאות, פרופ' משה מני טען, כי הקיצוץ בתקציב המוסדות להשכלה גבוהה מסכן את עתיד האוניברסיטאות ונוכח המצב החדש, אין מנוס מקיצוץ מקביל במספר הסטודנטים.

כל אוניברסיטה התבקשה לבדוק מהי מכסת הסטודנטים שתקוצץ לאור ההפחתה בתקציב. ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה בראשות אופיר פינס הגיש אתמול מכתב מחאה לראש הממשלה בו נאמר שהפגיעה בתקציבי האוניברסיטאות פוגעת בסטודנטים. פינס מחה על כך, שמפלגת העבודה נסוגה מהתחייבותה לתמוך בהשכלה הגבוהה.

דובר משרד החינוך מסר, כי שר החינוך כבר התריע בפני הממשלה על הנזקים העצומים, שיסב הקיצוץ לחברה הישראלית, בין היתר בדמות בריחת מוחות לחו"ל. הדובר הוסיף: „זוהי בושה וחרפה, שהאוניברסיטאות נאלצות לקצץ במספר תלמידיהן ולשלם מחיר כה כבד בגלל המדיניות הכלכלית של הממשלה".

מטוסי „אף־16" מצריים בתמרונים עם ארה"ב

מאת סופר „דבר" בארה"ב הסופר „דבר" לענייני ערבים

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מטוסי „אף־16" של חיל האוויר המצרי הצטרפו למטוסי „אף־14" המוצבים על נושאת מטוסים של הצי האמריקאי וישתתפו אתם פעולה בתמרונים המשותפים לשני הצבאות, המכונים „רוח ים", והנערכים סמוך לחופי לוב, מסרו אתמול פקידים אמריקאים.

אותם פקידים ציינו עם זאת, כי הכוחות המשתתפים בתמרון לא יעברו את קו התיחום המכונה „קו המוות" הסוגר על מפרץ סידרה. בתמרונים יטלו חלק שתי נושאות המטוסים האמריקאיות „פורסטל" ו„ג'ון פ. קנדי".

התמרונים, כפי שצויין אתמול ב„וואשינגטון פוסט", נערכים בשעה ששירותי המודיעין המערביים מצביעים על היחלשות במעמדו של שליט לוב מועמר קדאפי. על־פי דיווחים אלה נתון שלטונו של קדאפי לאיום מבית, ככל הנראה על־ידי אחדים מראשי צבאו.

יצויין כי מימשל רייגן לחץ בחודשים האחרונים, על־פי דיווחים שונים, על מצרים להקשיח את יחסה כלפי לוב.

לדברי מפקד חיל האוויר המצרי, הגנראל מוחמד חילמי, נועד התמרון המשותף לחזק את כוחות מצרים נוכח סכנת התקפה פתאומית אפשרית מצד אחד מאויביה של המדינה. כוונתו היתה לישראל ולוב.

(המשך בעמ' 2)

מכת ארבה החמורה ביותר זה 50 שנה פוקדת את אפריקה

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – על מכת ארבה הפוקדת את אפריקה, החמורה ביותר מזה 50 שנה, מדווחים כמה מעתוני יום ראשון בבריטניה. לדברי העתונים, פוקדת המכה את היבשת דווקא בשעה שמעודד הבקרה על הארבה מתמוטט, והיא מאיימת היום על בוטסואנה, דרום־אפריקה, זימבאבווה, מוזאמביק, טאנזיה, קניה, אתיופיה, סומאליה, סודאן, אוגנדה, צ'אד, ניג'ר, מאלי, ומדינות החוף המערבי.

מדובר בארבעה סוגי ארבה: החום, האדום, הנודד והמדברי, וכן בתגב הסנגאלי. אלה הפושטים על שטחים נרחבים ומאיימים על היבול ועל הצמחיה.

מומחים טוענים, כי הגשמים אשר ירדו לאחר תקופת היובש, ואשר הפיחו תקווה לשיקום הגידולים באפריקה, הם שגרמו למגיפת הארבה, אשר חלים מתפתחים היטב בקרקע הלחה. מומחה לנושא סרטן, כי ממדי הסכנה הפעם הם גדולים, שכן מאז שנות ה־20 לא היה מצב בו איימו כל חמשת הסוגים יחדיו.

שר החוץ מלוקסמבורג הגיע לביקור בישראל

(ע). שר החוץ של לוקסמבורג ז'אק פוס הגיע אמש לביקור של שלושה ימים בישראל, ואמר עם בואו כי הוא סבור שמדינתו הקטנה יכולה לתרום תרומה של ממש לקידום השלום במזה"ת.

את פני השר האורח קיבל שר החוץ יצחק שמיר. בדברי ברכתו לאורח אמר שמיר, כי הפגישה תאפשר דיון מעמיק בבעיות משותפות בין שתי המדינות, ביחסי ישראל והקהילה האירופית וכן בבעיות האיזור והמצב הבין־לאומי.

האורח שבא בלווית רעייתו, ייפגש עם ראש הממשלה שמעון פרס ביום ד', לאחר שזה ישוב מביקורו בקמרון, יתקבל אצל נשיא המדינה וינהל כמה שיחות עבודה עם עמיתו יצחק שמיר. כן ייפגש עם קבוצת מנהיגים פלשתינים מהשטחים, בפגישה שמארגנת עבודה הקונסוליה ההולנדית בישראל, המייצגת את ענייני לוקסמבורג בארץ.

פרס: המוצא מהתיקו שינוי שיטת הבחירות

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה שמעון פרס רואה בשינוי שיטת הבחירות מוצא מן התיקו האלקטוראלי הצפוי גם בעתיד.

בהופיעו אמש בפני מרכז המשמרת הצעירה בתל־אביב, אמר פרס, כי „ביסוד בעיות הרוטאציה והקואליציה עומדת שיטת הבחירות שלנו בעתיד".

ראש הממשלה סקר את הישגי השנתיים הראשונות של ממשלת האחדות הלאומית והדגיש, כי הוא אינו זוכר כמותן, במכלול ההישגים, ב־38 שנות המדינה.

בהתייחסו לרוטאציה אמר, כי היא כשלעצמה אינה מהווה תוכנית לשנתיים הבאות, שכן „יהיו חילופי תפקידים ולא עמדות, חילופי אישים ולא מדיניות". פרס גם לא ייחס משקל רב לחסרונם של תיקים כלכליים בידי המערך אחרי הרוטאציה.

„התיקים הכלכליים (שבידי הליכוד) יצטרכו להתנהל לפי המדיניות, ולא – לא נשב בממשלה", התריע. „אם שוב יעשו ניסיון להשתולל ולבזבז – לא נשתתף בממשלה".

פרס: המוצא מהתיקו

ד"ר שמשון שושני מונה למנכ"ל משרד החינוך

הממשלה אישרה אתמול את בקשתו של סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון למנות את ד"ר שמשון שושני, ראש מינהל החינוך, הנוער והתרבות בעיריית תל־אביב, לתפקיד מנכ"ל משרד החינוך והתרבות. שושני יחליף את המנכ"ל הפורש של המשרד, אליעזר שמואלי, שמילא תפקיד זה בעשר השנים האחרונות.

שמשון שושני, יליד הארץ, בן 49, נשוי ואב לשלושה. סיים לימודי תואר ראשון ושני בספרות, תנ"ך וחינוך באוניברסיטאות בר־אילן ותל־אביב והוא בעל תואר דוקטור של אוניברסיטת ניו־יורק במינהל חינוכי.

המנכ"ל החדש של משרד החינוך החל את דרכו החינוכית כמורה בגבעתיים. אחר־כך מונה למנהל בית־הספר המקיף באילת, ובמשך כארבע שנים ניהל, בשליחות הסוכנות, את בית־הספר „יהודה" בארה"ב. עם שובו עבד כשלוש שנים בתפקיד מנהל אגף המוסדות ומנהל המחלקה לבתי־ספר על־יסודיים במשרד החינוך והתרבות, ומשנת 1978 הוא מכהן כראש מינהל החינוך, הנוער והתרבות בעיריית תל־אביב. הוא משמש כמרצה למינהל החינוך באוניברסיטת תל־אביב והוא חתן פרס הייעול של השלטון המקומי. את שירותו הצבאי עשה בנח"ל ובמילואים במפקדת קצין חינוך ראשי.

ד"ר שושני ייכנס לתפקידו ב־1 בספטמבר.

מכון לבון

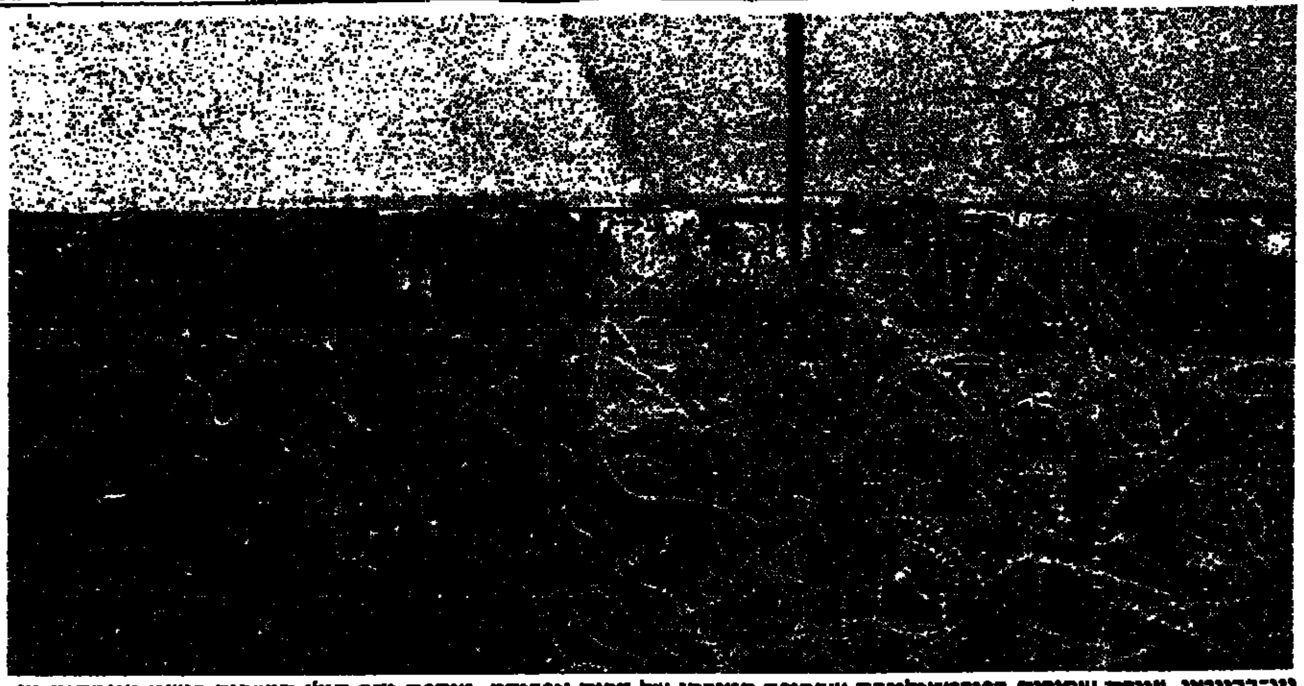

ניו־ברייטון, עיירת שחורים בפורט־אליזבת שבחופה המזרחי של דרום אפריקה, מוקפת גדר תיל; תושביה כמעט מנותקים מן העולם החיצון, וילדיה אינם יכולים לשחק בשדות המקיפים אותה. (צילום: א.פ.)

היצואנים מציעים הקלות מס לעובדים ולבעלי מפעלים המייצאים מעל 50 אחוז

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

הצעה להעניק הקלות מס לעובדים ולבעלי מפעלים, המייצאים מעל 50 אחוז מהיקף תוצרתם הגישו בימים אלה נציגי היצואנים הגדולים לשר האוצר.

במסגרת הדיונים על הרפורמה במבנה המיסוי, מציע שמאי מישלמן, סמנכ"ל „אורמת טורבינות" ויו"ר מועדון „מיליון פלוס" (שבו חברים 170 יצואנים, המייצאים בשווי של למעלה ממיליון דולר לשנה) לקבוע הגדרה של „יצואן מאושר" למייצאים למעלה ממחצית היקף פעילותם.

יצואנים אלה נהנו מהקטנת תשלומי הביטוח הלאומי עד לתקרה של 10 אחוזים. כיום עומדים תשלומים אלה על 18 עד 21 אחוז. לפי ההצעה הם יהנו גם מנקודות זיכוי לצורך תשלומי מס הכנסה בהתאם לערך המוסף, ובכל מקרה לא ישלמו מס מעבר לשיעור מקסימלי של 40 אחוז, במקום 61 אחוז כיום.

על־פי סעיף אחר בהצעה, יינתן ל„יצואנים המאושרים" לנהל את מערכת החשבונאות בדולרים, וכך יבוטל ממילא המיסוי על פעולות המט"ח שלהם. כמו־כן יוגבל שיעור המיסוי על העובדים במפעלים ל־25 אחוז, ובכל מקרה לא יוטל מס על הכנסה חודשית, הנופלת מ־700 דולר.

היצואנים טוענים, כי רק כך יהיה ניתן להשיג את השינוי הרצוי במבנה המשק ולעודד את מעבר העובדים מהשירותים לייצור. בתוך־כך תתאפשר הוזלת עלות העבודה ויוגבר כושר התחרות של היצוא הישראלי בחו"ל.

שרון תומך

בדיון שהתקיים אתמול בלשכת ראש הממשלה שמעון פרס, בהשתתפות השרים הכלכליים ונציגי היצואנים, הביע שר התעשיה והמסחר אריאל שרון את תמיכתו בהצעות היצואנים. שרון הציע בין השאר לפצות את היצואנים לגבי הדולר באמצעות ביטוח השער, בשיעור 9־10 אחוזים, המהווים 7־8 אחוזים מהערך המוסף, שעל פיו ניתן הפיצוי כיום.

כן הציע שרון להפחית את הריבית על כספי קרנות המימון ליצוא, שהיא ריבית יורד ועוד 2 אחוזים, ולהעמידה על אחוז אחד. שרון מציע גם לבצע הפחתה נוספת בדמי הביטוח הלאומי על המעסיקים ולגבש תוכנית להקטנת מס החברות ומסים על עבודה.

הדיון לא סוכם ונקבע, כי יימשך לאחר ששר האוצר ונגיד בנק ישראל יגבשו עמדותיהם לגבי דרישות היצואנים.

אשה תופסת מחסה מאחורי קיר בעת קרב יריות בין חיילי הממשלה הסנדיניסטים לבין מורדי הקונטרה בניקאראגואה. (צילום: א.פ.)

פרס יצא

(סוף מעמ' 1)

הושבו עם הקהילה היהודית שם.

פרס: המדינה השלישית באפריקה

ראש הממשלה שמעון פרס עמד אמש על חשיבות שבחידוש יחסי קאמרון עם ישראל בפגישתו עם המשמרת הצעירה בתל־אביב. לדבריו, קאמרון היא המדינה השלישית באפריקה שעמה אנו מחדשים את הקשר. „התחלנו עם חוף השנהב", מנה פרס את המדינות, „המשכנו בדרישית עם מארוקו, ועתה קאמרון".

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר אמש שהוא מקדם בברכה את חידוש הקשרים עם קאמרון והביע תקווה, שבעתיד נגיע לחידוש יחסים דיפלומטיים עם הרבה מדינות באפריקה השחורה. „זהו תהליך מתמשך", אמר שמיר במסיבת העיתונאים בנמל־התעופה, „על אף מכשולים הנערמים על־ידי הגורמים הבין־לאומיים המתנגדים לחזרתה של ישראל ליבשת".

אושרה נסיעת צוות טכנאי הטלוויזיה

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

ועד עובדי ההנדסה בטלוויזיה אישר אמש, לאחר משא־ומתן ממושך, את יציאתו של צוות הטכנאים לקאמרון לסיקור ביקור ראש הממשלה במדינה זו.

עם זאת החליטו אמש נציגי ועד ההנדסה, כי החל מהיום יהיו ככל הנראה שיבושים בעבודה הסדירה של הטלוויזיה, עקב תביעת הטכנאים לתשלום תוספת איזון.

אל ביקור ראש הממשלה בקאמרון התלוו הכתבים יעקב אחימאיר ומאיר כהן (הכתב המדיני של הטלוויזיה בערבית). כן יצאו לקאמרון צלם ושני טכנאים. מטעם הרדיו נסעו הכתב המדיני עודד בן־עמי והכתב המדיני של הרדיו בערבית אלוף פרחו.

תיקון

בכיתוב לתצלומי הרביעייה, שפורסמו אתמול ב„דבר" (עמ' 2) נפלה טעות, וצ"ל, שהרביעייה נולדה בבית־החולים „השרון" בפתח־תקווה, ולא כפי שפורסם.

הנחות וסיוע של ישובי עימות לתושבים במצפה־רמון וירוחם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הממשלה החליטה אתמול להעניק למצפה־רמון ולירוחם תנאים של ישובי עימות, המתבטאים בהנחה במס הכנסה בשיעור 10 אחוזים לתושבים ולחברות, וסיוע בשיכון ובהקמת מפעלי תעשייה ותיירות. החלטה זו התקבלה לפי הצעתו של שר הכלכלה גד יעקבי.

יעקבי הציע לפטור כליל את תושבי ירוחם ומצפה־רמון ממס, אך הצעתו נתקלה בהתנגדות שר האוצר משה נסים. בהצבעה שקיימה הממשלה התקבלה הצעתו של נסים להסתפק בהנחת מס בשיעור 10 אחוזים ברוב של 12 שרים מול 6. בהצעת יעקבי תמכו ראש הממשלה שמעון פרס, ממלא מקומו – יצחק שמיר השרים שחל, קצב ושרון.

ח"כ דק אמיר, שיזם את „חוק הנגב", שיגר מברק חריף לשרים, שהצביעו נגד ההצעה לפטור את תושבי הישובים ממס. אמיר הגדיר את ההצעה כ„צעד מביש" וטען, כי ההצבעה תמנע את „שינוי המציאות העגומה" בירוחם ובמצפה־רמון.

השר יעקבי הציע לממשלה גם להעניק לבאר־שבע ואשקלון תנאים מועדפים של אזור פיתוח א' מבחינת הסיוע לפיתוח התעשייה. הצעה זו התקבלה, לאחר ששר השיכון דוד לוי דרש להשיג סיוע דומה גם לבית־שאן, שלומי, חצור, קרית־שמונה, דימונה ואופקים.

ראש הממשלה החליט להקים ועדת שרים, שתסווג מחדש את אזורי הפיתוח לצורך מתן הטבות. בוועדה יהיו חברים שרי האוצר, הכלכלה, התעשיה, האנרגיה העבודה והתקשורת.

שר הכלכלה העלה בממשלה את שאלת מצוקת המושבים והסדרי הסיוע הממשלתיים. שר האוצר משה נסים אמר, כי אין מקום לטרוניות מצד תנועת המושבים, כיוון שכבר ניתן סיוע לענף הכותנה, לישובי הבקעה, הגולן ולישובים בקו העימות.

הממשלה החליטה אתמול לבטל את מס הקנייה, שעמד על שיעור של 30 אחוז, על מזגנים המותקנים ברכב מיובא ולבטל המכס על חלפים לייצור מזגנים מקומיים. כן החליטה הממשלה – לפי הצעתו של שר הפנים יצחק פרץ – להטיל היטל על המשקאות הקלים. ההיטל לשנה אחת יהיה בשיעור רבע אחוז ויוטל על המשקאות המיובאים ועל אריזות המשקאות המיוצרים בארץ.

מטוסי „אף־16"

(סוף מעמ' 1)

כל הדרכים מאלכסנדריה לגבול לוב נחסמו בפני אנשי התקשורת ועל התמרון הוטל איפול מוחלט נוכח התנגדותם של גורמי אופוזיציה במצרים לכל שיתוף פעולה צבאי עם ארה"ב. חרף האיפול מסרו מקורות ביזן שונים, כי אתמול כבר התחוללו בשמי האיזור קרבות אוויר מדומים, שבמהלכם ניסו מטוסי קרב מצריים „אף־16" למנוע חדירתם של מטוסי „אף־14" שהמריאו משתי נושאות המטוסים האמריקאיות „ג'ון קנדי" ו„פורסטאל".

המקורות מסרו עוד, כי מכשירי המכ"ם של אוניות המלחמה האמריקאיות המשתתפות בתמרון עוקבים בדריכות רבה אחרי נמלי התעופה הצבאיים ומרכזי הטילים הסובייטיים שבלוב, כדי לסכל נסיון תקיפה אפשרי מצד לוב.

מגרשים עוד תשעה מכת הכושים העבריים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

משרד הפנים מתכוונן לגרש עד סוף השבוע עוד תשעה מחברי כת הכושים העבריים, לאחר גירושם של שמונה מתוך 46 חברי הכת, שנעצרו בבית־אריזה ברחובות, לפי הודעת סמנכ"ל משרד הפנים לענייני הגירה, יהושע כהנא.

כמה מהכושים העבריים פנו לנשיא, כדי שיחון את חברי־הכת העומדים בפני גירוש.

סופר „דבר" מציין, כי כהנא התלווה לכוחות המשטרה, שעצרו את חברי הכת והוציא לנעצרים צו־גירוש מן הארץ. עם מתן צווי הגירוש היתה המשטרה מוסמכת להחזיק בעצורים עד לגירושם הסופי או מתן צו של בית־משפט לשחררם ממעצר. מטעמים הומניים שוחררו עד היום שש נשים.

בלשים מישראל סייעו ללכוד את הישראלים החשודים בניו־יורק

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

בלשים ישראליים סייעו לבלשי מפלג הסמים במשטרת ניו־יורק במלאכת המעקב והמעצר של הישראלים, שנעצרו בשבוע החולף בחשד לסחר בהרואין.

השוטר הניו־יורקי ראובן וכסלר, שרואיין ביום ו' בידי סופר „דבר" בארה"ב ציין בין השאר את הבלש הישראלי „איתן". וכסלר אמר, כי „איתן" הוא חבר של גיסו, המשרת כבלש בדרגת קפטן (פקד) במשטרת ישראל.

מתברר, כי המדובר במפקח איתר צ'חנובר, בלש ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, שהיה בביקור בארה"ב לפני שמונה חודשים ונפגש עם וכסלר באופן לא רשמי. באישור הממונים על וכסלר נלווה צ'חנובר לאחד מסיורי השטח של הצוות, שעקב אחרי עבריינים ישראליים וסייע לבלשים בהסברים על עגת העבריינים הישראלים, העוסקים בסמים בארץ. חלק מעברייני הסמים בניו־יורק הם בעלי עבר פלילי בארץ ש„ירדו" לארה"ב.

במחצית 1986 גדל הייצוא לקאמרון ב־383 אחוזים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ישראל הגדילה את היצוא לקאמרון בחצי הראשון של 1986 ב־383 אחוז. היצוא מישראל לקאמרון הסתכם באותה תקופה ב־984,000 דולאר, לעומת 205,000 בחצי הראשון של 1985. כך מתברר מנתוני משרד התעשיה והמסחר.

במשך כל שנת 1985 הסתכם היצוא הישראלי לקאמרון ב־549,000 דולאר, ירידה בשיעור 5 אחוזים לעומת 1984 – אז עמד על 577,000 דולאר.

70 אחוז מהיצוא הישראלי למדינה זו הם מוצרי אלקטרוניקה וציוד חשמלי, 15 אחוז – כימיקלים ו־10 אחוזים – מוצרי מתכת ומכונות.

היבוא הישראלי מקאמרון הוא אפסי. ב־1984 הסתכם היבוא מקאמרון ב־2000 דולר בלבד וב־1985 – לא היה כל יבוא. בחצי הראשון של 1986 הסתכם היבוא ממדינה זו ב־4,000 דולאר. במשרד התעשיה והמסחר אין יודעים לנקוב בהרכבו של יבוא זה.

יצוין כי ראש המינהל לסחר חוץ במשרד התעשיה והמסחר, מקס לבנתן, הצטרף לפמליית ראש הממשלה לקאמרון.

שחל: אנשי השב"כ

(סוף מעמ' 1)

משפטן המתמחה בתחום הפלילי, ששירת בעבר בתפקיד בכיר בפרקליטות המדינה, אמר אתמול, כי אף שהחקירה הזאת היא חקירה מוזרה, מפני שמטרתה של חקירה משטרתית לקבוע עבריינים ולהעמיד אותם לדין ואילו כאן ברור שאף אחד לא יועמד לדין, הרי שיש להמשיך בה כדי שלפחות יהיה אפשר לרשום על־פי ההיסטוריה את גרסתם של המעורבים בפרשה.

משפטן בכיר אחר אמר, כי המשטרה חייבת להמשיך בחקירה גם משום שאין היא יכולה לדעת מראש אם אלה שקיבלו חנינות הם המעורבים היחידים בפרשה, או שיש מעורבים נוספים.

אלוני: הנשיא הזדרז

שר המשפטים לשעבר, שמואל תמיר, אמר אתמול, כי החנינה הנוספת נגזרת באופן טבעי מהחנינה הראשונה מכיוון שמבחינה ציבורית ומוסרית קשה היה להשלים עם מצב, שבו ארבעה אנשים בכירים יימצאו חסינים ושבעה אחרים, הנופלים מהם בדרגתם, יובאו לדין. לפיכך לא היה מנוס ממה שעשה הנשיא.

ח"כ שולמית אלוני אמרה בתגובה להחלטת נשיא המדינה, כי הנשיא נהג בשיקול־דעת מוטעה, כשנתן את החנינה הראשונה לארבעת הבכירים וכי עכשיו אין אפשרות לחון רק את הבכירים ולהטיל את האשם על האנשים בשטח, אולם הנשיא הזדרז מדי והיה יכול לחכות עד סיום חקירת המשטרה ואז לתת את החנינות ובכך לאפשר את קיום החקירה. ח"כ אלוני הגישה לפני שבועיים לכנסת תיקון לחוק נשיא המדינה, בעקבות פרסום פסק־הדין של הבג"צ.

„לא מוסד אקדמי"

„התחיה" תתנגד לשינוי חוק נשיא המדינה, כפי שמציעה תנועת ר"צ. ח"כ יובל נאמן, יו"ר „התחיה", העיר אתמול בתגובה על החנינות, כי סביר שחקירת המשטרה תיפסק עתה בפועל, שכן המשטרה אינה מוסד מחקר אקדמי. ח"כ נאמן בירך על הענקת החנינות ושיבח את הנשיא על ש„לא נרתע מדיברי הבלע של השמאל הקיצוני".

גם בליכוד שיבחו אתמול את הנשיא על שלא נכנע ללחצים. ח"כ שרה דורון, יו"ר סיעת הליכוד, שיבחה את אומץ ליבו ואת אחריותו הממלכתית של הנשיא. ח"כ יורם ארידור, יו"ר מזכירות „חירות", שיבח אותו, כי „על אף ההסתה, היה הנשיא נחוש בדעתו לעשות את הצעד ההגיוני היחיד, צעד נוסף להפסקת מחול השדים".

האלוף אורי שגיא עונד את תג פיקוד הדרום לאלוף יצחק מרדכי עם כניסתו לתפקיד אלוף הפיקוד. (צילום: דובר צה"ל)

<u>גור דחה צאתו לארה"ב נוכח המשבר</u>

משרד הבריאות: נוסיף 950 תקנים • האחיות: לעג לרש!

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

שר הבריאות, מרדכי גור, החליט לדחות את נסיעתו לארה"ב שתוכננה להיום, כדי לטפל בסכנת המשבר המתחדש בבתי־החולים.

במשרד הבריאות מודאגים לנוכח איומיהן של אחיות בתי־החולים לשבות בראשית ספטמבר, אם עד אז לא תחול התקדמות ממשית במשא ומתן על תביעותיהן.

בתוך כך החליט משרד הבריאות להגמיש את עמדתו ביחס לתוספת תקנים לאחיות בתי החולים. לאחר שהצעה קודמת שגיבש המשרד, לתוספת של 720 תקנים בתוך שש שנים, נדחתה בזעם על־ידי אחיות בתי־החולים וההסתדרות. מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, הגיש אתמול ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, הצעה מתוקנת שלפיה יתוספו לבתי־החולים 950 תקנים של אחיות, מהם 500 תקנים בתוך תקופה של חצי שנה.

מקורות במשרד הבריאות העריכו אמש כי העלות של הצעה חדשה זו מסתכמת ב־22 מיליון שקלים בשלב הראשון, דבר המחייב את אישור הממשלה והכנסת כבר בשבועות הקרובים. המקורות הבהירו כי תוספת של 950 תקנים פירושה הגדלת מספר האחיות בבתי־החולים בשמונה אחוזים – תוספת משמעותית לנוכח ההקפאה של מצבת כוח־האדם ביותר המגזרים של השירות הציבורי.

סופרין: לעג לרש

בלה סופרין, חברת המזכירות של אחיות בתי־החולים טענה אמש בתגובה כי ההצעה החדשה של משרד הבריאות היא לעג לרש ולא תפתור את המצוקה חסרת התקדים של כוח האדם בבתי־החולים.

מאות מאחיות בתי־החולים יתכנסו מחרתיים בבית הוועד הפועל של ההסתדרות לדיון על דרכי המאבק שלהן. לאסיפה הוזמן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד.

המבוטחים לא ייפגעו ממיזוג קרנות הפנסיה – מרגיע קיסר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

זכויותיהם של המבוטחים בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות לא ייפגעו מהמיזוג הצפוי של הקרנות – כך הצהיר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

דבריו נאמרו לנוכח התנגדות, שהביעו ועדי עובדים למיזוגן של קרנות הפנסיה, מחשש שצעד זה יגרום ל„יישור הקו כלפי מטה" של זכויות מבוטחים.

קיסר כינס מסיבת עיתונאים [illegible] המרכזת של ההסתדרות אישרה [illegible] שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לקרן אחת, בהתאם להמלצותיה של ועדה בראשות אליהו רייך, לשעבר מזכ"ל הסתדרות הפקידים.

ועדת רייך קבעה, כי לשבע הקרנות תוקם הנהלה מרכזית ויוכנו תקנון ומאזן משותפים. הקרן המאוחדת תחולק לשלוש חטיבות: האחת תכלול מבוטחים מהמשק ההסתדרותי (קג"מ ו„נתיב"), השנייה מבוטחים מהשירותים („מקפת") והשלישית – מבוטחים מהתעשייה („מבטחים").

מזכ"ל ההסתדרות ציין, כי בהסכם השכר שהושג עתה נקבע, כי [illegible] הגדל ההפרשה של המעסיקים [illegible] העובדים לקרנות הפנסיה מ־16 אחוז ל־17.5 אחוז מהשכר, ואולם הביצוע של סעיף זה מתעכב, שכן האוצר אינו משחרר ממס את תוספת ההפרשה.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי דב פלג הסביר, שמיזוג הקרנות נועד לחזק מבחינה פיננסית, להקטין את הסיכונים וכן לפתור את בעיותיהן של קרן הפועלים החקלאיים וקרן פועלי הבניין, השרויות היום בקשיים.

פלג גילה, שסכום הגמלה של 91 אחוז מהפנסיונרים חברי הקרנות ההסתדרותיות מגיע בקושי למינימום [illegible] המקובל במשק.

ועדת השרים לירושלים תחזור לדון בהמלצות ועדת קוברסקי

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

ועדת השרים לענייני ירושלים דנה אתמול בהמלצות ועדת קוברסקי שגיבשה מדיניות, יעדים ודרכי ביצוע למימוש היעד המוצהר לירושלים, והחליטה לשוב ולהתכנס בעוד כשבועיים, אחרי שהשרים יקבלו הבהרות בכל הנוגע להמלצות הוועדה.

ועדת קוברסקי לענייני ירושלים הגישה לא מזמן את המלצותיה לראש הממשלה. הוועדה ממליצה כי ראש הממשלה, שר האוצר ושר הפנים יהיו ממונים על ביצוע חוק יסוד ירושלים ויהיו רשאים להתקין תקנות. המלצה זו נועדה לתת משנה־תוקף לחוק יסוד ירושלים, שהיה עד עתה חוק הצהרתי בעיקרו.

עוד ממליצה הוועדה להגדיל את המענק לבירה, להקים רשות לפיתוח ירושלים, שתעסוק בהכנת תוכניות ארוכות־טווח לפיתוח התשתית ולטיפול במשקיעים בירושלים.

מחשב מע"מ

(סוף מעמ' 1)

רשם החברות, לפי מספרים שמסרו לי, לא העלתה את שמו של הנשיא".

„אנחנו ממשיכים בבדיקת יתר התיקים", אמר הדובר. „ברור לנו, שקרתה תקלה במערכת ההזנה שלנו. באתר את התקלה ושמו של הנשיא יימחק. ברור גם, שהתקלה לא קרתה במערכת המחשבים של מע"מ, אלא בצינורות שמזרימים אליה את האינפורמציה. עצם הופעת השם אין לה שום משמעות אופראטיבית, בין אם הכוונה לחייבים לקופת מע"מ ובין אם חושבים על פעילות עסקית כלכלית כלשהי. אנחנו מצטערים על כך, משום ששמו של הנשיא לא היה צריך להופיע במחשבים שלנו, וידוע שהוא התפטר מכל עיסוקיו הפרטיים עם כניסתו לתפקידו הממלכתי".

הפעלת ה„פשפשוק"

(סוף מעמ' 1)

אייל: „אנחנו די נבוכים מזה שנושא מקומי צנוע שלנו תפס תאוצה כזאת והגיע לדיון בממשלה. אנחנו גם מופתעים מהעובדה שחלק משרי הממשלה ביניהם שרי המערך, האמורים להיות מודעים למציאות הכלכלית בה אנחנו חיים, לא תמכו בנו. אני חושב שזה לא עניין פוליטי, אלא מעשה שעשינו מתוך מצוקה כלכלית".

הוא הבהיר, כי הקיבוץ נחוש בהחלטתו להמשיך לקיים את ה„פישפשוק" בשבתות, כדי לצאת מהמצב הכלכלי הקשה שבו הוא שרוי. אייל סירב להגיב על פנייתו של פרס בעניין.

על מותו של
תא"ל (מיל') אורי טלמור ז"ל
אבלים
המנהל הכללי
הנהלת משרד הבטחון
עובדי לשכת שר הבטחון
וחבריו לעבודה

לחברתנו
ציונה מדר
משתתפים באבלך במות עליך אביך
שלום זבטני ז"ל
עובדי מועצת פועלי
אליכין – עמק חפר
חברי המועצה המזכירות

לחברנו דוד לוז
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
מינהלת אזור הדרום
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
אולגה סרגנו
על מות
אמה ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לחברתנו לוי עליזה
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף אוניברסיטת הנגב באר־שבע
ההנהלה והעובדים

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו
שרון יצחק ז"ל
עובד הבנק בגימלאות
בנק הפועלים בע"מ
סניף ראשון לציון
ההנהלה העובדים והגימלאים

למשפחת נאור (נוטקביץ)
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד במות חברנו היקר
שמשון ז"ל
מוותיקי „סולל בונה"
„סולל־בונה" בע"מ
חטיבת הקבלנות־מרחב תל־אביב
ההנהלה והעובדים

על פטירתו הפתאומית של
תא"ל (מיל') אורי טלמור
אבלים
מפקד חיל האויר ופקודיו

השתתפותנו הכנה
באבלו הכבד של חברנו רצון ברזילי
במות אחיו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה
באבלו הכבד של חברנו חיים מזרחי
במות אחותו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
האגף לצעירים, נוער, סטודנטים וספורט
אבלים על מותו של
חיים גלובינסקי
יעקב ישי
יו"ר האגף

במלאות שלושים לפטירתה
של חברתנו
צסיה חלמיש ז"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה ביום שלישי כ"א באב תשמ"ו 26.8.86 בשעה 16.30 בבית העלמין בעינת.
המשפחה
ובית עינת

דבר
DAVAR
מאוחד עם [illegible]
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שיינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שיינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה ג' טל. 242203
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

מפקד יוניפי"ל צופה הפסקת אש ופיוס בין היחידה הצרפתית לבין אנשי „אמל"

נאקורה, לבנון (עיר ועי"צ). – מפקד כוח יוניפי"ל בדרום לבנון אמר אתמול, כי צפויה בקרוב הפסקת אש בין היחידה הצרפתית של יוניפי"ל לבין אנשי המיליציה „אמל" לאחר ההתנגשויות הנמשכות כבר שבועיים ימים.

„גוברת אצלי הערכה שהפיוס מתקרב והולך, ואני מקווה שהדבר יחלץ את היחידה הצרפתית ממצב קשה מאוד", אמר.

„קיימנו מו"מ אינטנסיבי עם נציגי אמל", סיפר גנרל הגלונג, מפקדו הפיני של יוניפי"ל, במטה האו"ם בנאקורה, בקירבת הגבול הישראלי. „אנו מקווים לפתור את הבעיה היום או מחר".

19 חיילים צרפתיים נפצעו, כזכור, כ־12 באוגוסט בהתנגשויות בין היחידה הצרפתית ביוניפי"ל לבין המיליציה של „אמל" לאחר ששני אנשי המיליציה נורו ונהרגו במחסום של יוניפי"ל. עוד לוחם של „אמל" נהרג בקרבות בין הצדדים.

ממשלת צרפת קראה לשיחות דחופות לפתרון הבעיה. כוח יוניפי"ל המונה 5,800 חיילים מורכב מיחידות מתשע מדינות. הכוח הוקם לאחר הפינוי הישראלי ב־1978.

אתמול עברה האזכרה לזכרו של מנהיג „אמל" בדרום לבנון, חיידר הליל, שנהרג ב־11 באוגוסט על־ידי חייל צרפתי של יוניפי"ל, ללא תקריות בעיירה מערקה שבדרום לבנון.

דובר יוניפי"ל ציין, כי לפחות 500 כלי רכב הגיעו למערקה לרגל האזכרה. מטה היחידה הצרפתית נמצא בקרבת מערקה, ואנשי המיליציה השיעית הגנו על המטה מחשש להתקפות.

באזכרה קראו מנהיגים שיעים לתמוך בכוח האו"ם בדרום לבנון. דאוד דאוד, מנהיג המיליציה בדרום אמר להמונים, „כל התקפה על יוניפי"ל היא התקפה נגדנו". אלה היורים נגד עמדות של יוניפי"ל, היו מיטיבים לעשות אם היו יורים אותן על ישראל".

גם המנהיג הרוחני של השיעים, שיח' מוחמד מהדי שאמס אדין, פנה למשתתפי האזכרה ואמר, כי אסור לפגוע בחיילי יוניפי"ל, אך הוא תיאר את הפעולה הצרפתית כפשע מכוון.

חייל צרפתי מכוח יוניפי"ל בלבנון. (צילום: א.פ.)

לחץ ערבי על מובארק לא לפגוש את פרס לפני שישראל תציג עמדה ותרנית חדשה

כווית, (ע). – מקור ערבי רם דרג מסר ל„אלקבס" הכוויתי, כי גופים ערביים, ידידי מצרים, יעצו לאחרונה למובארק לא להסכים להיפגש עם פרס במצרים בטרם תציג ישראל עמדה חדשה שיהיה בה משום ויתור ניכר ביחס לעתיד הגדה ועזה ופתרון הבעיה הפלשתינית.

המקור ציין, כי גופים ערביים אלה הבהירו למובארק, שהחזרת השגריר המצרי לתל־אביב, הוא צעד מספיק תמורת הסכם בין מצרים לישראל בענין טאבה, וכי הסכמת מובארק להיפגש עם פרס ללא התקדמות בפתרון הבעיה הפלשתינית הוא ויתור נוסף, שיועיל לפרס, אך יזיק ליחסי מצרים עם מדינות ערב, וידחה קבלת החלטה להשיב את מצרים לשורה הערבית.

המקור הוסיף, כי על מצרים מופעלים לחצים חשאיים על־ידי ממשל רייגן בעיקר, להפגיש את פרס ומובאראק במצרים לפני העברת השלטון לידי יצחק שמיר.

המצרים מבינים היטב שהחזרת השגריר לתל־אביב לאחר שהושג הסכם לפתרון בעיית טאבה, אין בו די לרצות ארה"ב ולדעת פרס. התחמקות מובארק מפגישה עם פרס תגרום להחלשת מעמדו של מובארק בקרב האמריקאים ולא תעודד אותם למלא תפקיד משמעותי יותר בסיוע למצרים במישור הכלכלי.

ל„אלקבס" נודע, כי מובארק מסר למנהיג אירופי בכיר בעת ביקורו באירופה, כי הוא מעדיף להפגש עם פרס על הגבול בין שתי המדינות, ושבעקבות פגישה זו תתפרסם הודעה מצרית־ישראלית, שתכלול גורמים חדשים להזזת המשא והמתן לשלום. אולם, לעומת זאת נודע ל„אלקבס", כי פרס ביקש מהמצרים, במגעים שהתקיימו בין שתי המדינות, לבקר בקהיר לאחר שתושג הבנה לגבי אופן פתרון בעית טאבה, לנאום במועצת העם המצרית ולערוך מסיבת עיתונאים.

מובאראק, לדברי „אלקבס" אינו מגלה התלהבות נוכח הצעות אלה, ומעדיף להפגש עם פרס לא בקהיר אלא במקום אחר במצרים, אם פרס מעדיף שלא לקיים את הפגישה על הגבול.

לאמיתו של דבר, מוסר העתון, מערכת ההכנות לפגישה החלה עוד לפני שהקבינט המצומצם בישראל הודיע, ב־13 באוגוסט, על הסכמתו להסכם תנאי הבוררות בעניין טאבה. היא נמשכת כעת מאחורי הקלעים, באמצעות איגרות והמגעים החשאיים.

ערפאת מרכך את נוסחת אש"ף:

לא נדרוש התחייבות שתוצאת הוועידה תהיה הגדרה עצמית

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – יאסר ערפאת שינה במקצת את נוסחת אש"ף ואומר עתה, כי לא יהיה בה [illegible] מראש שהפלשתינים זכאים להגדרה עצמית, אם ממשלת ישראל וממשל רייגן ימנעו מלהודיע על סירובם להגדרה עצמית.

בראיון לרבעון „ג'ורנאל אוף פלשתיין סטאדיס", אמר ערפאת, כי אינו תובע מראש ערובה, כי תוצאת ועידת השלום הבינלאומית תהיה הגדרה עצמית, אלא רק „רוצה לדעת מה יהיה סדר היום של הוועידה".

בתשובה לשאלה, אם הצעה כי הוועידה תדון בזכויותיו המוצדקות של העם הפלשתיני תהיה קבילה, אמר יו"ר אש"ף, „זה יכול להיות קביל, אם ייכללו כל החלטות או"ם (ולא רק 242 ו־338) ואם הממשל האמריקאי לא יצהיר, כי הוא מתנגד להגדרה עצמית. הם והישראלים הצהירו רשמית, כי הם מתנגדים „להגדרה עצמית לעם הפלשתיני". משתי סיבות עיקריות אלה, כלומר העמדות הרשמיות של הממשלים האמריקאי והישראלי נגד הגדרה עצמית לנו, אנו מתעקשים כי יסכימו לה מראש. כאשר הם מסרבים, עוד קודם למו"מ, להגדרה עצמית לנו, וכוונתו להתעקש".

ערפאת טען כי קודם להפסקת מגעי חוסיין מלך ירדן עם אש"ף לפני חצי שנה הסכים הממשל האמריקאי לנוסחה השניה מתוך שלוש שהציע אש"ף ואשר לפיה על תהליך השלום לערוב למימוש זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים במסגרת של קונפדראציה ירדנית־פלשתינית. 24 שעות לאחר מכן חזרו בהם האמריקאים, הוסיף ערפאת, „אבל אני מכיר אותם היטב. הם יפרסמו הודעה שבה יכחישו כי היה להם מגע עם אש"ף וכי ידועה להם נוסחה 2".

עוד שיבח ערפאת יוזמות לתיאום מהלכים מדיניים במזה"ת בין ארה"ב לבין ברה"מ, דוגמת ההצהרה המשותפת של שרי החוץ ואנס וגרומיקו ב־1 באוקטובר 1977, „שבה הודרו אש"ף לתמוך".

חייל צד"ל נהרג ושניים נפצעו

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

חייל צד"ל נהרג ושני חיילים נפצעו אתמול אחה"צ בהיתקלות בין סיור של צד"ל לבין חוליית מחבלים באיזור ג'זין שמצפון לרצועת הבטחון.

ההיתקלות אירעה ככל הנראה לאחר שחוליית המחבלים הציבה מארב לסיור ופתחה לעברו באש מנשק קל וארפ"י ג'י.

כוחות צד"ל פתחו בסריקות כדי לגלות את התוקפים, שברחו צפונה.

שרון הוזמן לבקר בצרפת

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון הוזמן לביקור רשמי בצרפת בשנה הבאה. יהיה זה ביקור גומלין לביקורו של שר התעשייה הצרפתי אלן מדלן בישראל.

בהודעה רשמית שפורסמה בתום ביקורו של מדלן בישראל, צויין, ששני השרים בדקו את אפשרויות פיתוח הסחר ושיתוף הפעולה בין ישראל וצרפת, והוסכם על שילוב תעשיינים ישראלים בפרוייקטים צרפתיים שונים.

מילוא נפגש עם שר החוץ של בראזיל

מאת סופר „דבר"

סגן שר החוץ רוני מילוא, המבקר בימים אלה בבראזיל, נועד בבירה בראזיליה עם שר החוץ אבריאו סודרה. השר הבראזילי אמר, כי הוא מעוניין במיוחד בהידוק קשרי הסחר בין ישראל לבראזיל, מה גם שעד לאחרונה כיהן הוא עצמו כנשיא לשכת המסחר בראזיל־ישראל.

הודעה בדבר רשימה של מבקשי רשיונות

לפי תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב – 1972

בהתאם לתקנה 8 לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב־1972, מתפרסמת בזה רשימת מבקשי רשיונות. תוך 15 ימים מפרסום הודעה זו רשאי כל אדם להגיש התנגדות מנומקת בכתב למתן רשיון למבקש מסויים, לפי המען: ועדת הרישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, רח' בצלאל אדין 29, ירושלים.

מס' הבקשה	השם	המען	סוג הבקשה
3605/86	פרץ דניאל	הלוטה עילית 9, ירושלים	חוקר פרטי
520/75	גרובר שמואל כץ 61, פתח־תקוה	משרד לחקירות פרטיות	
3606/86	ברציון אביגדור	סוקולוב 260/3, נהריה	משרד לשירותי שמירה
3607/86	שירום מרדכי	רוטשילד 70, בת־ים	משרד לשירותי שמירה
3608/86	אבו זהיא עסאם	בית פרטי 132, נצרת	חוקר פרטי
3609/86	בר לב שמעון	הרכסים 56, רמת־גן	חוקר פרטי
1877/82	אביהד אליהו	מוהליבר 7, ראשון לציון	משרד לחקירות פרטיות
1605/80	שורצמן מיכה	גורדון 58, נתניה	משרד לשירותי שמירה
3610/86	יזרא ישראל	מושב גבעת יערים 85, ירושלים	חוקר פרטי
3611/86	סיסה מוריס	רח' 1/3, יהוד	משרד לשירותי שמירה
3612/86	הראל אליהו	אלנבי 174, חיפה	מארגן שמירה שכיר
3613/86	פיל חזון	יהודה הלוי 56, תל־אביב	חוקר פרטי
3614/86	מ.ב. – חב' לשמירה ואבטחה בע"מ, על־ידי –	הגדוד העברי 54, קרית חיים	משרד לשירותי שמירה
	מרום מיכה		מארגן שמירה שכיר
	צור חיים		מארגן שמירה שכיר
3615/86	ברצבי דוד	חבצלת השרון	חוקר פרטי
3616/86	תמיד דוד	המתמיד 5, נתניה	חוקר פרטי
3617/86	גפטר יהונתן	מושב אלמגור ד.נ. חבל כורזים	משרד לשירותי שמירה
3618/86	קלימוסיס מתתיהו	שדרות רוטשילד 61 ג', חיפה	חוקר פרטי
3619/86	הרטפלד דניאל	קאשני 45/11, ירושלים	חוקר פרטי
1544/80	ציון לוי	מורגנטאו 12 ,444, ירושלים	משרד לחקירות פרטיות
3620/86	ברדילי אריה	מעלות הנביאים 13, חיפה	חוקר פרטי
3621/86	וגנר בלה	הרואה 3/141, רמת־גן	חוקר פרטי
3622/86	גובני יצחק	הכיסופים 104, אבן־יהודה	חוקר פרטי
3623/86	צור צבי	ספירא 745/21, אשקלון	חוקר פרטי
3624/86	הורוביץ ישעיהו	בן־גוריון 19, גבעת שמואל	חוקר פרטי
3625/86	רעם היחידה בטחון בינלאומי בע"מ, על־ידי –	ששת הימים 33/24, ירושלים	משרד לשירותי שמירה
	יערי שי		מארגן שמירה שכיר
	גלאוד יורם		מארגן שמירה שכיר
3626/86	מוהבן איתן	מעלה אפרים	חוקר פרטי
3627/86	קסלסי עמי	משעול הריבון 387/3, שדרות	חוקר פרטי
3628/86	תורג'מן יצחק	גינות שומרון 2/4,	חוקר פרטי
3629/86	מזל בנימין	הערבה 27, חולון	משרד לשירותי שמירה
1733/80	שימקו אבי	עין הקורא 11, ראשון לציון	משרד לשירותי שמירה
1725/80	יבניני יעקב	ארלוזורוב 18, יהוד	משרד לחקירות פרטיות
3630/86	בראון דוד	אברבנאל 26, ראשון לציון	משרד לשירותי שמירה
3631/86	ישועה טוב	קטרוני 35, פתח־תקוה	חוקר פרטי
3632/86	נצר יצחק	ספירא 481/1, טבריה	חוקר פרטי
3633/86	קידר גרצל	קרן היסוד 34/5, אשדוד	חוקר פרטי
3634/86	בלוגר יפה	אריה ספסל 28, ראשון לציון	חוקר פרטי
3635/86	זוהן חניתה	כפר טרומן 56	חוקר פרטי
3636/86	רוסמן שמואל	דרך יד לבנים 176, חיפה	חוקר פרטי
3637/86	רמון אמנון	אברבנאל 2, ירושלים	חוקר פרטי
3638/86	לוי יעקב	החומה השלישית 34/34, ירושלים	מארגן שמירה שכיר
3639/86	מוראד שמואל	קיבוץ נחשון ד.נ. שמשון	חוקר פרטי
3640/86	ביל זקרי שרותי בטחון בע"מ, על־ידי –	הרותם 1318/19, אשדוד	משרד לשירותי שמירה
	זיקרי ביל		מארגן שמירה שכיר
	זיקרי אסתר		מארגן שמירה שכיר
3641/86	בוזגלו מיכאל	סוקולוב 53, הרצליה	חוקר פרטי
3642/86	אבטלבוד אלכס	הראה 23, רמת־גן	חוקר פרטי
2249/83	ש. ניר בע"מ, על־ידי –	הטוברון 4, נצרת עלית	משרד לשירותי שמירה
	אלבז אודי		מארגן שמירה שכיר
	אלבז פני		מארגן שמירה שכיר
	מנור שושנה		מארגן שמירה שכיר
3643/86	אבגיל איתן	הרצל 95, נהריה	חוקר פרטי
3644/86	דיפרוס שמואל	החלמונית 5, ראשון לציון	חוקר פרטי
3645/86	ברדה יעקב	אורנית ד.נ. אפרים	חוקר פרטי
3646/86	רצון אריה	בן יהודה 38/3, נתניה	חוקר פרטי
3647/86	שניר דן	הנוטעים 17, זכרון יעקב	חוקר פרטי
3648/86	כהן לוי	סטרומה 4, נהריה	חוקר פרטי
3649/86	ברק אייל	סמולנסקין 4, תל־אביב	חוקר פרטי
3651/86	יצחק יצחק	מושב מגן שאול 75, ד.נ. יזרעאל	חוקר פרטי
3652/86	מאור גיורא	מגדים 69, רמת־גן	חוקר פרטי
2903/85	להב דב	מגדלה 3, רעננה	מארגן שמירה שכיר
3653/86	נסים אברהם	השמינית 23, מעלה אדומים	חוקר פרטי
3654/86	לוי רחמים	הרקפת 13, ראשון לציון	חוקר פרטי
3655/86	יניב יהודה	אברהם יערי 3, ירושלים	חוקר פרטי
3656/86	פודר שמעון	מושב נחלים 38	חוקר פרטי

תאריך: י"ג באב התשמ"ו
18 באוגוסט 1986

אלעזר הלוי
שופט (דימ') בית משפט מחוזי

ק"ת התשל"ב, עמ' 1236; התשל"א, עמ' 122.

טילי „סאם־8" ו„סאם־13" ואולי גם „סאם־11" – לירדן

אבו דאבי (עיר ועי"צ). – ברה"מ התחילה לספק לירדן טילי נ.מ. מהדגמים „סאם־8" ו„סאם־13" – דיווח אתמול העיתון „אל־איתיחאד", היוצא לאור באבו־דאבי.

בהסתמכו על מקורות מערביים, כותב העתון, כי ירדן מתכוונת לבקש מברה"מ גם טילי „סאם־11", הנחשבים טובים במיוחד נגד מטוסים מנמיכי טוס ומגביהי טוס כאחד. העתון הוסיף, כי אם תיענה בקשתה של ירדן, היא תהיה המדינה השנייה אחרי סוריה שתקבל טילים מסוג זה מברה"מ.

עובד סובייטי של או"ם נעצר בניו־יורק על ריגול

ניו יורק, (עיר ועי"צ). – הבולשת הפדראלית האמריקאית „אף־בי־איי" עצרה בשבת עובד סובייטי של האו"ם באשמת ריגול, מסר דובר של הבולשת.

עוזר מנהל ה„אף־בי־איי", ג'ון הוגאן אמר במסיבת עיתונאים, כי גנאדי זאכרוב, בן 39, נעצר ברציף של הרכבת התחתית בניו־יורק בשעה שקיבל לידיו מסמכים מסווגים מידי סטודנט צעיר העובד בשביל ה„אף־בי־איי". בכך הגיעה לסיומה חקירה בת שלוש שנים בפעילותו של זאכארוב, שקנה במשך תקופה זו מספר מסמכים בלתי מסווגים בתחומי מדע המחשב והרובוטיקה.

הדובר ציין, כי זאכארוב, העובד במזכירות האו"ם, איננו נהנה מחסינות דיפלומטית והוא יובא היום בפני שופט. אם יורשע, עשוי להגזר עליו מאסר עולם.

לדברי הוגאן זאכרוב הוא סוכן של שירות הביון הסובייטי „ק.ג.ב." הוא היה תחת פיקוח עוד בטרם התקשר לראשונה, באפריל 1983, עם הסטודנט למדעי המחשב כדי להשיג מידע טכני בלתי מסווג. הסטודנט פנה לבולשת הפדראלית בעקבות הפגישה ודיווח עליה. הוא לא היה עובד של ה„אף־בי־איי".

גנאדי זאכרוב, עובד האו"ם הסובייטי החשוד בריגול, מובל למטה ה„אף.ב.י.". (צילום: א.פ.)

מרכז אנטי־ישראלי חדש הוקם ליד האו"ם בז'נווה

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מרכז אנטי־ציוני ואנטי־ישראלי חדש הוקם סמוך למוסדות האו"ם בז'נווה – דיווח ה„ג'ואיש כרוניקל" בגליונו האחרון.

הגוף החדש צמח מתוך „הוועדה הבינלאומית לתיאום הארגונים הבלתי־ממשלתיים בעניין פלשתין", גוף המתאם פעולתם של למעלה מ־100 ארגונים אנטי־ישראליים. המשרד החדש ניסה לקבל תמיכה של מוסדות האו"ם, ומשלא הצליח בכך, בעיקר בשל המשבר הכספי של מוסדות אלה, הוא הוקם בכספים אשר נתרמו על־ידי מדינות ערב ומדינות הגוש המזרחי.

המארגנים מתכוונים לתאם דרך משרד זה פעולות התנגדות למה שהוגדר כ„פגיעות בזכויות האדם המתבצעות בישראל", בדרום לבנון ובשטחים הכבושים".

בעזרת מערכת תקשורת מתקדמת, מתכוון המרכז לתאם את פעולותיו על פני העולם כולו כדי להתנגד לפעולות ישראל בשטחים. בין תומכי המרכז ארגונים יהודיים אנטי־ציוניים, בעיקר מחוגי השמאל.

רדיו המחתרת: נכשל נסיון להתנקש בקדאפי

טריפולי, (ע"מ). – רדיו „קול העם" הלובי המחתרתי הודיע, כי נעשה נסיון התנקשות בחיי קדאפי בליל „חג הקורבן", כנראה בסבחא. אחד משומריו נהרג במהלך נסיון זה. שתי יריות נורו לעברו של קדאפי אך לא פגעו בו.

נסיון זה, מוסר הרדיו, מסביר מדוע ממשיך קדאפי להתחבא. הרדיו גם מסר על פעילות נגד המשטרה ועל תסיסה. בעיר אלביצ'א נערכה הפגנה נגד שלטון קדאפי ובעקבותיה עצרו השלטונות מספר רב של אזרחים.

קבוצה מזויינת תקפה את בניין רשות השידור בבנגאזי, ובעקבות זאת נקטו השלטונות אמצעי בטחון מקיפים, נערכו חיפושים גדולים בקנה מידה גדול ובכללם חיפושים במכוניות פרטיות במטרה למנוע כל פעולה מזויינת נוספת.

תושבי סיני מתגעגעים לתקופת השלטון הישראלי

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

תושבי אל־עריש וסיני נזכרים בימים אלה בגעגועים בתקופת השלטון הישראלי בחצי־האי. כשהם נשאלים להרגשתם תחת השלטון המצרי, הם מדברים ב„אנדרסטייטמנט", אך ניכר בהם, שרבה אכזבתם מכך שהמצרים לא מילאו את ההבטחות שנתנו להם עם חתימת הסכם השלום, וגם המשבר הכלכלי מדאיג אותם.

תייר שבילה באחרונה כמה שבועות בסיני סיפר, כי תושבי האיזור אינם מרוצים, אך התרשמותו היא, כי לפחות מבחינה כלכלית מצבם טוב כרגע. אל־עריש בלאה נופשים ממצרים ותיירים מחו"ל, ואחדים מבתי־המלון גובים 90 לי"מ (75 ש"ח) תמורת לינת לילה לזוג, בלי ארוחות.

הדרוזים בגולן זועמים על הכללתם ברשימת הבוחרים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מנהיגי הדרוזים בגולן ועשרות מתושבי הכפרים, המתנגדים לסיפוח הגולן לישראל, קיבלו בסוף השבוע מכתבים ממשרד הפנים ובהם נאמר, כי שמותיהם נכללים ברשימת הבוחרים לכנסת הבאה.

הודעות אלה עוררו זעם ותסיסה בקרב מתנגדי ישראל. אתמול התכנסו במג'דל שאמס ראשי העדה בגולן ופרסמו גילוי־דעת חריף ובו תקפו את משרד הפנים שלטענתם שיגר את המכתבים בכוונה תחילה לעורר תסיסה והתנגדות בכפרים וליצור מחלוקת בין ראשי העדה בגולן.

בגילוי הדעת דורשים ראשי הדרוזים, כי משרד הפנים ימחק את שמותיהם מרשימת הבוחרים והם מאיימים אף לפנות לבג"ץ. אתמול שיגרו הדרוזים בגולן מברקים לאו"ם ולצלב־האדום, שבהם דרשו להורות לישראל לבטל את הרשימות הללו. ראשי הדרוזים הודיעו, כי בשום פנים ואופן לא יסכימו לוותר על אזרחותם הסורית וגם כעת הם רואים את עצמם אזרחים נאמנים לסוריה. הם מאיימים להכריז על שביתה כללית, אם לא יבוטלו הרשימות.

בתגובה נמסר ממשרד הפנים, כי מי שלא הגיש בקשה לקבלת אזרחות ישראלית, שמו אינו מופיע בפנקס הבוחרים.

אנשים • אנשים

בסאות מוזיקליים

אברהם הצמרי ששהה במשך שנים רבות באמריקה הלטינית וריכז את המדור הלטינו־אמריקאי במחלקה לקשרים בינלאומיים של ההסתדרות, נכנס בימים אלה לתפקידו החדש כמנהל המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת „העבודה". ראש המחלקה ישראל גת, שמינויו כקונסול כללי של ישראל בבוסטון עוכב לפי שעה על רקע חילוקי הדעות בין המערך לליכוד לגבי המינויים הפוליטיים במשרד החוץ, ימשיך בינתיים בכהונתו הנוכחית. מיכאל זיו, ששימש בחמש השנים האחרונות נציג מדיני של ההסתדרות בבריסל, נתמנה מנהל המחלקה לארגון בוועד הפועל. הוליף אותו בבריסל דניאל אופיר, שריכז את הקשרים הבינלאומיים של הנוער העובד.

ש. שלמה

זמר בעל גוף

לוצ'יאנו פאווארוטי (בתמונה) זמר הטנור הנודע, דבק בדיאטה בקייץ זה. „הורדתי כבר 10 קילוגרמים – הפעם באמת אצליח להחזיק מעמד", מבטיח הזמר בעל הגוף, מבית הקייץ שלו בפסרו שלחוף הים האדריאטי. לפני שנים, כך סיפר, נקט באותה שיטה, הוריד 37 קילוגרם והרגיש נפלא. המרשם – 3 כפיות שמן, ירקות, מעט פרי, מעט לחם ובשר, ללא אלכוהול וללא סוכר, אולם כדרך האיטלקים פאווארוטי אינו מוותר על המאכל החביב עליו – פסטה כמובן. בלי מנה אחת ביום אי אפשר.

חילופי מנכ"לים

שר העבודה והרווחה, משה קצב, ממשיך בחילופי המנכ"לים במשרדו, לאחר החלפתם של מנכ"ל שירות התעסוקה ומנכ"ל הביטוח הלאומי בא גם תורו של מנכ"ל המשרד, צבי צילקר, (בתמונה). בהודעה לעתונות נמסר אתמול כי שר העבודה והרווחה נענה לבקשתו של צילקר ושיחרר אותו מתפקידו כמנכ"ל המשרד. צבי צילקר, בעל תואר אינג' בהנדסת בניין, יסיים את תפקידו בסוף חודש אוקטובר ויעבור לעולם העסקים הפרטי. שר העבודה, כך נמסר, החליט כבר על מועמד לכהונת המנכ"ל במקום צילקר. שמו של המועמד יפורסם בימים הקרובים.

איזון

ראש עיריית חדרה יחיאל כהנא נבחר לתפקיד יו"ר קרן איזון המים, שליד נציבות המים.

הקרן מאגדת בתוכה את כל הגורמים שמטפלים ומשתמשים במים במדינת ישראל: חקלאים, רשויות מקומיות, משרד הפנים, משרד החקלאות, משרד האוצר, חברת מקורות ונציבות המים, ומאזנת את עלות הפקת המים במדינה – היא גובה כסף מישובים בהם עלות המים נמוכה, ולעומת זאת מסייעת לישובים בהם הפקת המים היא בעלות גבוהה.

יחיאל כהנא אומר כי בשנה האחרונה הקרן גבתה וחילקה כ־50 מיליון שקל, ואיזנה בין הגורמים השונים. הוא מבטיח כי בשנה הקרובה תעזור הקרן לישובים שנאלצים להעלות מים לגובה רב או לחפור עמוק יותר כדי להשיג מים.

חנה מאר

... ועוד חילופין

שגריר ארה"ב החדש בקאהיר, פרנק הוזיארד, אשר יחליף את ניקולס נקיוטים, יגיע לקהיר בסוף השבוע הזה.

חליפה לקיבוצניק

אתמול במהלך ביקורו בבקעת הירדן, נקרא סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז בדחיפות אל הטלפון. על הקו היה יועצו הצבאי של ראש הממשלה, עזריאל נבו, שהודיע לכצהל'ה כי ראש הממשלה ושר החקלאות החליטו ברגע האחרון לצרפו למשלחת היוצאת לקמרון. כץ־עוז נדרש להביא עמו למסע חליפה כהה ודרכון. „דרכון יש לי" השיב, „אבל מאיפה אקח חליפה כהה?". בלית ברירה ויתרו לבקשת הקיבוצניק שנאלץ לבלוט בחליפתו הבהירה. כץ־עוז, כנציג משרד החקלאות במשלחת לקאמרון, ילקח עמו מתנה לנשיא קמרון – מערכת טפטפות ממוחשבת תוצרת הארץ.

שמעון וייס

פיצויים לשחקנית

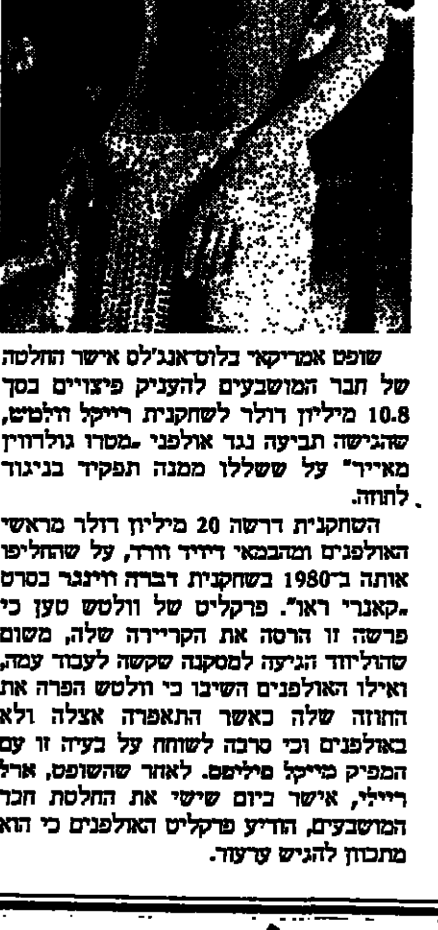

שופט אמריקאי בלוס־אנג'לס אישר החלטה של חבר המושבעים להעניק פיצויים בסך 10.8 מיליון דולר לשחקנית רייקל וולטש, שהגישה תביעה נגד אולפני „מטרו גולדווין מאייר" על ששללו ממנה תפקיד בניגוד לחוזה.

השחקנית דרשה 20 מיליון דולר מראשי האולפנים ומהבמאי דייויד וורד, על שהחליפו אותה ב־1980 בשחקנית דברה ווינגר בסרט „קאנרי ראו". פרקליט של וולטש טען כי פרשה זו הרסה את הקריירה שלה, משום שהוליווד הגיעה למסקנה שקשה לעבוד עמה, ואילו האולפנים השיבו כי וולטש הפרה את החוזה שלה כאשר התאפרה אצלה ולא באולפנים וכי סרבה לשוחח על בעיה זו עם המפיק מייקל פיליפס. לאחר שהשופט, ארל ריילי, אישר ביום שישי את החלטת חבר המושבעים, הודיע פרקליט האולפנים כי הוא מתכוון להגיש ערעור.

קפריזה של זמרת

אכזבה גדולה מקפריציה של הזמרת הלבנונית המפורסמת פיירוז שנהרו לשמעה בקונצרט בעיר קאן שבצרפת בסוף השבוע. הזמרת, שזכתה לכינוי „הקול של לבנון", ביטלה את הרסיטל מחמת צרידות, אולם מארגני הקונצרט סבורים כי הסיבה נעוצה בקפריזה: פיירוז, שהיא הזמרת היקרה בעולם, זעמה על כך שרק רבע מבין 2400 המקומות באודיטוריום נשמרו עבור מעריציה העשירים. מחיר הכרטיסים נע בין 450 ל־900 דולר בשורות הראשונות, וביציע בין 150 ל־300 דולר.

(אי.פי.)

פסגה קטלנית

פסגת K2 – הקשה ביותר לטיפוס מבין פסגות ההימליה – תבעה פעם נוספת קורבנות. יומנה האישי של מטפסת ההרים הותיקה ג'ולי טוליס, 47, זרה אור עגום על שעותיה האחרונות. היומן פורסם בסוף השבוע בלונדון ובו היא פונה אל בעלה, מודה כי איבדה את הרצון לכבוש את „הר ההרים" ומבכה אבדן חיי חבריה.

את מותה תאר חברה לטיפוס, האוסטרי קורט דימברגר, המאושפז יחד עם מטפס נוסף, ווילי באואר. הרופאים מנסים להציל את ידיהם שקפאו מקטיפה. לדבריו העפילו השניים לפסגה מאוחר, לקראת הערב, וברדתם התחוללה סופה עזה. דימברגר ראה מטפס אחר, אלן רוסה, מוטל בשלג ומנופף בידיו, אך לא יכול לעשות דבר להצלתו, והאיש נעזב למותו. ג'ולי הצליחה להגיע למחנה העליון של המשלחת אולם נחלשה מאוד, הרבתה לישון וביום השלישי לא קמה עוד.

דליה שרון

בית התאחדות הפועלים בשכם נסגר לחודש על פעילות הסתה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק הורה אתמול לסגור לחודש ימים את בית התאחדות הפועלים בשכם, לאחר שבמקום התקיימה פעילות הסתה.

לדברי גורמי הבטחון, שימש בית התאחדות הפועלים, בראשותו של שהאדה מינאוי מרכז הסתה אזורי, ובחסותו אף התקיים באחרונה בירושלים כינוס שהושמעו בו נאומי הסתה וקריאות תמיכה בערפאת. בכינוס זה השתתף גם ח"כ מוחמד מיעארי.

שהאדה מינאוי, פעיל בכיר, המארגן ומתאם את פעילות ארגון „פתח" באיזור שכם, הוגבל בצו בתנועתו לאיזור העיר שכם בלבד למשך שישה חודשים.

נאטמו בתי נאשמים

כוחות הבטחון אטמו אתמול אחר הצהריים שני חדרים בבתים בחברון ובחלחול, השייכים לשני נאשמים בפעילות בהתאחדות בלתי־מותרת ובפעולות טרור. השניים עבדול ג'אני ראשד האמד סולטן, תושב חברון, ואהיל מוסא עבדול פתחי סעדה, תושב חלחול, נאשמים בהצבת מוקש בבית־הקברות היהודי בחברון ביוני 1986. ובהטלת בקבוקי תבערה בכביסה לקריית־ארבע בסוף 1985 ובאיזור חלחול בתחילת 1986.

נהג נפצע ואמבולנס נרגם

נהג מכונית ישראלית נפצע קל ואמבולנס צבאי נרגם במהלך שתי תקריות שהיו אתמול בשכם.

הנהג נפצע קל מרסיסי חלון רכבו, שנופץ על־ידי בקבוק ריק שהושלך לעבר מכוניתו.

בתקרית אחרת נופצה שמשת אמבולנס צבאי שעבר בשכם. הנהג פתח ביריות כדי להניס את המתפרעים.

מעמד רשמי למשרד אש"ף במאדריד

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ספרד, שהעניקה מעמד רשמי לאש"ף, נתנה עתה מעמד רשמי למשרד אש"ף במאדריד – מדווח ה„ג'ויש כרוניקל".

מגמה חיובית תוך מימושים

מאת שמואל רוזנבלום

פתיחת שבוע המסחר בישרה המשך פעילות חיובית במרבית ני"ע אף שתהליך מימוש הרווחים בשוק בלט במהלך המסחר.

המניות הבכירות מסוג פלוגת, נכסים, ים המלח ודומות נהנו מביקושים בהיקף גדול למדי תוך מחזורים נאים.

במניות טובות שהופיעו הצעים בלידה, דוגמת כבלי ציון, נחטפו ההצעים מיד בדרך כלל ללא שינוי בשער ותוך נכונות בולטת לרכוש סחורה בכמויות ניכרות. עיקר הפעילים היו סוחרי השוק וקרנות הנאמנות של בנק הפועלים, המעוניינות במפגיע להגדיל פוזיציות במניות הנחשבות לטובות.

קרנות הנאמנות האחרות הפגינו אף הן נכונות לרכוש סחורה בירידת שערים קטנה יחסית, זאת בניגוד לקרנות הפועלים שרכשו סחורה בלי שינוי בשער. סוחרי השוק בניגוד לקרנות נטו לממש סחורה לאור צבירת רווחים נאה בתקופה האחרונה. המימוש אינו בהכרח צעד נבון לאור המתרחש באפיקי שוק ההון. בהנחה שרמות האינפלאציה ייוותרו כמקודם ויחד עימם תשאר הקפאת שער החליפין, עשויים חלק מהסוחרים לחזור לאותן מניות שמכרו ברמות שערים גבוהות יותר. נראה בעליל ששוק המניות מרכז אליו את כל הנתונים האידיאליים לפעילות חיובית.

ראוי לזכור שלנתונים אלה מצטרף נתון משמעותי חשוב נוסף והוא: פירסום מאזנים חיוביים ואף יפים בחלק ניכר מהחברות הבורסאיות. (פיבי, ים המלח, טבע, כבלי ציון וק. פח) ראוי להדגיש בזהירות שקרנות בנק לאומי מצויות בעמדה פאסיבית, ולעיתים אף במכירת ני"ע, ותהיה לכך השפעה בעתיד על המגמה.

התקרבות במו"מ למכירת כבלי ציון

גורמים בורסאיים מוענים שחלה התקרבות במו"מ למכירת חלקה של הממשלה בחברת כבלי ציון. כזכור העמידה הממשלה את החברה למכירה באמצעות רשות החברות הממשלתית והיא מנהלת מגעים מתקדמים עם משקיעי חו"ל. במידה ואכן יוסכם הנושא סופית עשויים בעלי המניות מקרב הציבור הרחב ליהנות מרווח נאה למדי. קשה לדעת במדויק את המחיר שתשיג הממשלה במכירת כבלי ציון אך ניתן להאמין שהקונה מצא חברה טובה הנסחרת במכפיל סביר (7) עם סיכויי צמיחה למעלה מהממוצע.

דלתא גליל – נכסים ובנין

בשתי החברות הנ"ל צופים פעילי השוק להגברת הפעילות לאור ציפיות לפירסומים מאזניים טובים בעתיד. מניות דלתא גליל ידועות מזה תקופה ארוכה כרדומות והן לא נהנו באופן יחסי לשיגשוג שפקד את השוק בעת האחרונה. מניות נכסים ובנין מהוות מרכיב השקעה גדול יחסית בקרנות הנאמנות המתמחות במניות ואצל משקיעים גדולים. ניתן להעריך שצפויה פעילות חיובית בשתי המניות.

שינויי שער במסחר

היצע של למעלה מ־5000 ע.נ. בפיבי הביא לירידת שער של 1.3% במחזור של כ־2850 ע.נ. מניות הסנה עלו 0.6% תוך ביקוש נאה. קופסאות פח 1 עלתה 4.7% וקופסאות פח 5 נרשמו קונים בלבד. ביקוש בפלגת 0.4 סופק ללא שינוי. דלתא גליל 1 עלתה 3.6%, אתמול היה יום האקס לחלוקת מניות הטבה בדלתא גליל. בבנקאיות הופיעו ביקושים קטנים והם נסחרו בדרך כלל ללא שינוי משמעותי. התשואה בבנקאיות נשארה סביב 16.5%–17% והיא כידוע תשואה נאה ביותר. סוחרי הבורסה מעריכים שביום המסחר הקרוב עשויה להחל תפנית חיובית בשוק. מניות פקר פלדה נרשמו קונים בלבד, במניה זו מורגשת פעילות ספקולטיבית למדי. אקרשטיין עלו 5.4% תוך ביקוש ער, ביקוש באזורים סופק ללא שינוי. במניות המשלול נמשכו ביקושים נאים. מניות אפיק זכו לביקושים לאחר ירידות תלולות.

קופסאות פח – מאזן מעולה

חברת קופסאות פח עברה מהפסד של 6.86 מיליון שקלים מתואם בשנה הקודמת לרווח של 1.07 מיליון שקלים מתואם. אין ספק שהמעבר מהפסד ענק לרווח בתוך שנה מעיד על ניהול נכון בחברה. הנתון המעניין במאזן החברה הינו הגידול הנומינאלי הענק במכירות שעלו מסך 22.7 מליון שקלים בשנה הקודמת לסך של 51.4 מליון שקלים. ההון העצמי של החברה עמד ע"ס 31 מיליון דולר. בנוסף ביצעה קופסאות פח עיסקה מעניינת עם חברת גל תעשיות. ק. פח מכרה לגל ציוד בשווי 3 מיליון דולר. בתמורה לציוד תקבל ק. פח 1.77 מיליון דולר במזומן וסך של 12% מהשליטה בחברת גל. ניתן להניח שהציוד שנמכר לגל לא היה בתפעול מלא בק. פח, ולפיכך הצעד שנעשה ישפר את מאזן ק. פח בטווח הקרוב. לדעת מקורבי השוק לא "התאמצה" ק. פח להראות מאזן טוב במיוחד, ולפיכך עשוי המאזן השנתי להצביע על רווחיות גבוהה עוד יותר מהנוכחית בשיעור ניכר ביותר.

ריבית גבוהה בפיקדונות שקליים.

להלן נתוני ריבית המשולמת בפיקדונות שקליים.

גובה הסכום	תקופה	ריבית תפ"ס	ריבית פק"מ	פיקדון (לשבוע)
עד 10,000 ש"ח	יומית	15% (שנתי)	15.5%	(שנתי)
עד 100,000 ש"ח	יומית	18% (שנתי)	17.75%	(שנתי)

גובה הריבית בפיקדונות השקליים נחשב עדיין לגבוה יחסית וצופים לירידה משמעותית בקרוב. המערכת הבנקאית מצויה בגרעונות גדולות של כ־400 מיליון ש"ח וצופים שבתחילת ספטמבר תחול ירידה בגרעונות הגדולות הבנקאיים. הריבית לפקדונות ג'מבו (מעל לסך של 100,000 ש"ח) עומדת ע"ס 19% בחישוב שנתי.

* הכותב הינו יועץ השקעות

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אג"ה ש	16350	26.0	+140	+.9	+3.0
הספנות 0.1	1050	2575	+20	+1.9	+2571
הספנות א 0.5	725	1153			-695
הספנות אפ 2	721	1311			+37.0
כללי לא בהסדר	24500	19.0	-150	-.6	-16.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3760	1862	+10	+.3	+1577
פ.י.ב.י. 0.5	4268	2885	-56	-1.3	-5712

בנקים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	76950	257	-450	-.6	-275
אידיבי ב 100.0	77000		-800	-1.0	-4.0
אידיבי בב א 2.0	480000				-1.0
אגוד ושח	57470	103	+120	+.2	+264
דיסקונט ב	98500		-300	-.3	-3.0
דיסקונט א	98700	107	+200	+.2	+202
דיסקונט שה ב	11980	380	+100	+.9	+374
המזרחי ש	31780	1234			-515
המזרחי ם	31950				
המזרחי שה 9	14530	7.0			+9.0
הפועלים מבכ	112000	.6	+2000	+1.8	+7.4
הפועלים ש	52420	1096			-353
הפועלים ם	52520	128	+400	+.8	+797
כללי א 1.0	134801	21.0			+6.0
כללי שה 5	101800				
כללי שה 7	6515	72.0	+100	+1.6	+149
כלל סטוק 100.0	33330	1549			+430
כלל שה 11	12795	3.0	+5		+32.0
מימון וסחר 1.0	44470				
מימון וסחר 5.0	22800				

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	14220	93.0	+420	+3.0	+130
לאומי משכנתא' ש	5330	131	-90	-1.7	-161
לאומי משכנתא' ם	5410	26.0	+10	+.2	+8.0
כרמל ש	4299	37.0	+199	+4.9	+104
כרמל שה 1	2982	22.0	-80	-2.6	-22.0
בנין ב' 5.0	7000	29.0			-18.7
פת משכ ש	1770	3125			-824
משכן ב ש	2266	733	+16	+.7	+216
עצמאות 0.1	8420	153			-1.0
טפחות מבכ ש	14795	8.0			+14.0
טפחות רג ש	14550	139	+300	+2.1	+150
טפחות שה 1	7800	32.0			-32.0
טפחות שה 2	3996	143	+1		+194
יעסוד 1.0	1695	405			-128
יעסוד 5.0	799	1779	+22	+2.8	+278
מירב 1.0	5300	335	-5	-.1	-166

מוסדות מימון

שלטון א ש	880	7276	+13	+3.5	+18810
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	6181	462	+51	+.8	+340
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	549	4111			-8639
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	15939 תב	194	+1449	+10.0	+434
כלל ליסינג 0.5ב	11135 קו		+530	+5.0	+756
כלל ליסינג אג"ח1	10840	14.0	+90	+.8	+12.0

ביטוח

איתן חב' לביטוח	231	25799			+148
ארדש 0.1	899	901			-81.0
ארדש א 0.5	465	2283	+6	+1.3	+2206
בכות משנה 0.1	560	407	+5	+.9	+107
בכות משנה 0.5	171.0	4620			-1466
הדר 1.0	325	8260	+12	+3.8	+8408
הדר 5.0	181.5	5537			+2088
הסנה ש	510	14280	+3	+.6	+30393
הפניקס 0.1	722	2784	+15	+2.1	+1921
הפניקס 0.5	440	2068	+9	+2.1	+840
המשמר־הראל 1.0	6430				-22.0
המשמר־הראל 5.0	2930	164			-129
מנורה 1.0	2350	277	-33	-1.4	-163
מנורה 5.0	905	1467	+5	+.6	+137
סהר ג 1.0	4250	206	+61	+1.5	+180
סקוריטס 0.1	2430	530	-70	-2.8	-552
צור ש	332	7176	+2	+.6	+4159
ציון החזקות 1.0	9100	17.0	+250	+2.8	+17.0
ציון החזקות 5.0	2120	154	-40	-1.9	-154

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאמא 1.0	5145				
אינטרקאמא 5.0	1070	1020	+3	+.3	+1070
מאיר עזרא 1.0	4400	94.0			+177
מאיר עזרא אופ 1	4150 תב	25.0	+408	+10.9	+158
כלל סחר 1.0	1385 תב	10418	+77	+5.9	+19457
קריסטל 1.0	9680	112			-13.0
רפק 0.1	36000	3.0	+1000	+2.9	+3.0
רפק 0.5	9500	31.0			-21.0
שופרסל א 2.0	5715	990	-60	-1.0	-663
שופרסל ב 10.0	3955	2714			+1217

שרותים

דלק מ"ר 0.1 ש"ח	3428	4249	-30	-.9	-624
הראל 1.0	2990	22.0	+110	+3.8	+71.0
הראל 5.0	1450 תב	200	-125	-7.9	-335
סבנות הספקה 0.1	14700	20.0	-158	-1.1	-23.0
סבנות הספ' א0.5	3800	125	-142	-3.6	-225
קרור 0.1	2045	465	+45	+2.3	+404
קרור 1.0	311	12868			+3769
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחשבי ערוצה 0.1	4161	184	+1		+228
מחשבי ערוצה 0.5	1440	1526			+1603
קונסורטיום 0.1	2235 קו		+106	+5.0	+2670
קונסורטיום 0.5	1595 קו		+76	+5.0	+4406
קשל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קשל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9720	60.5			+12.3
גלי זוהר 5.0	5040 תב	67.3	-560	-10.0	-65.5
מלונות דן 1.0	3889	349	+139	+5.7	+391
מלונות דן 5.0	2770	180	+80	+3.0	+102
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנס 1.0	2280	75.0	-100	-4.4	-65.0
מלונות ירדן 1.0	2880 תב	569	-172	-5.6	-397
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשוב

דטה מיכון 1.0	4829 קפ		+630	+15.0	+2617
תדיר.ן. 1.0	14000	35.0	+10	+.1	+18.0
יעבא 1.0	3950	147	+50	+1.3	+339
יעבא אופ 1	3560	108			-108
כלל מחשבים 1.0	11900	84.0			-128
מ.ל.ל. 1.0	15450	29.0			-4.0
מ.ל.ל. 5.0	5020	268	+120	+2.5	+328
משוב מחשבים 1.0	3440 *	322	+100	+3.0	+73.0
* ביצוע חלקי 97.60%					
ניקוב מחשבים 1.	9600	70.0			-37.0
ניקוב מחשבים 5.	7400	145	-50	-.7	-103
תים מחשבים 1.0	1790	385	+60	+3.5	+273
תים מחשב אופ 1	17085				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 1.0	920 תב	1739	-80	-8.0	-2112
ארזן מבנים 5.0	400	666	-7	-1.7	-366
אזורים 1 ש"ח	670	17150			+12099
אזורים אופ' 1	395	23501			-14770
אזורים אג"ח 3	95.5	54400	+2.5	+2.7	+302708
אילנין 1.0	518	12263			-1114
אילנין אופ 1	1887	799	+32	+1.7	+732
אל־רוב 1.0	990	898	+25	+2.6	+739
אמבנים 1.0	3600 תב	301	+200	+5.9	+504
אפריקה 0.1שח	40200	158			-145
אפריקה 1.0שח	29100	486	-700	-2.4	-398
אפריקה אופ 5	18090	188	-1037	-5.4	-381
ארים 1.0	2169	914			-452
ארלדן 1.0שח	2943	2187	+110	+3.9	+2833
ארלדן 5.0שח	1441	4621	+6	+.4	+2926
בן־יקר גת 1.0	3499 תב	495	+190	+5.7	+947
ברנוביץ 1.0	3400	195	+20	+.6	+203
ברנוביץ 5.0	2050	175	+73	+3.7	+12.0
דנקנר 1.0	4000	468	+100	+2.6	+348
דרוקר 1.0	440	700	-15	-3.3	-715
דרוקר 5.0	335	241	+2	+.6	+1241
דרוקר אופ 1	230	2968	-4	-1.7	-6392
הדר 0.1	6250	57.0			-11.0
הדר 0.5	3950	106			-49.0
המסלול 1.0	1606 תב	1771	+146	+10.0	+5178
המסלול 5.0	905 תב	3401	+70	+8.4	+3848
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2945	4347			+7096
גב־ים 0.1	4570	294			-236
גב־ים 0.5	2725	1630	+25	+.9	+1006
הכשרת הישוב 1.0	54900	124			-50.0
ישפרו 0.1	2890	2410	+90	+3.2	+2654
ישראלום 1.0	1758 תב	1124	+155	+9.7	+1053
ישרס 10.0	20999 תב	466	+2739	+15.0	+1461
כנף פיתוח 1.0	7000	36.0			-11.0
כלל בנלן 0.1	390	18282			+10229
לומיר 1.0	3551	181	+1		+219
לומיר 5.0	1465	278			-165
מ.ת.מ. 1.0	510 תב	22116	+41	+8.7	+33491
מגורי בניה 1.0	604	5815	-15	-2.6	-5556
מגורי בניה אופ1	518	1217	+1	+.2	+167
מודול בטון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישכאל 5.0	277 תב	4055	-25	-8.3	-8963
מנרב 5.0	770	1555			-41.0
מר־לן 1.0	520	1923			-2249
לוינשטין 1.0	405	890	+3	+.8	+370
לוינשטין 5.0	113.0	18351	+3.0	+2.7	+18062
ליפשיץ 1.0	1304 תב	4629	+170	+15.0	+10163
ליפשיץ 5.0	541 קו		+26	+5.1	+20926
נאות אביב 0.5	6410	200	+10	+.2	+79.0
נכסי אזורים 1.0	689	2393	-14	-2.0	-1771
סהר החזקות 1.0	13400	254	+260	+2.0	+302
סהר החזקות 5.0	9677	254	+400	+4.3	+361
סוף 1.0	5119 קו		+244	+5.0	+286
סוף 5.0	3260 תב	230	+160	+5.2	+401
עמר וסלע 1.0	1072	2140			+186
עזר 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	1650	207	-70	-4.1	-157
קיסריה 0.5	915	1661			-1156
רגבים מ"ר 1 ש	4043	795	+1		+337
רגבים מ"ר 5 ש	2850	1750	+90	+3.3	+2405
רסקו מבכל	10478 תב	361	+952	+10.0	+766
רסקו רג	10000 תב	351	+684	+7.5	+557

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2760	534	+61	+2.3	+753
מטעי הדר 0.5	1950	250	-51	-2.6	-251
מהדרין 0.1	6910	253			+117
נכסי הדרים 1.0	1147	1810			-131
פרי אור 0.5	2850	211	+1		+465
שו־הר 5.0	16500	147			-35.0

תעשייה

מזון ומבק

אסמס 1.0	1402	122	+50	+3.7	+132
גולדפרוסט 1.0	3000	395	-100	-3.2	-366
גולדפרוסט 5.0	1810	905	-10	-.6	-41.0
גולדפרוסט אופ 1	1500	80.0	-5	-.3	-2.0
דובק מב ש	3530	516	+20	+.6	+121
דובק מב ם	3590	535	+50	+1.4	+230
תלכל 1.0	615	1400			-225
תלכל 5.0	465	1096	+15	+3.3	+2203
פרי־הה 1.0	1600	1050	+49	+3.2	+2891
פרי־הה 5.0	1225	457	-22	-1.8	-409
טמפו בירה 1.0	14900	87.0	+310	+2.1	+162
טמפו בירה 5.0	10800	68.0	+300	+2.9	+24.0
יצהר 1.0	1580	557			-10.0
יצהר א 5.0	895	378	+15	+1.7	+422
מן 1.0	8888	40.0			-5.0
מן 5.0	4650	31.0	-150	-3.1	-31.0
סנפרוסט 1.0	9500	186	+150	+1.6	+347
עלית 0.1	14650	210	+300	+2.1	+345
עסיס ב 0.5	33350	25.0			-17.0
שלמה אגבל 1.0	2760	226			-104
שמן מבכ ש	3500 תב	386	-250	-6.7	-470

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	803	1330	-17	-2.1	-378
אופים 1.0	1160	865	-2	-.2	-286
אופנת ברוך 1.0	3100	199	+24	+.8	+46.0
אופנת ברוך 5.0	2040	679	-110	-5.1	-697
אפגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפגן אופ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	14950	115	+470	+3.3	+162
דלתא־גליל 1.0 במ"ה	2420	1313	+85	+3.6	+2811
דלתא־גליל א 3.0 במ"ה	1675	934	+32	+2.0	+1972
מטוויות מאוחד 1.	1680	48.0			+182
מטוויות מאוחד 5.	851	300	-9	-1.1	-1504
מטוויות אופ 1	720	20.0	-20	-2.7	-20.0
ויסלבר 1.0	1220	1214	-13	-1.1	-486
ויסלבר 5.0	865	500	-5	-.6	-802
וורדינון 1.0	4510	596	+60	+1.4	+715
זיקית 1.0 במ"ה	1164 קו		+55	+5.0	+2868
זיקית 5.0 במ"ה	882 תב	2161	+80	+10.0	+6019
לודזיה 0.1	2035 תב	542	+185	+10.0	+565
לודזיה 0.4	1802	3677			+1458
ליבנת 1.0	750	5915	-12	-1.6	-9395
מים גליק 1.0	856	687	-9	-1.0	-1277
מקס 0.1	23503	76.0	+233	+1.0	+74.0
מקס 0.5	11500	207			+89.0
עיט 1.0	11594	19.0	+300	+2.7	+45.0
עיט 5.0	5880	205			-180
עמק 1.0	1874	1120	-10	-.5	-1277
פולגת א 0.1	3438	944	+2	+.1	+781
פולגת ב 0.4	2400	3445			+3559
פולימר א 0.5	8180	496	+160	+2.0	+505

מינור 1.0	2380	601	-10	-4	-362
ביגוד סבירנה	12750	34.0	+100	+8	+96.0
תעש הגדין 1.0	2566 תב	2451	-285	-10.0	-2756

מתכת ומוצריה

אקסמן 5.0	5025 תב	659	+275	+10.0	+694
אורדן 10.0	8610	132	+308	+3.7	+229
אורדן 50.0	6700	61.0	-100	-1.5	-81.0
אלומית 1.0	5100	429	+210	+4.3	+431
אלומית 5.0	3300 תב	175	+160	+5.1	+137
כבלים ש	13272 תב	50.0	-1475	-10.0	-41.0
התבוף 1.0	7000	85.0	-70	-1.0	-10.0
התבוף 5.0	3550	107			+2.0
התבוף אופציה	3502	134	-100	-2.8	-233
זיקה 1.0	6369 תב	138	+579	+10.0	+143
זיקה 5.0	2600	196			-309
קופסאות פח 1.0	1780	12596	+80	+4.7	+19362
קופסאות פח 5.0	1453 קו		+69	+5.0	+5638
מתכת מרום 1.0	2299	39.0	-1		-371
כבלי ציון 1.0	2600	1767	-60	-2.3	-1988
כבלי ציון 5.0	1150	10838			-6756
כבלי ציון אופ 3	711	2040	+1	+.1	+3051
מרדן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מרדן אופ א	— הפסקת מסחר —				
קרגבי 1.0	873	977	-37	-4.1	-1078
קרגבי 5.0	480 תב	2690	-29	-5.7	-1782
נחושתן 0.1	16670	22.0	+170	+1.0	+116
נחושתן 0.5	6425 קו		+306	+5.0	+702
פקר פלדה 1.0	9681 קו		+461	+5.0	+4952
קינג 1.0	1279	930			-1020
קינג 5.0	685	1685			-1158
קליל 1.0	4521 תב	722	+411	+10.0	+1175
קליל 5.0	2598 תב	818	+200	+8.4	+1424
שלדות 5.0	2540	450	+10	+.4	+350
תעשיות לביש 1.0	1155	545			-20.0
תעשיות לביש 5.0	556	685			+984

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	373500	9.0	-1200	-.3	-10.0
אלקו 0.1	* 7950	314	-200	-2.5	-220
* ביצוע חלקי 93.60%					
אלקו 0.25 ש	3581 כו		-189	-5.0	-1773
אלקו 0.25 ם	3267 תב	281	-363	-10.0	-187
אלקטרה 0.1	18200 תב	72.0	+1100	+6.4	+156
אלקטרה א 0.5	9299	321	-1		-141
אלרון 3.0	290000	13.0	-1400	-.5	-9.0
אריה 0.02שח	27250	80.0			-6.0
כלל תעש אלקטרו	1890	1808	-15	-.8	-2957
ספקטרוניקס 1.0	2140	625	-14	-.7	-1542
ספקטרוניקס 5.0	1390	914	-50	-3.5	-1296
פריבנגר 1 ש"ח	498 תב	1437	-32	-6.0	-3209
פריבנגר 5 ש"ח	275	2755	-8	-2.8	-7304
ציקלון 1.0שח	2255	317	-48	-2.1	-548
ציקלון 5.0שח	950	290	-50	-5.0	-580
קנבשטין ארלר 1.	4898	35.0			+15.0
קנבשטין ארלר 5.	3182	3.0	+32	+1.0	+3.0
ת.א.ת. 1.0	3600	311	-66	-1.8	-335
ת.א.ת. 5.0	1411	1316			-40.0
ת.א.ת. אופ 1	11915	6.0			+1.0
תדאה 1.0	5050	50.0			-50.0

מוצרי בניה

א.ת.כלל בנין 1.	781	2714			-259
א.ם. אוטמה א'	406	17138	+6	+1.5	+29535
א.ם. אג"ח סד א	93.5	76320	+1.0	+1.1	+87360
אלקול 5.0	10364	268			-8.0
אקרשטיין 1.0	1970 תב	2429	+100	+5.4	+3788
אקרשטיין 5.0	1450	642	+42	+3.0	+311
בטון תעיר 1.0	10301				+3.7
בטון תעיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר־כון 1.0	1172	522			-352
בר־כון 5.0	376	1115	+7	+1.9	+2965
פרומאכסט 1.0	7725	10.0	+225	+3.0	+7.1
פרומאכסט 5.0	2220	400	-100	-4.3	-302
מ.ל.ם. 1.0	960	341	-13	-1.3	-502
מ.ל.ם. 5.0	578	160	-5	-.9	-123
מודול השק בתעש	5394	89.0	-37	-.7	-401
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	14100				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	18520	248	+320	+1.8	+477
אליאנס ב 200.0	2820 תב	433	-185	-6.2	-949
גל תעשיות 1.0	10900 תב	140	+705	+6.9	+383
גל תעשיות 5.0	6112	560	+240	+4.1	+621
דקסטר 1.0	3253	93.0			-16.0
דשנים 0.1	5040 קו		+240	+5.0	+658
דשנים 0.5	1019	1550	-17	-1.6	-1867
חיפה כימיקל 10.0	593	21764	+13	+2.2	+26902
טבע ש	60260	436	+210	+.4	+674
ליפסקי 1.0	1950 תב	4058	+130	+7.1	+4878
ים המלח 0.1	17100	3780			+3439
פטרוכימים 10.0	671	19613			+4948
מקסימה 1.0	6600	150	+100	+1.5	+256
מקסימה 5.0	2775	212			-212
נקה כימיקל 1.0	3151	113	+1		+53.0
סנו 1.0	10300	320	+310	+3.1	+468
סנו 5.0	7170 תב	261	+500	+7.5	+675
קרס כימיקל 1.0	6380	146			-62.0
ת.ג.ל. 1.0	6834 קפ		+325	+5.0	+1084
ת.ג.ל. 5.0	5379 תב	264	+550	+11.4	+497
תאיא 5.0	10520	251	+100	+1.0	+46.0
פרוטארום 10.0	13600	276	+300	+2.3	+236
תרד א 5.0	6685 קפ		+318	+5.0	+1542

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	8531 תב	315	+776	+10.0	+354
דפרון 5.0	3957	185	-208	-5.0	-29.0
חמ.ן. 1.0	12540 תב	375	+1140	+10.0	+488
יאה 1.0	3885	136	-100	-2.5	-131
לבידי אשקלון 1.	420	1682	-16	-3.7	-1977
לבידיאשקלון אופ1	700	400			-38.0
מולס ב 0.5	25800	26.0	+400	+1.6	+36.0
מפעלי נייר 10.0	224000	80.0			-49.0
סקאנדיה 1.0	3250	256	+60	+1.9	+259
רים 0.1	4600	179	+100	+2.2	+156
רים 0.4	2570	367			+181
תעל ב 0.2	15150	919	-50	-.3	-583

תעשיות שונות

אבדין 1.0	3830	150	+79	+2.1	+316
אבדין 5.0	1900	314	-25	-1.3	-83.0
חמישה יחד 1.0	7830	64.0	-149	-1.9	-54.0
פולק מ"ר 1 ש"ח	6800	226			+53.0
פולק מ"ר 5 ש"ח	4210	189	+12	+.3	+189

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	7040	342	+80	+1.2	+538
כור כב' 1.0	5346000	.9	-54000	-1.0	-2
כלל תעשיות 1.0	1307	15212			+9689
מאגרי טכנולוגיה	406	6628			+4259

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיסר ש	4601	233	+1		+39.0
אידיבי פתוח 2.0	3560	4006	-40	-1.1	-2296
אינקובה 0.1	1700	404	-60	-3.4	-433
אינקובה 0.5	780 תב	2260	-75	-8.8	-2653
אלגר ש	8162	373			+105
אלגר ם	8098	141			-16.0
אלרן ש	3150	1756			+368
אלרן ם	3290	166			+87.0
אמישר כב' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	208	28983	+8	+4.0	+33132
אפיק 5.0	152.5	13167	+2.5	+1.7	+2667
גמלת השקעות 1 ש	1329		+1	+.1	+26.0
חברה לישראל 1 ש	8389	499	-1		-528
חברה לישראל 5 ש	5400	178	-242	-4.3	-911
הלפמן 0.1	114000	3.0	+4000	+3.6	+2.4
הלפמן 1.0 ש	25750	173	+150	+.6	+98.0
אמפא א 0.5	12300	114			+31.0
פועלים השק ש	5580	1319			+227
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2063	5334	-67	-3.2	-6702
מזרחי השק ש	16000	52.0			-1.0
כור השק אגח 124	9951				
חירון 1.0	1900				
חירון 5.0	700	957	-25	-3.5	-2735
ישום החזקות בעמ	246	16542			+7809
יצוא ש	10480	211	-20	-.2	-77.0
ירדן א 0.1	3590	560	-10	-.3	-106
כלל ישראל 10.0	804	10420	+24	+3.1	+19347
כלל ישראל 50.0	669	2323	+9	+1.4	+3638
לנדיק 0.1	8000	308			+105
לנדיק 0.5	2450	1794			+1094
מנור 0.1	730	5114			-269
מנור א 0.5	428	2489			+486
עוז השק ב 0.1	— הפסקת מסחר —				
עוז השק ג 0.5	— הפסקת מסחר —				
פז השק ש	6680	453	-206	-3.0	-404
פמה א 0.1	9680	213			-29.0
פמה 0.5	5860	330			+204
פריון ב 2.5	3663	771	-37	-1.0	-689

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	416	1272	-22	-5.0	-1893

דלק ונפט

דלק חיפושים0.1	3034	468	-10	-3	-50.0
דלק חיפושים0.5	1387	868	-73	-5.0	-1653
דלק נפט אופ 2	930	1523	-20	-2.1	-1534
מן חיפושי נפט	13200	124	-150	-1.1	-19.0
סראויל 1.0	1776		-10	-.6	-50.0
סראויל 5.0	1171 תב	525	+153	+15.0	+772
י.ג.א.ל. 5.0	1530	2157	+30	+2.0	+2000
מ.נ.ן. 1.0	2729	43.0	-60	-2.2	-123
מ.נ.ן. 5.0	1220	1431	+18	+.8	+1673
פראויל ב 0.3	4700	311	-100	-2.1	-233
צפון אמר נפט 1.	255	2000	-10	-3.8	-3584
צפון אמר נפט 5.	167.0	4460	+4.0	+2.5	+5789
נפטא ש	1550000	2.0	-20000	-1.3	-1.0

נסחרות במט"ח

גוית ם	228

שערי מטבע חוץ ביום 24.7.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.005	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4758	1.4942	1.4778	1.4962	1.4768	1.4954	1.4858
1 מארק גרמני		2.17	2.27	2.18	2.28	2.18	2.28	2.2137	2.2413	2.2196	2.2473	2.2452	2.2173	2.2317
1 לי"ש		0.71	0.74	0.71	0.75	0.71	0.75	0.7243	0.7333	0.7242	0.7333	0.7246	0.7337	0.7287
1 פרנק צרפתי		0.21	0.22	0.21	0.23	0.21	0.23	0.2208	0.2236	0.2214	0.2242	0.2211	0.2239	0.2223
100 ינים יפאניים		0.63	0.66	0.63	0.66	0.63	0.66	0.6419	0.6499	0.6431	0.6511	0.6419	0.6500	0.6457
1 גולדן הולנדי		0.88	0.92	0.88	0.93	0.88	0.92	0.8982	0.9094	0.9000	0.9112	0.8988	0.9101	0.9040
1 פרנק שווצרי		0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2148	0.2174	0.2151	0.2178	0.2158	0.2177	0.2163
1 כתר שוודי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2026	0.2051	0.2029	0.2055	0.2028	0.2053	0.2040
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1916	0.1940	0.1920	0.1944	0.1919	0.1943	0.1930
1 כתר דני		0.30	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3020	0.3058	0.3025	0.3063	0.3025	0.3063	0.3041
1 מארק פיני		1.04	1.09	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0621	1.0754	1.0637	1.0770	1.0627	1.0761	1.0695
1 דולר קנדי		0.84	0.92	0.87	0.93	0.87	0.93	0.8965	0.9077	0.8977	0.9089	0.8967	0.9709	0.9028
1 דולר אוסטרלי		0.40	0.44	0.31	0.58	0.35	0.49	0.5697	0.5768	0.5704	0.5775	0.5693	0.5764	0.5735
1 ראנד דרא"פ		0.30	0.31	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3452	0.3495	0.3495	0.3539	0.3495	0.3539	0.3517
10 פרנקים בלגיים		1.00	1.01	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0288	1.0416	1.0311	1.0439	1.0296	1.0426	1.0349
10 שילינגים אוסטריים		1.03	1.09	1.03	1.09	1.02	1.09	1.0489	1.0620	1.0506	1.0638	1.0494	1.0626	1.0553
1000 לירטות איטלקיות		1.00	—	0.95	0.99	0.94	0.99	0.9646	0.9766	0.9659	0.9779	0.9649	0.9774	0.9698
1 "אקו" (ECU)		4.19	4.45	4.09	4.35	4.18	4.42	—	—	—	—	—	—	4.2345
1 דינר ירדני		—	—	0.34	0.36	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.3339
10 לירות לבנוניות		0.79	0.84	0.77	0.82	0.74	0.80	—	—	—	—	—	—	0.8172
1 לירה מצרית		—	—	—	—	—	—	1.4860	1.5040	1.4874	1.5859	1.5053	1.4866	1.4955

דולר יציג 1.4911 — סל 1.4972

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	3915.72	3899.47
אבוקה	32380.36	31983.47
אגמ	195.68	191.85
אגיר	1307.55	1281.47
אדמ	1717.15	1683.68
אופיר	1567.70	1536.65
אור	380.44	375.20
אורין *	145.01	142.05
אורלי	209.73	208.20
אורן	609.81	597.79
איל	3042.94	2984.82
אילת	3711.68	3629.77
אירים	3949.99	3862.76
איתן	574.39	562.51
אלון	492.86	482.55
אלמוג	579.99	568.65
ארז	692.24	678.77
אש	116.16	113.6
אשל	161.18	158.03
אתרוג	188.64	186.78
בדולח	1718.70	1685.15
ברוש	386.96	379.38
ברק	380.86	373.25
ברקת	728.52	714.14
גביש	1156.98	1114.56
גבע	844.55	832.04
גורן	580.36	568.98
גיא	7537.43	7425.76
גיל	—	—
גלית	495.43	489.29
דובדבן	285.52	282.74
דוכיפת	535.57	524.87
דולב	187.08	183.11
דורון	1204.43	1181.30
דותן	210.98	206.90
דליה	408.17	401.29
דרור	3453.86	3390.89
דקל	283.43	277.88
הדס	290.88	288.13
הוד	403.93	396.76
זהבית	2508.07	2455.92
זוהר	15924.55	15689.18
זיו	14928.57	14708.05
זמיר	686.62	673.40
חוחית	125.11	122.35
חלוקן	110.04	109.57
חלמיש	553.97	542.97
חן	109.52	109.30
טופז	1162.52	1135.66
טל	4232.48	4183.21
יובל	653.20	640.50
יהלום	1627.75	1596.02
יסודות	31299.67	31009.95
יערה	555.80	543.62
כוכב	811.21	795.59
כחל	112.89	110.66
כלנית	450.75	443.13
כספית	604.46	598.26
כרמל *	115.26	113.04
כתר	901.28	884.08
להב	3463.17	3396.22
למשקיע	97997.52	96279.26
לפיד	11109.20	10893.80
לקט	1460.16	1430.23
לשם	794.05	789.49
מגור	964.97	945.96
מגמה	2794.10	2767.5
מגן	186.81	184.08
מגוון	2603.00	2578.2
מגל	616.72	604.66
מור	1218.60	1201.40
מורן	670.68	664.49
מנה	25724.31	25094.63
מיתר	723.26	708.94
מעוז	3079.10	3019.00
מעין	641.81	629.38
מקשה	831.48	815.16
מרגלית	987.77	968.47
מרום	945.43	926.83
נגה	20757.11	20449.68
נטף	665.90	653.16
נטע	383.25	375.91
נילי	4088.24	4027.81
נחשון	442.30	434.35
סגולה	116.89	114.55
סלע	820.56	804.10
סנונית	569.85	558.67
סער	618.47	606.60
ספיר	495.79	493.33
עידו	663.37	650.72
עירית	1725.84	1689.82
עידן	5760.44	5677.84
עגור	1114.76	1090.00
ענת	1969.11	1949.96
ערמוני	540.78	528.03
עפרון *	135.48	132.80
פאר	1215.02	1190.91
צבר	495.76	485.89
צופית	512.41	502.33
צוק	98.90	98.52
צמיד	846.91	828.72
צמיחה	6229.75	6140.88
צמרת	1453.68	1435.19
קלע	1691.11	1682.67
רונית	15275.80	15139.82
רימון	101.11	100.92
רקפת	532.58	523.82
רשף	637.50	623.49
שביט	642.47	630.04
שהם	808.32	788.92
שירה	317.32	315.06
שמיר	302.90	296.89
שנהב	599.51	591.29
שקד	565.12	549.32
שקף *	159.59	156.44
תאנה	176.62	174.91
תבור	769.94	759.50
תדהר	373.48	371.62
תהילה	88.08	86.14
תירוש	412.19	407.27
תמר	183.29	179.71
תמנון	171.74	170.47
תרשיש	1256.18	1231.4
תשרי	388.16	381.65

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה (100% הצמדה)		
ם4001	552780.0	
ם4002	519415.0	
ם4003	525302.0	
ם4004	495550.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק־301 תשואה 4.54%		
4101	297.6	+1.6
ק־302 תשואה 4.10%		
4102	117.8	+.2
4103	113.0	
4104	112.4	+.1
ק־321 תשואה 4.75%		
4201	101.2	+.4
4202	99.2	+.3
4203	97.3	+.4
4204	93.8	+.3
4205	92.0	+.4
4206	90.1	+.3
	89.8	+.41
4301	114.7	+.3
4302	106.6	
ק־341 תשואה 4.43%		
4303	104.9	+.2
4304	103.2	+.2
5% מלווה מדינה (גליל)		
ק־201א' תשואה 2.50%		
ם3601	33509.0	-324.0
ק־201ב' תשואה 2.55%		
ם3602	30830.0	-416.0
ק־202א' תשואה 1.99%		
ם3603	29300.0	+51.0
ק־202ב' תשואה 2.26%		
3604	26564.0	+62.0
ק־203א' תשואה 2.47%		
ם3605	24055.0	+38.0
ק־203ב' תשואה 2.42%		
ם3606	22709.0	+36.0
ק־203 ג' תשואה 2.73%		
ם3607	20844.0	+41.0
ק־203ד' תשואה 2.47%		
ם3608	19935.0	+31.0
ק־204 א' תשואה 2.75%		
ם3609	18765.0	-33.0
ק־204 ב' תשואה 2.54%		
ם3610	17073.0	-47.0
ם3611	16493.0	-46.0
ם3612	16012.0	-47.0
ק־205 תשואה 2.59%		
ם3613	15032.0	+106.0
ם3614	14428.0	+102.0
ם3615	13320.0	+93.0
ם3616	12438.0	+89.0
ק־206 תשואה 2.67%		
ם3617	11685.0	+35.0
ם3618	11088.0	+34.0
ם3619	10202.0	+31.0
ק־207 תשואה 2.70%		
ם3620	9627.0	-4.0
ם3621	9144.0	-4.0
ם3622	8245.0	-4.0
ק־208 תשואה 2.77%		
ם3623	7712.0	+20.0
ם3624	7261.0	+20.0
ק־209 תשואה 2.78%		
ם3625	6630.0	+25.0
ם3626	6132.0	+24.0
ם3627	5686.0	+20.0
ק־210 תשואה 2.81%		
ם3628	5332.0	+9.0
ם3629	4995.0	+8.0
ם3630	4722.0	+8.0
ק־211 תשואה 2.94%		
ם3631	4305.0	+22.0
ם3632	4053.0	+21.0
ם3633	3828.0	+20.0
ק־212 תשואה 2.88%		
3634	3384.0	+10.0
ם3635	3199.0	+9.0
ם3636	3081.0	+9.0
ק־213 תשואה 3.06%		
ם3637	2860.0	+5.0
ם3638	2662.0	+4.0
ם3639	2436.0	+3.0
ק־214 תשואה 2.94%		
ם3640	2064.0	+11.0
ם3641	1789.0	+10.0
ק־215 תשואה 3.13%		
3642	1579.0	+2.0
ם3643	1370.0	+3.0
ק־216 תשואה 2.66%		
3644	1260.0	+35.0
3645	1136.0	+32.0
4.25% מלווה בריבית (גליל)		
ק־231 תשואה 3.95%		
3701	915.4	+13.6
ק־232 תשואה 3.98%		
3702	699.5	+13.4
ק־233 תשואה 4.54%		
3703	596.0	-10.1
3704	510.1	-8.9
ק־251 תשואה 4.56%		
3751	276.4	+4.3
ק־252 תשואה 4.76%		
3752	106.0	+.2
3753	101.6	
ק־253 תשואה 4.84%		
3754	94.5	+.2
3755	90.8	+.2
3756	87.6	+.2
3757	85.8	+.1
3758	84.1	+.1
3759	83.8	+.2
ק־271 תשואה 4.83%		
3826	95.6	+.5
3827	93.7	+.5
3828	90.4	+.5
3829	88.6	+.5
3830	86.8	+.5
3831	86.5	+.5
3901	109.5	
3902	97.0	
ק־291 תשואה 4.75%		
3903	95.6	+.9
3904	94.2	+.9
4% מלווה פיתוח (98% הצמדה)		
ם3110	— הפסקת מסחר —	
ם3111	243700.0	
ם3112	241100.0	
ם3113	240700.0	+200.0
ם3114	232600.0	
ם3115	229300.0	
ם3116	220300.0	+200.0
ם3117	230200.0	+200.0
ם3118	226000.0	+4000.0
4%–6%–7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ם3201	191300.0	
ם3202	191700.0	
ם3203	189000.0	
ם3204	186200.0	+100.0
ם3205	183000.0	
ם3206	180350.0	+200.0
ם3210	175800.0	+300.0
ם3211	173100.0	
ם3212	169000.0	
ם3213	162100.0	
ם3214	161201.0	-1400.0
ם3501	156000.0	
ם3502	159750.0	
ם3503	143400.0	
ם3504	137700.0	
ם3505	139000.0	
ם3521	133750.0	+150.0
ם3522	128300.0	+150.0
ם3523	120250.0	+150.0
ם3524	119850.0	+150.0
ם3525	118900.0	
ם3526	117250.0	+150.0
ם3527	115150.0	+150.0
ם3528	111900.0	+200.0
ם3529	111800.0	
ק־704 תשואה 3.15%		
ם3530	110674.0	+687.0
ם3531	110392.0	+677.0
ם3532	107160.0	+658.0
ם3533	111748.0	+715.0
ם3534	105388.0	+678.0
ק־705 תשואה 3.10%		
ם3535	105630.0	+444.0
ם3539	99501.0	+427.0
ק־706 תשואה 3.15%		
ם3536	105409.0	+87.0
ם3537	105293.0	+87.0
ם3538	99106.0	+81.0
ם3540	98908.0	+78.0
ם3541	95569.0	+75.0
ם3542	95431.0	+72.0
ם3543	90778.0	+68.0
ק־707 תשואה 3.20%		
ם3544	90796.0	+592.0
ם3546	88548.0	+590.0
ם3547	88353.0	+592.0
ם3548	88256.0	+592.0
ם3550	83637.0	+571.0
ם3551	83315.0	+573.0
ק־708 תשואה 3.30%		
ם3545	88141.0	+243.0
ם3549	83246.0	+232.0
ם3552	76392.0	+216.0
ם3554	76230.0	+219.0
ם3555	76230.0	+219.0
ק־709 תשואה 3.40%		
ם3553	75786.0	+490.0
ם3571	65668.0	+457.0
ק־710 תשואה 3.28%		
ם3556	72681.0	+209.0
ם3558	72569.0	+212.0
ם3559	70002.0	+204.0
ם3560	66244.0	+196.0
ם3561	66061.0	+196.0
ק־711 תשואה 3.10%		
ם3557	73466.0	+857.0
ם3572	66795.0	+824.0
ק־712 תשואה 3.20%		
ם3573	66248.0	-255.0
ם3574	61088.0	-235.0
ם3577	61031.0	-259.0
ם3578	56383.0	-240.0
ק־713 תשואה 3.37%		
ם3575	60604.0	-233.0
ם3576	60436.0	-234.0
ם3579	55772.0	-241.0
ק־714 תשואה 3.00%		
ם3580	54748.0	+361.0
ם3581	49795.0	+336.0
ם3582	45926.0	+316.0
ם3583	42685.0	+300.0
ק־715 תשואה 3.25%		
ם3584	40287.0	+65.0
ם3585	38194.0	+63.0
ם3586	34583.0	+57.0
ם3588	34530.0	+56.0
ק־716 תשואה 3.15%		
ם3587	34779.0	+57.0
ם3591	31691.0	+51.0
ם3592	31657.0	+52.0
ם3593	31604.0	+51.0
ק־717 תשואה 3.40%		
ם3589	31371.0	+52.0
ם3594	29901.0	+49.0
ם3596	28569.0	+47.0
ם3597	28473.0	+46.0
ק־718 תשואה 3.15%		
ם3590	31511.0	+51.0
ם3595	30024.0	+48.0
5% מלווה פיתוח המדינה (בריבית צמודה)		
ם2001	127700.0	+100.0
ם2002	128200.0	
ם2003	123200.0	
ם2004	123500.0	+100.0
ם2005	116300.0	
ם2006	114950.0	+150.0
ם2007	113150.0	+250.0
ם2008	111750.0	
ם2009	114100.0	
ם2010	112850.0	+250.0
ם2011	110950.0	-250.0
ם2012	109700.0	
ם2013	110750.0	-250.0
ם2014	107400.0	
ם2015	108400.0	
ם2016	108050.0	+150.0
ק־108 תשואה 3.40%		
ם2017	107502.0	+869.0
ם2019	107206.0	+863.0
ם2020	104067.0	+839.0
ק־109 תשואה 3.44%		
ם2018	108024.0	+1109.0
ם2021	104511.0	+1081.0
ק־110 תשואה 3.09%		
ם2022	101790.0	-438.0
ק־111 תשואה 3.67%		
ם2023	101312.0	+530.0
ק־112 תשואה 3.85%		
ם2024	94265.0	+158.0
ם2027	90850.0	+152.0
ם2031	83975.0	+141.0
ק־113 תשואה 3.90%		
ם2025	94680.0	+159.0
ם2026	94357.0	+159.0
ק־114 תשואה 3.70%		
ם2028	91586.0	+153.0
ם2030	87052.0	+145.0
ק־115 תשואה 3.65%		
ם2029	86622.0	+144.0
ם2033	79650.0	+132.0
ם2035	73071.0	+121.0
ק־116 תשואה 3.85%		
ם2032	84431.0	+142.0
ם2034	79710.0	+134.0
ם2036	73114.0	+122.0
ק־117 תשואה 2.93%		
ם2037	* 70735.0	+1990.0
ם2052	* 59373.0	+1818.0
ק־118 תשואה 3.70%		
ם2038	69839.0	+116.0
ם2040	67205.0	+112.0
2051	63540.0	+105.0
ק־119 תשואה 3.78%		
ם2039	66662.0	+370.0
ם2041	63059.0	+357.0
ק־120 תשואה 3.70%		
ם2053	58448.0	+341.0
ק־121 תשואה 3.25%		
ם2054	54316.0	+381.0
ם2056	51878.0	+378.0
ם2058	47175.0	+351.0
ם2060	43501.0	+331.0
ק־122 תשואה 3.45%		
ם2055	54341.0	+692.0
ם2057	51903.0	+675.0
ם2059	47164.0	+629.0
ק־123א תשואה 2.40%		
ם2061	33914.0	+53.0
ק־123ב תשואה 1.17%		
ם2062	32323.0	+47.0
ק־123ג תשואה 1.45%		
ם2063	30539.0	-289.0
הניים		
17 ם	— הפסקת מסחר —	
18 ם	102.0	
19 ם	98.2	-2.0
20 ם	101.1	+1.1
21 ם	100.0	
22 ם	99.9	-.9
23 ם	94.1	+.6
ם24	89.1	+1.1
ם25	91.0	+1
ם26	88.4	+.7
ם27	89.0	+1
ם28	87.0	+.3
ם29	89.7	
ם30	98.0	-.1
ם31	97.4	-1.6
32	94.1	
33	98.0	
34 מר"ג	100.5	19/08/86
אגרות חוב בלתי מותנות בבנק		
אמפל מ	100.0	07/08/86
מגיב 24 ש	84.7	25/07/86
מגיב 25 ש	86.4	27/07/86
מגיב 26 ש	86.4	27/07/86
מגיב 28 ש	87.3	22/07/86
מגיב 30 ש	84.5	31/07/86
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק־601 תשואה 9.85%		
סד' 2501	150.9	-1.1
סד' 2502	148.2	-1.1
סד' 2503	143.4	-1.1
ק־602 תשואה 9.00%		
סד' 2504	143.5	-.2
סד' 2505	138.0	-.1
ק־603 תשואה 9.00%		
סד' 2506	133.2	-.2
סד' 2507	128.5	-.2
ק־604 תשואה 9.10%		
סד' 2508	99.0	-.3
ירושלמי־צמוד דולר ריבית קבועה		
ק־901 תשואה 10.50%		
7001	219.0	-4.8
7002	212.2	-4.7
ק־902 תשואה 10.50%		
7003	202.7	-1.7
7004	186.4	-1.6
ק־903 תשואה 9.75%		
7005	178.0	-.6
ק־904 תשואה 10.35%		
7006	164.6	-.6
ק־905 תשואה 10.50%		
7007	158.2	-1.5
7008	150.2	-1.5
ק־906 תשואה 10.50%		
7009	145.4	-2.6
ק־907 תשואה 10.50%		
7010	137.0	-1.0
ק־908 תשואה 10.50%		
7011	129.4	-1.2
7012	124.8	-1.1
ק־909 תשואה 10.50%		
7013	117.8	-.8
ק־910 תשואה 10.50%		
7014	102.5	-1.1
ק־911 תשואה 10.37%		
7015	85.5	-.3
7016	87.2	-.3
7017	86.4	-.2
7018	86.2	-.2
7019	86.5	-.2
7020	86.3	-.3
7021	85.5	-.2
7022	85.2	-.2
ק־951 תשואה 10.47%		
7201	82.6	-.2
7202	80.9	-.3
7203	83.5	-.3
7204	83.9	-.2
7205	84.0	-.2
ירושלמי־צמוד דולר ריבית משתנה		
ק־801 תשואה 3.40%		
ם6101	11710.0	-34.0
ק־802 תשואה 4.00%		
ם6102	6831.0	-24.0
ק־803 תשואה 3.88%		
ם6103	6225.0	-17.0
ק־804 תשואה 4.12%		
ם6104	5662.0	-15.0
ם6105	5365.0	-13.8
ק־805 תשואה 4.35%		
ם6106	5133.0	-14.0
ם6107	4940.0	-14.0
ק־806 תשואה 4.38%		
ם6108	3538.0	-10.0
ם6109	3362.0	-9.0
ם6110	3303.0	-9.0
ק־807 תשואה 4.47%		
ם6111	2745.0	-8.0
ם6112	2662.0	-7.0
ק־808 תשואה 4.42%		
ם6113	1812.0	-5.0
ק־821 תשואה 5.00%		
ם6151	710.2	-1.8
ם6152	679.6	-1.8
ק־822 תשואה 4.80%		
ם6153	598.2	-1.6
ם6154	587.5	-1.5
ק־823 תשואה 4.57%		
ם6155	385.4	+10.3
ק־824 תשואה 5.00%		
ם6156	301.0	-1.0
ק־825 תשואה 4.99%		
ם6157	226.1	-.6
ם6158	214.2	-.6
ק־826 תשואה 5.00%		
6159	180.8	-.4
ק־827 תשואה 4.80%		
6160	172.0	+2.2
6161	166.0	+2.0
ק־828 תשואה 4.99%		
6162	147.7	
ק־829 תשואה 4.97%		
6163	136.9	+.5
6164	131.6	+.5
ק־830 תשואה 4.99%		
6165	125.0	-.3
ק־831 תשואה 4.80%		
6166	119.7	+2.4
6167	117.1	+2.4
6168	115.3	+3.4
ק־832 תשואה 4.96%		
סד' 6169	107.1	-.1
ק־833 תשואה 4.96%		
6170	100.8	-.1
ק־834 תשואה 4.49%		
6171	ם 74.4	-2.3
6172	ם 73.5	-2.3
ק־851 תשואה 4.80%		
6801	79.6	-.2
אגרות צמודות מבוית־פרים		
אל־ארש 86	845.0	-4.0
אלבום 85	205.3	
אלתא 85	1210.0	
אלקטרה 83	— הפסקת מסחר —	
סאיטקס 85	655.0	+1.0
תדיראן 84	92.0	+.3
תדיראן 85	400.0	

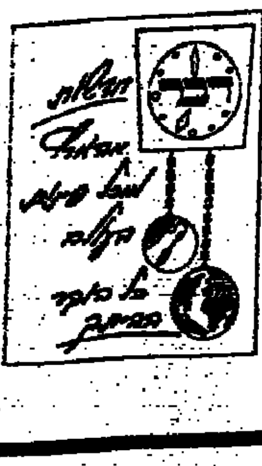

ליצוא – מס שפתיים להתנחלויות – מלוא חפניים

מאת מוריה אבנימלך

היצוא התעשייתי הינו במגמת קפאון, ואף ירידה, זה כשנה. רווחיות היצוא, ובמיוחד רווחיות הענפים שהובילו בשנים האחרונות את צמיחתו – נפגעה.

משרד התעשייה והמסחר, המופקד על קידום היצוא התעשייתי מדבר על הצורך לסייע ליצוא – אך עושה מעט מאוד בנושא.

היצוא הישראלי מנסה להתחרות בשוקי חוץ – בהם היצרנים המקומיים מוגנים במערכת תקנות ומסובסדים במענקים והלוואות – כשנטל מסים אדיר לצוואריו.

לעומת המחול בתחום הסיוע ליצוא הרי שבתחום הסיוע להתנחלויות העשייה מרובה. העובדה שאין עדיין מפעלי תעשייה המבקשים לקום ביהודה, שומרון ועזה, אינה מרתיעה את משרד התעשייה לתכנון אזורי תעשיה עצומים בשטחים אלה.

22,370 מ"ר של מבני תעשיה מתוכננים להבנות ביהודה שומרון ועזה. למבנים אלו אין עדיין יעוד. 12000 מ"ר של מבני תעשיה יבנו בעצמונה שברצועת עזה. 2000 מ"ר – בעלות עצומה של 1100 דולר למ"ר – יבנו באריאל.

ישובים „ריקים" יזכו למבני תעשיה נרחבים: 1330 מ"ר מבני תעשיה יבנו בריחן. (יו"ש) 1340 מ"ר יבנו בחלמיש (יו"ש) 1340 מ"ר יבנו בתומש (יו"ש) 670 מ"ר יבנו בהדר ביתר. (יו"ש) 670 מ"ר נוספים יבנו בבית אבא (יו"ש) 680 מ"ר – בבית אל. (יו"ש) 450 מ"ר בפסגות. (יו"ש) 250 מ"ר – בבית חורון. (יו"ש) 630 מ"ר – בכפר דרום (רצועת עזה).

ההתנחלויות – זוכות במלא חפניים. ליצוא – בינתים, רק מס שפתיים.

רפורמה בשוק ההון – חזון למועד

הממשלה תנפיק אג"ח בלתי צמודות ★ הצעה להגדיל חלק המיגזר הפרטי בשוק ההון מ־650 ל־800 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הממשלה עומדת לחדש הנפקת אגרות חוב לא צמודות. מדובר באגרות חוב שבשנה הראשונה תנתן בהן אפשרות בחירה בהצמדה לדולר או בריבית נקובה ללא הצמדה. החלטה על כך התקבלה בתת־ועדות של משרד האוצר ובנק ישראל, בעקבות „מדד האפס" של חדש יולי.

בדיונים הוחלט כי „מדד האפס" יוצר הזדמנות נאותה לחדש את הנפקת האגרות הבלתי צמודות, ולהפעיל בכך מהלך נוסף לצמצום ההצמדות במשק.

צמצום ההצמדות כלול גם ברעיונות שהכינו האוצר ובנק ישראל בדבר רפורמה בשוק ההון, אך נראה כי רפורמה כוללת היא עדיין בבחינת „חזון למועד". ההערכה היא כי בתקופה הקרובה יסתפקו ראשי משרד האוצר בנסיון לשחרר מקורות נוספים משוק ההון להשקעות המגזר הפרטי. באוצר כבר הוכנה הצעה להגדיל השנה את חלקו של המגזר הפרטי בכספי שוק ההון מ־650 מיליון דולר ל־800 מיליון דולר.

מתברר כי 650 מיליוני הדולר שיועברו למפעלים משוק ההון, על ידי הנפקות שלהם, או העברות ממשלתיות – מתחלקים באופן זה: 270 מיליון דולר משמשים להצלת מפעלים שנקלעו לקשיים, 150 מיליון דולר הם הנפקות למפעלים „מאושרים", 230 מיליון דולר נוספים הם הנפקות לגופים שונים על פי אישור של משרד האוצר. הנפקה של 160 מיליון מתוך 230 המיליונים כבר בוצעה. מדובר בעיקר במפעלי תעשייה וכן בגופים בענפי התיירות הבניה והחקלאות.

משק עולמי / ביל כספי

המס יופחת – הנשומים ישלמו יותר

הרפורמה במערכת המיסים האמריקאית כמו זו המיועדת גם בישראל מטרתה לא רק לפשט את גביית המיסים אלא גם להגדיל את הצמיחה על ידי הגדלת כוח הקניה של המשק האמריקאי באמצעות הקטנת שיעורי המיסים והפניית כספים להשקעות. אך למרות הכוונות הטובות של המחוקק ספק אם הנישומים אשר מצויים בעשירונים הגבוהים והבינוניים של הפיראמידה הכלכלית בארה"ב ישלמו פחות מיסים. מומחי מס סבורים, שדווקא ההיפך יקרה.

הסיבה לכך פשוטה: בגלל ירידת מס ההכנסה למדרגה מקסימלית של 28 אחוזים ולמס יסף של 33 אחוזים, הרי לגבי העשירים באמת, המולטי־מיליונרים במושגים האמריקאיים, יהיו פקחי המס דייקנים ביותר, בעבר היו מוכנים פקחי המס לאשר סעיפים רבים כהוצאות מוכרות, כך שהמס ששולם למעשה היה קטן יותר. זאת ועוד, במסגרת הרפורמה במיסים מספר רב של מקלטי מס יבוטלו והדבר יביא להגדלת ההכנסה החייבת במס מהנישום הפרטי.

גם החברות עשויות לגמור בסופו של דבר עם התחייבויות מס מוגדלות. על פי התקנות החדשות המס על חברות מופחת מ־46 אחוזים עד כה ל־34 אחוזים. אולם המציאות שונה במקצת. בשנת 1985 שילמו החברות הגדולות והרווחיות רק 15.4 אחוזים מהכנסותיהן במיסים. בשנת 1984 הן שילמו קצת יותר מ־16.8 אחוזים אך בשנת 1983 הן שילמו 14.9 אחוזים ובשנת 1982 הן שילמו 12.2 אחוזים בלבד.

אם הן ייאלצו לשלם עכשיו את מלוא 34 האחוזים, או אולי רק 30 אחוזים, הן ייצאו מופסדות.

יש לציין, שהתקנות המבטלות מקלטי מס ופטורים שונים לחברות נוקשות יותר מאלו המתייחסות לנישומים הפרטיים, ולפיכך יהיו למנהלי הכספים של החברות האמריקאיות הגדולות התדיינויות עיקשות ומורטות עצבים עם שלטונות המס.

כפי שהדברים נראים כיום, רפורמה במיסים יש, אך הקטנה בפועל של נטל המיסים זה כבר סיפור אחר.

הדולר עדיין חלש

הדולר עדיין חלש בשוקי הכספים של העולם ועקב כך ירד שערו ביחס לכל המטבעות החשובים זולת הלירה שטרלינג אשר נחלשה אפילו ביחס לדולר.

חולשת המטבע הבריטי היא תוצאה ישירה של הירידה בהיקף הפעילות הכלכלית של בריטניה ומהחשש לירידת שערי הריבית בלונדון בעקבות ירידת השערים בארה"ב וכדי להמריץ את הפעילות הכלכלית בבריטניה.

שער הליש"ט ירד במהלך השבוע ב־0.7689 אחוז ביחס לדולר וב־1.3765 אחוז ביחס למרק. אגב, הלירה סטרלינג גמרה את השבוע בשער של 3.045 מרקים שהוא השער הנמוך ביותר של הליש"ט ביחס למטבע הגרמני מאז ומתמיד.

אך גם המטבע האמריקאי היה חלש מאוד במהלך השבוע שעבר, והסיבה לכך: הירידה בשערי הריבית הדולריים וגם העליה הזעומה בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב. מתברר, שברבעון השני של השנה הקלנדרית הסתכמה הצמיחה הכלכלית של ארה"ב ב־0.6 אחוז בלבד, כלומר, חצי מההערכות הפסימיות ביותר.

גם בחודש יולי התפרסמו נתונים לא בדיוק חיוביים על המשק האמריקאי. כך, למשל, התחלות הבניה ירדו ב־1.8 אחוז, ואילו המכירות הסיטונאיות ירדו ב־0.4 אחוז.

הירידה בפעילות המשקית של ארה"ב חייבה את השלטונות להקטין את שערי הריבית במשק האמריקאי כדי לנסות ולהמריץ את הפעילות הכלכלית שם. ביום רביעי, למשל, הוקטנה הריבית לניכיון שטרות של הבנק המרכזי, הריבית המוערית של המשק האמריקאי, בחצי אחוז ל־5.5 אחוזים לשנה. דבר זה יצר היצעי דולריים גדולים יותר וסערך של הדולר ירד עוד.

יש אומרים, שירידת שערי הריבית אינה מספקת הריבית לניכיון תוקטן בעוד חצי אחוז כבר בימים הקרובים, אך למרות זאת מעניין לציין, שהבנקים המסחריים טרם הקטינו את שערי הריבית שלהם. כך, לדוגמה, הריבית הבסיסית הפריים רייט טרם שונתה ועדיין עומדת על שמונה אחוזים לשנה.

גם ריביות קבועות אחרות כמו הריבית למתווכים פיננסיים טרם ירדה והדבר מפתיע במקצת אך לא בולם את הירידה בשערו של הדולר.

ל„סולל בונה" מלאי עבודות בקמרון ב־150 מיליון דולר

מאת חיים ביאור

בידי „סולל בונה" מלאי עבודות בקמרון בסך 150 מיליון דולר לביצוע בשנתיים הקרובות, מתברר מנתונים שנגשו בהנהלת הקונצרן, לקראת נסיעתו של ראש הממשלה למדינה אפריקנית זו.

„סולל בונה" הגדיר את קמרון כארץ יעד כבר בראשית שנות ה־80, לנוכח יציבותה הכלכלית ופוטנציאל הפיתוח הגלום בארץ זו. למטרה זו הקים הקונצרן חברה־בת, „אר.סי.סי קמרון", שזכתה לפני חמש שנים במכרז בינלאומי לתכנון וביצוע של פרוייקט מגורים בן 3,000 דירות באיאונדה הבירה. ההשקעה בפרוייקט מגיעה לכ־145 מיליון דולר בערכים של היום, כאשר השלב הראשון הכולל אלף דירות הושלם, השלב השני נמצא בתהליכי ביצוע מתקדמים ואילו השלב השלישי יתחיל להתבצע במהלך השנה.

באחרונה קיבל „סולל בונה" כתב מנדאט מנשיא קמרון להבנת, מימון והקמה של מלון „הילטון אינטרנשיונל" באיאונדה, תוך תיאום עם החברה הממלכתית לפיתוח מפעלי התיירות. יצויין כי מלון היוקרה היחידי הקיים כיום באיאונדה – „מונט פבה" – תוכנן בשעתו על ידי חברה בת של הקונצרן הישראלי.

„סולל בונה" מעסיק בקמרון 50 ישראלים ו־1,500 עובדים מקומיים. הציוד שמחזיק הקונצרן במדינה האפריקנית כולל מחצבה, מפעלים למוצרי בטון, נגריה ומפעלי אספסט שערכם מסתכם בכ־20 מיליון דולר.

יצואנים: קובלנות יצרנים אמריקאים נוגדות הסכם סחר חפשי

מאת משה גבע

חברי הוועדה לסחר חוץ של התאחדות התעשיינים ביקשו להפגש עם שגריר ארה"ב בארץ, פיקרינג על מנת להתריע בפניו על בקיעים בהסכם הסחר החופשי עם ארה"ב, בצורת קובלנות שהגישו לאחרונה יצרנים אמריקאים נגד סיבסוד ומחירי היצף (דמפינג) לכאורה של יצוא ישראלי לארה"ב. מדובר בקובלנות שהוגשו נגד „צנורות המזרח התיכון" ונגד יצואני פרחים ובכללם „אגרקסקו".

הקובלנה נגד „צנורות המזרח התיכון" הוגשה למשרד המסחר והתעשיה האמריקאי לפני כשנה וחצי על ידי שני יצרנים מטקסס שטענו כי כתוצאה מסבסוד על־ידי ממשלת ישראל נגרמו להם נזקים, כתוצאה מתחרות במחירים של צנורות הנפט לקידוח מתוצרת המפעל בישראל שיוצאו לארה"ב. האמריקאים תבעו להטיל על מוצר זה – שסך יצואו לארה"ב הסתכם אשתקד ב־20 מיליון דולר – מס משווה בשיעור של 300 אחוז. לפני כחודשיים התקבלה בארה"ב החלטת ביניים להטיל מס משווה בשיעור 2 אחוזים בלבד על צנורות מן הסוג האמור.

המפעל הישראלי הפסיק את משלוחי הצנורות לארה"ב, והגיש במקביל תביעה נגד מכירה במחירי היצף.

קובלנות דומות הוגשו לפני כחודשיים נגד „אגרקסקו" ונגד יצואני פרחים אחרים על־ידי מגדלי פרחים בקליפורניה ובפלורידה.

גורמים העוסקים ביצוא לארה"ב מסרו ל„דבר" כי אחת הסוגיות הנתונה במחלוקת בין שתי המדינות היא הגדרת המושג סיבסוד, או תחרות בלתי הוגנת. במקרים רבים מדובר בהחזר מיסים עקיפים המעוגן בהסכם שבין ישראל לארה"ב. סוג אחר של קובלנות מתייחס „הצטברות יבוא", של פריט בודד כשמשקלו של יבוא הפריט מישראל עולה על אחוז מסוים מכלל היבוא העולמי שלו לארה"ב.

היצואנים הישראלים רואים בקובלנות, גם אם לא יוטמשו, מסוד המיועד להרתיע מלייצא לארה"ב, זאת מאחר ושכר הטרחה שעליהם לשלם לעורכי הדין הוא כ־250 אלף דולר לכל תביעה. יצויין, שלפני כשנה הוגשה תביעה דומה נגד מפעלי ים המלח בדבר יצוא „ברומייד", אך לא נמצאה מוצדקת.

יצואנים ישראלים הביעו ספק באשר ליתרונות שבחתימת הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב שאינו מגן עליהם מפני קובלנות על רקע התחזקות המגמות הפרוטקציוניסטיות בארה"ב.

לאחרונה עולה הדרישה שישראל תסכים באופן וולנטרי להגבלות היקף היצוא הישראלי. דרישה זו שלדעת מומחים נוגדת את הסכם הסחר החופשי – הינה חסרת תקדים. להוציא הגבלה וולנטרית של יצוא מכוניות מיפן לארה"ב, שהושגה לפני שנה.

מלחמת הנתונים של יבואני הרכב

מאת אריה ארד

מלחמת נתונים על השאלה, איזו המכונית האירופית הנמכרת ביותר בישראל, מתנהלת באחרונה בין כמה יבואנים. הקושי להשיב על השאלה נובעת מכך, שיש לפחות שלוש מערכות של נתונים, שכל אחת מהן נותנת תוצאה שונה.

מקורה של מלחמת הנתונים באמונתם של אנשי שיווק, כי "אפקט העדר" מביא לכך, שהלקוחות מעדיפים מכונית פופולרית, בחינת "מה שטוב לסולם טוב גם לי". הציבור מאמין, כנראה, כי מכונית פופולרית קל יותר למכור בשעת הצורך ושהיא שומרת על ערכה טוב יותר. כן רווחת הסברה, כי השירות טוב, אמין ואולי גם זול יותר, בכל שמכונית נפוצה יותר.

מערכת הנתונים הידועה ביותר היא של איגוד יבואני הרכב. מערכת זו מבוססת על ההזמנות שהתקבלו אצל חברי האיגוד. חסרונם של נתונים אלה, שאינם כוללים את מספר הביטולים. זה נתון חשוב, בעיקר בתקופות של חוסר יציבות במחירים. חסרון נוסף הוא, שהמערכת כוללת רק את נתוני היבואנים החברים באיגוד. היבואן של "ב.מ.וו." הושעה מהאיגוד בתחילת השנה ואילו היבואן של "סוזוקי" אינו מדווח על מספר המכוניות שנמכרו אצלו. עד לפני שנה נהג האיגוד לפרסם את הנתונים הללו בקביעות. אז החליטו החברים להימנע מפירסומם ועתה קשה מאד להשיג אותם.

מערכת הנתונים השניה מדווחת על מספר המכוניות, ששוחררו מהמכס, לסוגיהן על־ידי כל יבואן. זה היה יכול להיות נתון חשוב. רא עקא, יבואניה טוענים, כי בשל ליקויי תוכנה אין דו"ח זה אמין דיו. ואכן יש בו פערים ניכרים. למשל, אין בו כלל נתונים על מספר מכוניות "ב.מ.וו.", "מטרו" ו"סוזוקי". בעוד שהאיגוד מדווח על מכירת 2443 מכוניות "פורד", "סיטרואן" ו"טלבו", על־פי הדו"ח האחר שוחררו במכס רק 831 מכוניות מסוגים אלה. מתוך 664 מכוניות "מרצדס" שוחררו רק 17. מתוך 2191 מכוניות "סיאט" שוחררו רק 641. אלה נתונים, הנראים תמוהים.

המערכת השלישית מבוססת על מספר רשיונות הרכב, שהוציא משרד הרישוי באמצעות היבואנים. חסרונה, שבדו"חות הביניים יש סטיות – סטיית תקן, בשפת הסטטיסטיקאים – של עד 8 אחוזים. אם כי הדו"ח הסופי נחשב למדוייק. חסרון נוסף הוא, שבניגוד לשני הדו"חות האחרים מבוסס דו"ח זה על שנת דגם ולא על פרק זמן. דו"ח היבואנים ודו"ח המכס הם, לששה חודשים ללא הבדל בשנת הדגם ואילו הדו"ח של משרד הרישוי מתייחס רק למכוניות משנת הדגם השוטפת, 1986, בלי קשר לכמות כלי הרכב, שנמכרו משנת הדגם הקודמת. נתון זה חשוב, למשל, ביחס ל"פורד" האחרות של אותו היבואן, מפני שהוא לא מכר דגמי 86, עד שלא חיסל את המלאי הקודם.

2 מיליון דולר הושקעו במפעלי טיהור קולחין בים המלח

מאת דויד משיוב

המועצה האזורית תמר לחוף ים המלח השקיעה 2 מיליון דולר בהקמת שלושה מפעלים להשבת מי שפכים לשם שימושם להשקיה חקלאית. השקעה זו תחסוך ארבעים אחוז מהוצאות להשקיה ומחיר המים יהיה 6 סנט למטר מעוקב במקום עשרה סנט קודם לכן.

המפעל הגדול בין השלשה ממוקם במוצא נחל קדרון ויטהר 2.5 מיליון מטרים מעוקבים מי קולחין בשנה. מפעל זה ימנע זרימת מי הקולחין של מזרח ירושלים אל ים המלח. הקמתו נמשכה שלוש שנים והושקעו בו 1.3 מיליון דולר. מפעל הקדרון יספק מי השקיה לגידולים החקלאיים לישובים: קליה, אלמוג, בית הערבה ומצפה שלם.

המפעל השני הוא באיזור עין בוקק והושקעו בו 4000000 דולר, והוא יספק 365000 מטרים מעוקבים מי שפכים מטוהרים מדי שנה.

בעין גדי יושלם בקרוב מפעל קטן יותר לטיהור מי שפכים בהיקף של 110000 מטרים מעוקבים מים בשנה ואלה ישמשו להשקיית המטעים באיזור.

טיהור מי השפכים יביא לחסכון של 3 מיליון מטרים מעוקבים מים מתוקים שהוזרמו לאיזור ממקורות מים מתוקים. הדבר יאפשר גם הקצאת מי שתיה לאלפי המטיילים הפוקדים את האיזור.

המימון למפעלי טיהור אלה הנו משותף למשרד החקלאות לסוכנות היהודית, משרד התיירות, פרוייקט הביוב הארצי התק"ם והמועצה האזורית תמר.

תכנית חירום בקיבוץ הארצי – קפאון בהשקעות וקיצוצים בצריכה

חובות הקיבוץ הארצי 620 מיליון דולר

מאת ארנון מגן

ניצול מלוא כוח העבודה בקיבוצים, הפניית כוח עבודה מקיבוץ אחד למשנהו בהתאם לאפשרויות התעסוקה, הקפאת התקציב להוצאת כוח אדם ברמה של תשמ"ו ושמירה על התקציב התנועתי בהקפאו הנוכחי – אלה הן חלק מן ההנחיות לתכנית המשק תשמ"ז, שהוכנו על־ידי המחלקה לכלכלה של הקיבוץ הארצי אשר אושרו בישיבת הוועה"פ של התנועה, שהתכנס לאחרונה בגבעת־חביבה.

מתכנית זו עולה, שההשקעות לשמירת הקיים לא יעלו על 5 אחוזים ממחזור תשמ"ז. ההשקעות הרגילות בתחומי הייצור והצריכה יהיו מינימאליות, וההשקעות להגדלת הייצור ייעשו רק כאשר הכדאיות שלהן נראית בעליל. רכז המחלקה לכלכלה זמי מר מסר, כי ההשקעות המתוכננות של קיבוצי הקיבוץ הארצי בשנת תשמ"ז מסתכמות ב־80 מיליון דולר. בסוף אותה שנת כספים, אמר, צפויה הגדלת חוב הקיבוצים ב־65 מיליון דולר, למרות הקיצוצים והחסכון בתחום הצרכים ובהחזקת אדם שהנהגו ביישוב התנועה.

בשנת תשמ"ה היתה תפוקת הקיבוצים של הקיבוץ הארצי 650 מיליון דולר; באותה שנה הגיעו ההשקעות בתעשיה ל־115 מיליון דולר, לעומת 150 מיליון דולר בשנת תשמ"ד. בשנת תשמ"ו (העומדת להסתיים בעוד כחודש) היתה ירידה נוספת. רכז המחלקה לכלכלה מסר, שבשנת תשמ"ו שולמה ריבית של 12 אחוז על המחזור הכספי של קיבוצי הקיבוץ הארצי, וכי חלה הרעה חמורה בגידולי השדה, בעיקר בכותנה, אם כי מאידך היתה התאוששות מסוימת בענפי בעלי החיים והמטעים.

רכז „קרן השומר הצעיר" מיכה רינת מסר, כי לאחרונה קיבלה על עצמה הקרן תפקיד של ערב לחובות הקיבוצים בפני הבנקים, לאחר שהתברר כי ללא ערבות כזאת אין הקיבוצים יכולים לקבל הלוואות.

עוד מסר, כי חובות קיבוצי הקיבוץ הארצי מסתכמים היום כ־620 מיליון דולר, וכי חוב הקיבוצים לקרן עלה. החוב מעיק במיוחד על קבוצה קטנה של קיבוצים, שחובם גדול מתפוקתם השנתית.

מדבריו נשמעה גם נימה אופטימית: „קרן השומר הצעיר" נהנית ממעמד איתן בשוק והדבר מאפשר לה לגייס כספים. הקיבוץ הארצי הסתבך פחות מתנועות אחרות בפרשיות הכלכליות האחרונות.

השנה נפתח אפיק חדש לגיוס כספים לקרן על־ידי הנפקות לציבור. כסף זה יהיה זול במעט מזה הניתן בבנקים.

יבחנו השלכות הרפורמה במיסוי בארה"ב על ישראל

מאת מוריה אבנימלך

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, ימנה צוות לבחינת השלכות הרפורמה במיסוי בארה"ב על המשק הישראלי.

הצוות יתייחס למכלול ההשלכות של הפחתת שיעורי המס וביטול חלק ניכר מהפטורים ומיקלטי המס על השקעות, יבוא הון ותנאי הסחר בפני חברות ישראליות.

לשכת המסחר אמריקה־ישראל התריעה, כי יש צורך ברפורמה מידית במערכת המס בארה"ב, כדי „ליישר קו" עם חוק המס החדש הצפוי בארה"ב וליצור ליצואן הישראלי תנאי תחרות סבירים עם היצרן האמריקאי.

עלה מחיר מטבעות זהב

מאת אריה לינדנבאום

מחירי הזהב והפלטינה שעלו בימים האחרונים והגיעו לשיאים חדשים שלא היו זה זמן רב, העלו יחסית גם את מטבעות הזהב. המחירים החדשים שנרשמו למטבעות זהב אירופיים האחרים, לא הגיעו לרמת מחירי השיא של העשור הקודם ולא עברו את מחסום ה־500 דולר האונקיה שהיה בספטמבר 1980. בכל זאת מהווה העליה האחרונה קפיצה תלולה של המתכת הנקודת שיא בחמש השנים האחרונות.

מטבעות הזהב החשובים בעולם הם הקרוגרנד של דרום־אפריקה, המופיע בצורת מטבע במשקל אונקיה אחת, מחצית האונקיה, רבע האונקיה ועשירית האונקיה. בגלל החשש שדרום־אפריקה תפסיק לשווק זהב למערב, נוצרה הבהלה שהביאה לעליית המחירים האחרונה. ייקור הזהב השפיע גם על ייקור הפלטינה שהגיעה לרמה של כ־525 דולר שהוא מחיר שיא למתכת זו מאז 1981. (בארץ הונפקה אך מדלייה ממלכתית אחת מפלטינה). הקרוגרנד הוא היחיד המצמד למחיר הזהב הנסחר בבורסות הזהב בעולם בתוספת פרמיות הבנקים ומע"מ, כמתחייב. מטבעות אירופיים האמריקאיים. מטבעות הזהב של ישראל המונפקות על־ידי החברה הממשלתית למטבעות ומדליות, לא נסחרות בבנקים באירופה על בסיס דומה לקרוגרנד או הנשר האמריקאי, שכן הבנקים מעדכנים את מחירי המטבעות לפי עלות המתכת בעיקר בעוד שלמרבית מטבעות זיכרון ישראליים צמוד מחיר גבוה בהרבה ממחיר המתכת וזאת משום שהחברה קובעת מראש מחירי מטבעות על בסיס של עלות המתכת בתוספת פרמיה גבוהה לכיסוי הוצאות ותמלוגים לאוצר לפיתוח אתרים בישראל.

למטבעות האחרים יש גם השפעות אחרות כמו היצע וביקוש.

סחר המטבעות בבורסות העולם, לרבות בארה"ב, יפאן, מתנהל בעיקר בהתאם לעלות המתכת של היום הנסחר ולגבי מרבית המטבעות אין פרמיות תיווך גדולות כפי שישנן לגבי מטבעות הזהב בישראל, פרט להפרשי מע"מ במדינות השונות.

להלן טבלת המחירים

המטבע	המדינה	משקל בגרי	מחיר בדולרים
נפוליון 20 פר"צ	צרפת	6.45	130
קרוגרנד	דרום־אפריקה	33.93	390
½ קרוגרנד	דרום־אפריקה	17	198
¼ קרוגרנד	דרום־אפריקה	8.5	100
0.1 קרוגרנד	דרום אפריקה	3.3	41
סובריין (המלך)	בריטניה	7.99	98
סובריין (המלכה)	בריטניה	7.99	94
20 דולר נשר	ארצות־הברית	33.43	500
50 דולר	קנדה	31.1	403
50 פסו	מקסיקו	41.66	483
100 קרונה	אוסטריה	33.87	381
פר"ב	בלגיה	6.45	122
20 מארק	גרמניה	7.95	109
20 פר"ש	שוויץ	6.45	202
20 לירטות	איטליה	6.45	122

יחלש מעמד הבנקים במועצה המייעצת של בנק ישראל

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מעמדם של הבנקים במועצה המייעצת של בנק ישראל עומד להחלש. עד עתה יוצגו במועצה 4 הבנקים: „בנק לאומי", „בנק הפועלים", „בנק דיסקונט" ו„המזרחי". במועצה הבאה – ישתתפו רק נציגי 3 „הגדולים" ואילו מקומו של „המזרחי" יקרע.

כך החליטו לאחרונה שר האוצר משה נסים ושר הכלכלה גד יעקבי שהתבקשו על ידי ראש הממשלה שמעון פרס לגבש את הרכבה של המועצה המייעצת.

נראה כי במועצה יכהנו יו"ר בנק לאומי, אלי הורביץ, יו"ר בנק הפועלים פרופ' איתן ברגלס ויו"ר בנק דיסקונט, יוסף צ'חנובר.

בדיונים שהתקיימו לאחרונה התברר כי „המערך" יסכים למנות את מועמדו של „הליכוד", חבר הכנסת לשעבר מ„אגודת ישראל", שלמה לורנץ ליו"ר המועצה המייעצת של בנק ישראל – המערך יבחר בתמורה סגן ליו"ר.

יתר המקומות במועצה יתחלקו שווה בשווה בין מועמדי המערך והליכוד.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | ראשון ב„דבר" בבוקר

וילות ובתים 1050

דירות למכירה 1200

דירות בשכירה 1850

הצעות עבודה 3000

מכוניות 4000

מציעים למכירה 5000

חפצים לקנות 5010

דרושים 5020

מקררים 5030

וידאו טייפ 5040

מערכות קול 5050

חיות בית 5070

ריפוד ווילונות 5270

דירות נופש 5520

ניקיון ואחזקה 5530

צבי אגבנות 5545

הבראה 7850

שוק המציאות

ירושלים

הצעות עבודה 3000

מציעים למכירה 5000

ריפוד ווילונות 5270

[illegible]

עיריית באר־שבע
דרוש
מכרז מס' 12/9/86 (חוזר)
עורך דין
הכישורים הדרושים: בעל רשיון לעריכת דין. ניסיון בהופעה בבתי משפט. תנאי העסקה יקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
מועמדים בעלי הכשרה וניסיון יגישו מועמדותם בכתב בצירוף קורות חיים אל עיריית באר־שבע/המבנה, עד יום ב' י"א באלול תשמ"ו 15.9.86.

אלפי כלים חקלאיים יועלו באש בהפגנת המושבניקים בירושלים

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

אלפי כלי עבודה חקלאיים: מעדרים, אתים, מגרפות, מכרשים וכלים אחרים, מועברים בימים אלה אל מטה ההפגנה של כל התנועות המושביות שתוקם בירושלים. כלים אלה אמורים לשמש למדורת ענק, שמטרתה בשעת ההפגנה ביום א' הבא לבטא את סכנת הכליה הנשקפת למושבים.

בתנועות המושבים נעשים מאמצים למנוע אפשרות שמספר קטן של חמומי מוח יהפכו כלי עבודה אלה ל„כלי משחית", כפי שנמסר ממטה ההפגנה.

ההפגנה הגדולה של המושבניקים אמורה להיערך ביום א' הקרוב, 31 באוגוסט, מול משרד ראש הממשלה בירושלים. בין שאר הכרזות שיונפו בהפגנה תהיה אחת הפונה אל ראש הממשלה בקריאה ובשאלה: „פרס: המושבים בידיך – עוזר או קובר?"

ראשי מטה הדרום צופים, על פי דיווחים מהאזורים, כי בהפגנה ישתתפו כ־7000 חברי מושבים מגבול הלבנון בצפון ועד פאראן שבערבה הדרומית.

קיסר: בעיה לאומית

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, אמר אתמול בסיכום הדיון בוועדה המרכזת כי ההסתדרות קוראת לממשלה ולתנועה הציונית להחלץ מיד למציאת פתרון למשבר בחקלאות ובהתיישבות, תוך יישום החלטות, שכבר נתקבלו בעבר, על מנת לשים קץ להמשך ההרס ההולך ומתחולל לנגד עינינו בתחום זה. לדבריו המשבר המתמשך בהתיישבות העובדת הפך לבעיה לאומית.

הוועדה המרכזת ציינה בסיכומה: „חזרנו והתרענו בעבר לא אחת על התהליך של הרס התנובה החקלאי שהחל בשנת 1977. נוסף לזה הכבידה על החקלאות מדיניות האשראי המעוותת שהולידה רבית חריגה, ללא כל זיקה למציאות ואשר סבכה את החקלאים בחובות כבדים ומעיקים".

קיסר הוסיף ואמר שההסתדרות אחראית ושותפה למצוקת החקלאים בהתיישבות המושבית והקיבוצית, ואם עד יום ראשון הקרוב לא תחול תזוזה משמעותית בפתרון המשבר, „הרי שההסתדרות רואה עצמה כחלק ממטה המאבק וחברי ההסתדרות בישובים העירוניים (מועצות פועלים והאיגודים המקצועיים) יעלו, יחד עם חבריהם מההתיישבות, להפגנה".

משרד החינוך מממן מרכז לאספקת קרפיונים ועכברים לשיעורי טבע

מאת יעל שישבין מטרת, „דבר" לענייני חינוך

למרות הקיצוצים מוציא משרד החינוך כ־50,000 דולר בשנה על הבאת קרפיונים ועכברים לבתי הספר במסגרת הוראת טבע. משרד החינוך ראה צורך לממן לצורך זה מרכז אספקה משלו במוסד החינוכי שבכפר הירוק ומעסיק במשלוח הקרפיונים והעכברים, בטיפולם ובגידולם שלושה עובדים. הקרפיונים נרכשים והעכברים במכלים מיוחדים למרכזים בארץ ומשם לבתי הספר מתושים או מגיעים.

ד"ר שמחה גוטליב, מפקח המרכז על הוראת הטבע במשרד החינוך, מסר כי המרכז לחלוקת קרפיונים ועכברים נוצר מפני שהקרפיונים שהוא מספק הם בגודל מיוחד והעכברים נמצאים תחת פיקוח וטרינרי. לכן הם לא נרכשים לבתי הספר למרות שבמקומות אחרים מחירם נמוך יותר. אומנם התנאים בבתי הספר אינם מתאימים והקרפיונים מתים משום כך, אבל משרד החינוך רואה צורך בגידולם כדי שהתלמידים יעמדו מקרוב איך הם מתפתחים. „זה מפעל שאפשר להתגבר בו ואין בכך כל בזבוז", אומר ד"ר גוטליב.

„אחרי שוידאתי היותו תייר אנגלי החלטתי לרצוח אותו"

אלוף ברק צירף לתצהירו לבג"צ הודאת מחבל וקובע: יש לאטום בתי חוליית המחבלים הרוצחים מירושלים

(ע). – אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק, נחוש בדעתו לאטום את בתיהם של חברי חוליית המחבלים מירושלים, האחראית לרצח אשת העסקים זהבה עובדיה, התייר הבריטי פאול אפלבי ובניסיון לרצח ארבעה בני אדם נוספים.

עמדתו של ברק הוגשה אתמול בתצהיר לבג"צ בתשובה על עתירותיהן של שלוש מהמשפחות של חברי החולייה שעתרו לבג"צ נגד כוונת כוחות הביטחון לפגוע בבתיהם.

מדובר בחוליית מחבלים, שמנתה 20 איש מירושלים ומסביבותיה, שהתגייסו לפלג של אבו מוסא בפת"ח. פרט לשני מעשי הרצח שארעו בירושלים במחצית השנה האחרונה, להם אחראית החולייה, ניסו אנשיה לרצוח תייר אמריקאי, זוג תיירים גרמניים ואדם שנחשד על ידיהם כמשתף פעולה עם השלטונות.

לתצהירו של האלוף מצורפת הודאתו של אחד המחבלים, עצם עלי ג'בדל, שאמו עתרה לבג"צ נגד הכוונה לפגוע בבית המשפחה.

ברק טוען, כי מחבל זה רצח את התייר האנגלי, לאחר שחברי החולייה החליטו לנקום על ההתקפה האמריקאית על לוב.

„הגעתי לכנסית הקבר, ראיתי תייר יושב על הרצפה. רציתי לוודא את זהותו. שאלתי אותו באנגלית מה שלומך והוא ענה לי טוב. שאלתי אותו האם אתה מאמריקה, והתייר ענה לי „לא אני אנגלי". אחרי שוידאתי זאת החלטתי לרצוח אותו באקדח שהיה איתי", לשון הודעת המחבל בחקירה.

עוד נאמר בהודעה שצורפה לתצהיר: „אני הוצאתי את האקדח מעל מותני והתקרבתי אל התייר, למרחק מטר בערך. כיוונתי את האקדח לראשו וירויתי כדור אחד. אחרי כן הכנסתי את האקדח, שמתי אותו מתחת לסוודר וברחתי מהמקום בצעידה רגילה, כדי שאף אחד לא יחשוד בי".

האלוף קובע בתצהירו, כי על יסוד חומר הראיות ובתוקף סמכותו החליט לפעול נגד בתי המחבלים. „מן הראוי להשתמש בתקנה להרוס בתים לאור חומרת המעשים שהתבצעו בדם קר ועל פי תיכנון מראש במסגרת פעילות לקידום מטרותיו של ארגון מחבלים", מציין ברק בתצהירו.

האלוף קובע עוד כי החליט, לפנים משורת הדין, שלא להרוס את הבתים אלא לאטום אותם בלבד.

בעקבות תצהיר זה ישמע בג"צ את טיעוני הצדדים בע"פ ואחרי כן יתן את החלטתו.

מקורות המים בבקעה מתמעטים וממליחים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מקורות המים של ישובי בקעת הירדן ממליחים ומתמעטים והדבר גורם דאגה רבה בקרב הישובים. מתברר כי בעוד שבשנה שעברה נדרשה לישובי הבקעה כמות של כ־52 מיליון קוב מים בשנה, הרי השנה יינתנו להם פחות מ־20 מיליון קוב.

סגן שר החקלאות, אברהם כץ־עוז, שביקר אתמול באיזור, אמר כי יש הכרח להגביר את הקידוחים באיזור ואת פיתוח האמצעים לניצול מים מליחים מהירדן. החשש העיקרי, לדברי כץ־עוז, הוא שמאחר שבקעת הירדן נמצאת בשכבת מים נפרדת משאר חלקי הארץ, יגרמו ההמלחה והתמעטות המים נזקים כבדים לחקלאות ולמחסור חמור במים בישובים עד כדי צורך להיעזר באמצעי חירום, כגון אספקת מים במיכליות. כץ־עוז ציין כי יש לבדוק מיד אפשרויות סבירות לחבר את בקעת הירדן לכנרת לאספקת מים לאיזור בעיתות חירום.

שביתת אזהרה של טייסי „אלניר" באישור ההסתדרות

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר"

150 טייסים עובדי חברת „אלניר" לריסוס אוויר פותחים היום בשביתת אזהרה במחאה נגד נסיון התנועה הקיבוצית לפגוע בעבודה המאורגנת של החברה על ידי העסקת עובדים באמצעות חוזים אישיים. השביתה באישור ההסתדרות.

היום לא יספקו עובדי החברה שירותי ריסוס לכ־200 קיבוצים.

באפריל 1986 החליטו משקי הגליל העליון ורמת הגולן להקים חברה חדשה בשם „בבול החולה" אשר תקבל שישה מטוסים מתוך 42 המטוסים של „אלניר". חברה זו תחתום חוזים אישיים עם ארבעה טייסים וזו הסיבה לשביתת האזהרה. אם עד סוף השבוע לא יימצא פתרון, יחליטו העובדים על צעדים נוספים.

יוגש ערעור על שחרור משחיתי ביהכ"נ של חב"ד

כתב אישום נגד שני תושבי הכפר דורא באיזור חברון, המואשמים בהשחתת ספרי תורה וחומשים בבית הכנסת של חב"ד בגבעת שאול בירושלים בראשית החודש, הוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בירושלים. השניים הם רסמי וג'האד שוארמה, בני 19.

הפרקליטות ביקשה לעצור את השניים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, אך השופט ורדי זיילר סירב ושחרר את השניים בערבות של 25 אלף שקל והורה כי לא ייצאו מכפרם ויתייצבו במשטרה כל אימת שיידרשו. הוא השהה את שחרורם ב־48 שעות כדי לאפשר למדינה לערער על החלטתו.

קשיש נשדד לעיני קהל רב אך איש לא חש לעזרתו

(ע). – קהל אדיש לא חש אתמול לעזרתו של בן 71 מרמלה שנשדד לאור היום בפתח בנק ברמלה. קרבן השוד, שלום פוקס, רדף אחרי שני השודדים שחטפו ממנו תיק ובו 18 אלף שקל אך הם הצליחו להימלט.

פוקס סיפר לאחר מכן כי הקהל שצפה בשוד לא בא לעזרתו ולא הגיב לצעקותיו „גנבים".

הקשיש עובד אצל בעל תחנות דלק „פז" באיזור רמלה. הוא אסף אתמול את הפדיון של סוף השבוע מהתחנות והגיע עד לפתח הבנק הבינלאומי הראשון ברמלה, כדי להפקידו, אך שם הפתיעו אותו שני השודדים.

„איזה אנשים, היו שם הרבה אנשים ברחוב. כולם ראו. אף אחד לא הזיז עצמו ובא לעזרתי, סיפר כשעזב את תחנת המשטרה, שם מסר תלונה על השוד.

רוכב אופנוע ונוסע במכונית נהרגו בתאונות

(ע). – שני בני אדם נהרגו אתמול בתאונות דרכים ברמת אביב ובכביש תל־אביב – ירושלים.

רוכב אופנוע יואג קייזר (23) מרמת אביב נהרג בהתנגשות עם מכונית פרטית ברחוב ריינס בשכונת מגוריו.

(ע). – נוסע במכונית פרטית נהרג אתמול בהתנגשות עם סמיטריילר בכביש ירושלים־תל־אביב. נהג המכונית נפצע קל.

חקירה ראשונית העלתה כי המכונית נסתה לעקוף את המשאית וחזרה למסלולה מוקדם מדי. היא נפגעה מדופן המשאית וכתוצאה מכך נמחצה והנוסע שישב ליד הנהג נהרג.

ההרוג הוא כבן 30 ועוד לא נודעה זהותו.

הולכת הרגל שנהרגה במוצאי שבת בתחנה המרכזית בתל־אביב היא זיזה דוידוב בת 19 מרחובות. היא נדרסה על ידי אוטובוס „אגד".

מדור בהסתדרות לקליטת עולי ברה"מ

מאת סופר „דבר"

ההסתדרות מקימה מדור מיוחד לטיפול בקליטתם של עולי ברה"מ – מסר אתמול יו"ר המחלקה לקליטה בוועד הפועל, יצחק ברקאי.

לדבריו מטרת המדור להקל על קליטתם של העולים המעטים שהגיעו מברה"מ לאחרונה ולהערך לשיפור הקליטה של אלה האמורים להגיע.

המדור יפעל על בסיס התרבותי של פעילי העלייה מברה"מ ויעניק טיפול אישי לעולה ומשפחתו בנושאי התעסוקה, דיור, קופת חולים, ואינטגרציה חברתית־תרבותית.

ד"ר יוסף בן־אור פרקליט מחוז ירושלים

(ע). – ד"ר יוסף בן־אור מונה לפרקליט מחוז ירושלים במקום עו"ד אשר פלגי שביקש לפרוש לפני מחצית השנה, מסיבות אישיות.

הממשלה אשרה אתמול את המינוי, לפי המלצת שר המשפטים אברהם שריר.

ד"ר בן אור היה בשנים האחרונות סגן בכיר ראשון לפרקליט המדינה. כן עמד בראש הארגון הארצי של הפרקליטים בשירות המדינה. הוא יכנס לתפקידו ב־1 בספטמבר.

ד"ר בן אור עבד בפרקליטות המדינה ב־10 השנים האחרונות והיה לפני כן יועץ משפטי של משרד הסעד.

שני חברי כפר קיש נעצרו ושוחררו

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

שני חברי כפר קיש נעצרו לפני ימים אחדים בקשר לפרשת הצתת מתבן ופריצה ללול במושב. השניים הם רם עמיקם, בעליה של מסעדת „הנוקד" בכפר תבור וקצין משטרה בעבר וגד אולמן.

בית המשפט שחרר אותם בערבות עצמית של 500 שקל.

סופר „דבר" מוסר כי הפרשה היא כנראה על רקע המשבר הכספי החמור הפוקד את המושב. רכושן של שמונה משפחות עוקל לאחרונה – הן חבות לארגון הקניות של מושבי הצפון סכומים הנעים בין 200 אלף ל־400 אלף דולר כל אחת. ההצתה והפריצה היו אצל שני חברי ועד המושב.

כפר קיש חב לארגון הקניות 3.2 מיליון שקל. חלק מ־70 המשפחות בו עוזב בגלל מצבו הכלכלי הקשה.

ההכשר של „רן כרמל" הוסר זמנית עקב תצוגת אופנה בליל שבת

מאת סופר „דבר" בחיפה

הרבנות בחיפה הודיעה אתמול להנהלת מלון „רן כרמל" כי החליטה להשעות את תעודת הכשרות של המלון, בתגובה על שבחדר האוכל של המלון נערכה בליל שבת תצוגת אופנה.

הרב הראשי לחיפה, שאר ישוב כהן, אמר כי ההשעייה זמנית, עד לבירור שיהיה עם הנהלת המלון. עוד אמר כי על צעד זה הוחלט לאחר שהנהלת המלון הפרה הסכם שעל פיו התחייבה שלא לקיים אירועים, תמורת תשלום, בשבתות ובחגים, בחדר האוכל של המלון. על סמך התחייבות זו הוענקה לה תעודת הכשרות.

הנהלת „רן כרמל" טוענת כי תצוגת האופנה היתה במסגרת ערב דאיגונות שארגן אמרגן פרטי. ערבי ראיונות ומופעי תרבות נערכים, לדבריה, בבתי מלון רבים בכל חלקי הארץ ובשום מקום לא נשללה תעודת הכשרות בשל סיבה זו. התעודה ניתנה על המזון המוגש במלון ובו לא נמצא כל פגם. ההנהלה הדגישה כי במלון מקפידים על כשרות המזון ויוקפד על כך גם לאחר ההשעיה.

58,000 תלמידים ב־330 מוסדות חינוך בתל־אביב

(ע). – 58,000 תלמידים בתל־אביב יתחילו ב־1 בספטמבר את שנת הלימודים תשמ"ז ב־330 מוסדות חינוך – זאת מסר אתמול ראש מינהל החינוך בעירייה ד"ר חיים מנחם בסוק במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

שנת הלימודים תתחיל ללא הפרעות ומקום לימוד מובטח לכל ילד בגן ותלמיד בבית ספר. בסוק ציין במיוחד שהשנה קולטים כ־1500 גילאי שלוש מאזורי מצוקה בעיר במסגרת גני ילדים. עוד מסר על הקמת בית חינוך לטבע, סביבה וחברה באברבנאל שבו ילמדו 270 תלמיד.

בסוק מסר כמו כן, כי בתשמ"ז יופעלו ששה בתי ספר יסודיים קהילתיים. תוכנית הלימודים בהם רחבה יותר מהתוכנית הרשמית וההורים נושאים בהוצאות הנוספות. בלב העיר גם הוקם פרוייקט שבו חמש כיתות גן נמצאות תחת קורת גג אחת.

ועדת הפנים החליטה לפתור בעיית שבט ערב זבידאת

מאת יצחק מרידור ומתמר הליליה, סופרי „דבר"

ועדת הפנים של הכנסת החליטה אתמול, בתום סיור בשטח השבט הבדווי ערב זבידאת (ליד קרית טבעון) שיש להרחיב מרחב התכנון של מועצת קרית טבעון במגמה חיובית לפתור את הבעיה של השבט.

בעיותיו של השבט עלו לכותרות לפני כמה שבועות כאשר באו למקום ניידות משטרה שעוררו את החשד כי בכוונתן לאבטח ביצוע צווי הריסה של בתים אחדים. פרצו מהומות שבמהלכן נעצרו עשרות מבני השבט. הנושא הועלה אז לדיון בוועדת הפנים של הכנסת ואתמול נערך, כאמור, סיור של הוועדה בשטחים הסמוכים לקרית טבעון ובשמת טבעון שבהן הוקמו על ידי אנשי השבט עשרות בתים ללא היתר כשנגד רובם תלויים ועומדים צווי הריסה.

רבים מבני השבט שרתו בצה"ל, במשמר הגבול ובמשטרה ויש להם יחסים טובים עם הישובים היהודיים הסמוכים. מחמוד ראג'ה זאבידאת, נציג התושבים, אמר לחברי הוועדה כי בני השבט לא יסכימו לביצוע צווי ההריסה: „כאן נולדנו, אנחנו ואבותינו, וכפי שמותר לתכנן איזור מגורים ל־600 משפחות חדשות בקרית טבעון, כך צריך לתכנן איזור מגורים הולם בשביל השבט שלנו".

ראש מועצת קרית טבעון, עמי בן דרור, אמר כי תושבי הקריה משוכנעים שאסור להתעלם מהמצוקה הקשה של האוכלוסייה הבדווית.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו

ברוריה בן־צבי

ההלויה היום, יום שני כ' באב תשמ"ו 25.8.86 בשעה 16.30 בבית העלמין בגען

המשפחה וקבוץ געץ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו

פסיה גבישי

ההלויה היום, יום שני כ' באב תשמ"ו 25.8.86 בשעה 17.30 בבית העלמין בגען

המשפחה וקבוץ געץ

אבלים על מותו של

אורי טלמור ז"ל

משתתפים בצער המשפחה

גד יעקבי
שר הכלכלה והתכנון
והנהלת המשרד

לרני לילדים ולמשפחה
צערנו כבד על מות ידידנו

אורי טלמור ז"ל

חוג תמורות
במפלגת העבודה

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתו
בטרם עת של חברנו לעבודה

משה (מרסל) פיכמן

מושבי התיכון בע"מ
ההנהלה והעובדים

לדוד גולן

תנחומינו הכנים במות

אמך ע"ה

בנק הספנות לישראל בע"מ

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית
והסוכנות היהודית לארץ ישראל
אבלים על פטירתו של

חיים לבנון ז"ל

ציוני דגול, יקר ורב פעלים מטובי העם היהודי.
לשעבר חבר הנהלת הסוכנות היהודית וראש עירית תל־אביב.
תנחומים כנים למשפחה

אריה ל. דולצין
יו"ר ההנהלה

לרני טלמור
המומים וכואבים
במות

אורי טלמור

ומשתתפים בצערכם הכבד
נורי הראל
וצוות העובדים
במטל"מ מכניקה כרמיאל בע"מ

על פטירתו בטרם עת
של

אורי טלמור ז"ל

אבל

בית כור

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	15–7	מעונן
בוא' איירס	18–4	בהיר
הלסינקי	15–12	מעונן
הונג קונג	31–27	בהיר
וינה	27–14	מעונן
ז'נבה	20–15	מעונן
טוקיו	29–21	בהיר
טורונטו	19–8	מעונן
יוהנסבורג	24–9	בהיר
לונדון	18–11	בהיר
ליסבון	24–18	בהיר
מאדריד	38–15	בהיר
מונטריאול	25–12	מעונן
ניו־יורק	28–16	בהיר
סאן פאולו	20–15	מעונן
פאריס	20–12	מעונן
פרנקפורט	20–11	גשום
ציריך	17–13	מעונן
שטוקהולם	12–8	מעונן
שיקאגו	24–20	מעונן

swissair

הוועדה הבין־מושבית

תנועת מושבי העובדים בישראל • איגוד המושבים של הפועל המזרחי • האיחוד החקלאי • ארגון המושבים של העובד הציוני • משקי תנועת חרות • מושבי פועלי אגודת ישראל

כנס חרום

ביום רביעי, כ"ב באב, תשמ"ו 27.8.86, בשעה 16.00, ייערך כנס חרום, **במסגרת המאבק להבראת המושבים.**

הכנס ייערך בבית המרכז החקלאי, רחוב שאול המלך 8, תל־אביב.

ישתתפו: חברי הכנסת מהתנועות המושביות; מזכירי התנועות המושביות ומטה החרום הבין־מושבי.

הכנס מיועד לפעילי התנועות, יו"ר ועדי המושבים, מזכירים ומרכזי משק.

השתתפותכם חיונית!

רשמו לפניכם: ביום ראשון, כ"ו באב, תשמ"ו, 31.8.86, בשעה 09.30 בבוקר, כולנו מתייצבים להפגנת הענק, מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

ולראש הממשלה, שמעון פרס, אנו אומרים: המושבים בידיך – האם אתה עוזר, או קובר!!

עברו 48 ימים מאז ההבטחה, על ידי ראש הממשלה ושר האוצר, הסיוע המיידי למושבים. עד מתי נחכה?!

מכון „צור"
על יד ישיבת הר־עציון
אלון שבות

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות תורנית

חזרה אל המקורות
או
„חזרה בתשובה"

ישנה אפשרות להכיר את היהדות ולא על בסיס של הטפה חזרה בתשובה.
ישנה יהדות שיודעת לחיות עם לבטים ולהשאר נאמנה.
ישנה יהדות שהיא עולם מלא של הגות ומחשבה שאותה יכול לגשת אליה.

מכון „צור" פותח בפניך שלשה מחזורי־למוד ביהדות באוירה פתוחה וחמה, בתכנית עשירה ומגוונת עם אנשי תורה ורוח בעלי השקפה ציונית דתית.

1) מחזור קצר: י' באלול תשמ"ו – י' תשרי תשמ"ז (13.9 – 13.10.86)
2) מחזור ארוך 1: א' חשון – ט"ז טבת תשמ"ז (3.11.86 – 16.1.87)
3) מחזור ארוך 2: י"ז טבת – א' ניסן תשמ"ז (18.1.87 – 31.3.87)

הלמודים יכללו עיון בסוגיות של מוסר והלכה, התמודדות עם שאלות יסוד במחשבת ישראל ומפגש עם דמויות בעולם היהודי.

הלמודים יתקיימו במכון „צור" אשר ליד ישיבת הר־עציון באלון שבות.

בדבר פרטים נוספים נא להתקשר לטל. 8־931456 (02) או 935186 (02).

לחברינו שרה וחיים קאופמן

ברכות מזל טוב לנישואי הבן
טל עם בח"ל **ליאורה**

בית „דבר"

לחברינו
שפרה והנרי אלקוקין

אחולי מזל טוב לנישואי

הבת **רונית** עם בח"ל **איציק**

בית „דבר"

חשוב להורים ולמורים

עם עובד

תאונות קורות בבית
מאת ציפי אלדר

מדוע קורות תאונות בבית, ומה הם אמצעי הזהירות שעל כל ילד ללומדם – לגילאי 7 – 10 (לפי תכנית הלימודים)

ניתן להשיג בחנויות ספרים ובהבישה מרוכזת בעם עובד ☎ 03־291526

שישה מיליון דולר (שׁשה וחצי) ביום (?)

קח את המזל בידיים!

דבר היום

תוספת לייצוג באפריקה

בימים הקרובים תתוסף קאמרון לרשימת המדינות האפריקאיות המחדשות יחסים דיפלומטיים עם ישראל. העובדה שהארוע יצויין במלוא הפומביות עם ביקור ממלכתי של ראש הממשלה שמעון פרס מעידה בעליל על השינוי לטובה שחל בשנים האחרונות במעמדה של ישראל באפריקה.

כדוגמת חוף השנהב שמימשה את חידוש היחסים הדיפלומטיים עמנו בתחילת השנה, נמנית גם קאמרון עם המדינות המבוססות והמתוקנות יותר ביבשת השחורה. מדובר במדינה בעלת אוכלוסיה מעורבת של נוצרים (קתולים ופרוטסטנטים), מוסלמים ומאמינים בדתות אנימיסטיות; מדינה הגובלת בצ'אד ובניגריה בצפון, ובגאבון ובזאיר בדרום. תהליך חידוש היחסים קודם על־ידי הנשיא הקתולי הנוכחי ביאה, שהחליף לפני שנים אחדות את הנשיא המייסד המוסלמי.

ההחלשה הזמנית לפחות של התחרנות הלובית, ירידת כוחם המסוכני של מפיקות הנפט הערביות וגם רישומה החיובי של פיסגת איפראן בין שמעון פרס והמלך חסן עשויים אולי להפיג את החשדנות בקרב חלק מהאוכלוסיה המוסלמית כלפי ישראל, דבר שהוא חשוב כדי להשתית את היחסים על בסיס איתן ללא זעזועים בעתיד. למערכת היחסים בין ישראל לקאמרון תרמו תרומה חשובה גם הקשרים הכלכליים הענפים, לרבות הקשרים בין ההסתדרות לאיגודים המקצועיים, ופעילות "סולל בונה".

בניגוד לעבר אף לא נתקלים עכשיו מאמצי ישראל לחידוש היחסים עם המדינות האפריקאיות דוברות הצרפתית בהתנגדותה של פאריס.

ישראל מקיימת היום קשרים כלכליים עם כ־25 מדינות אפריקאיות, רובן מדינות שטרם חידשו את היחסים עמנו. יש ברכה בפעילות זו גם אם לא נראית באופק האפשרות לשיקום מלא של היחסים הדיפלומטיים עם כל מדינות היבשת השחורה, שנותקו בראשית שנות ה־70 שלא באשמת ישראל. לטווח קרוב יש לקוות כי לפחות אותן המדינות שישראל מקיימת בבירותיהן נציגות אינטרסים באמצעות שגרירויות של מדינות אירופיות שונות, ילכו בעקבות חוף השנהב וקאמרון ויחדשו את היחסים במלואם. זה חשוב לישראל, ויהיה לתועלת גם למדינות אפריקה.

שלום לך רפורמה

מאת מוריה אבימלך

למי שקיווה ל"רפורמת מס" בקרוב, הרי בא שר האוצר משה נסים והבהיר, כי לפני רפורמה כזו יש לקצץ בתקציב ולמצוא "מקורות" למימון הפסד המס.

תנאי זה, למביני "קוד" האוצר, פירושו דחיית הרפורמה במיסוי. פירושו גם "סלום" לתכנית חידוש הצמיחה במשק.

שר האוצר יודע, כי מעולם לא הצליחה הממשלה לקצץ מרצון. הדרך היחידה "להכריחה" לקצץ, היא להעמיד לרשותה "הכנסות מקוצצות", דהיינו להפחית מסים. בשלב ראשון יש להסכים אפילו לפגוע ב"פרה הקדושה" – איזון התקציב, ולהתיר, רחמנא ליצלן, גרעון תקציבי. רפורמה במסים – תחילה, קיצוץ תקציבי יבוא בעקבותיה.

הקדמת הרפורמה במסים היא הדרך המעשית היחידה להביא לשינוי במבנה המשק. הפחתת מסים תביא להגברת הפעילות הכלכלית, לחידוש ההשקעות וליצירת מקומות עבודה במיגזר העסקי. רק לאחר יצירת הביקוש לעובדים במיגזר הפרטי, תוכל הממשלה ותסכים ההסתדרות, לצמצם תעסוקה במיגזר הציבורי.

הפחתת המסים תקטין את עלות העבודה ותאפשר ליצוא הישראלי להתחרות בשוקי העולם ללא "אבן המיסוי" הכרוכה לצווארו כיום. הזדמנויות יצוא יגבירו את הפעילות הכלכלית ויצרו תעסוקה במגזר העסקי.

מערכת המסים טולטלה רבות בשנים האחרונות. נתונים שפורסמו לאחרונה מורים, כי נטל המס הכולל עלה לשיא של 58 אחוז מהתוצר הלאומי.

הדיבורים על רפורמה החלו עוד בשנות ה־60. שיעורי המס השוליים עלו אז ל־80 אחוז, ולעומת זאת "בסיס המס", דהיינו חלק ההכנסה הלאומית שעליה משלמים מסים – הצטמצם ביותר. ב־1975 בוצעה רפורמה מקיפה במערכת המס, על־פי המלצות "ועדת בן שחר". שיעורי המס השולי הופחתו ל־60 אחוז ו"בסיס המס" הורחב במידה ניכרת.

בעשור האחרון שחק האוצר את הרפורמה של 1975 מכמה כיוונים:

★ מדרגות המס הריאליות נשחקו. שיעורי המס הגבוהים, שקודם הוטלו על הכנסות גבוהות, חלו עתה על הכנסות נמוכות למדי.

★ מסים "חד־פעמיים", שהוטלו ברצף, העלו את המס השולי למעשה ל־65־66 אחוז. במקביל עלו שיעורי הביטוח הלאומי והוטל מס מעסיקים, כך ששיעורי המס – לבעלי הכנסות בינוניות – עלה ליותר מ־80 אחוז.

★ גביית המס בפועל הועמקה במשך השנים, למרות צעקת האוצר על שחיקה:

שיעורי המס הדרקוניים "עברו" איכשהו, בגלל פיצוי שקיבלו חברות ועסקים וכן גם שכירים, דרך שוק ההון. בתקופת האינפלציה המהירה הצליח חלק גדול ממשלמי המס להגיע לרווחי אינפלציה, שלא חוייבו במס.

כשנכבשה האינפלציה נעלם מקור הכנסות זה, והאבסורד שבשיעורי המס התגלה במלואו.

יתר־על־כן, הישגי התכנית הכלכלית בקיצוץ הגרעון בתקציב המדינה התבססו לא על קיצוץ בפעילות הסקטור הציבורי אלא על גידול עצום במיסוי. הטלת מסים חדשים, "חד פעמיים" אך מתחדשים, והעמקת הגביה הגדילו את שיעור המס ליותר ממחצית התוצר.

אם הפחתת המס מותנית בקיצוץ בתקציב ובמציאת "מקורות" למימונה, אפשר להיפרד מהרפורמה במס ומחידוש הצמיחה

בגלל שיעורי מס אלה פוחתת המוטיבאציה לעבודה, יורד פריון העבודה ונפגע כושר התחרות של היצוא הישראלי.

עם המעבר מ"שלב הבלימה" ל"שלב הצמיחה" עולה התביעה ל"רפורמה במס הכנסה", שעיקרה הקטנת נטל המיסוי בתוצר.

נושא הרפורמה במס עלה עוד במערכת הבחירות האחרונה. צוות כלכלי של המערך גיבש הצעה לרפורמת־מס. במקביל הקים שר האוצר דאז, יגאל כהן־אורגד, ועדה שתעסוק ברפורמת מס כוללת, בראשות עודי שטיינברג. הוועדה רבת־החברים בחרה לעסוק רק בנושא אחד – בנסיון "לתקן" את העיוותים של החוק "למיסוי בתנאי אינפלציה", פרי עבודת שתי ועדות קודמות, "ועדת גבאי" ו"ועדת סוהאר". תוצאות חלק זה של עבודת הוועדה – שכאמור לא היה לו המשך – הוא חוק מס הכנסה (הוראת שעה), שלאחרונה הוארך תקפו.

בין ועדות אלו פעלו עוד כמה ועדות מומחים שמסקנותיהם טמונות במגירות. מאחת ההצעות האלו ניערו באחרונה את האבק, והיא מוחזרה להצעת מינהל הכנסות המדינה, שנדונה, ביום ו' האחרון, בהנהלת האוצר.

ואלה מרכיביה העיקריים של הצעה זו:

★ הורדת שעור המס השולי המרבי על יחידים (שכירים ועצמאיים) מ־60 אחוז כיום ל־55 אחוז. ההכנסה שיוטל עליה המס המרבי תוגדל מ־3000 שקל כיום ל־4000 שקל;

★ שיעור המס המרבי על חברות לא־תעשייתיות יצטמצם מ־61 אחוז ל־55 אחוז;

★ יימשך צמצום שיעור המס המרבי המוטל על חברות תעשייתיות מ־52 אחוז ל־45 אחוז;

★ מס מעסיקים יופחת משבעה אחוזים לארבעה אחוזים מהשכר;

★ מסים "חד־פעמיים" – היטל רכוש, היטל רכב, מיסוי קצבות ילדים, ביטול קצבת ילד ראשון ומס יסף – יבוטלו.

"המחיר" שדורש האוצר תמורת הפחתת שיעורי המס הוא הרחבת "בסיס המס", דהיינו ביטול שורה שלמה של פטורים ושעורי מס מופחתים. פטורים ושעורים מופחתים כאלה קיימים במערכת המס כתמריצים להשקעה לתעסוקה ולחסכון או משיקולים חברתיים.

בתוך פטורים ושיעורים מופחתים כתמריצי תעסוקה והשקעה כלולים פטורים ממס מעסיקים בתעשיה, בחקלאות, בבניה ובמלונאות, שעורי מס מופחתים על עבודה במשמרות, פטורים לחיילים משוחררים בענפים מועדפים, ולאמהות עובדות. פטורים ושעורי מס מופחתים על־פי חוק עידוד השקעות הון וחוק עידוד התעשיה ופטור ממס ערך מוסף לחקלאות ולעידוד היצוא.

עידוד חסכון לטווח ארוך מתבטא בפטורים ממס על הפרשות לקופות גמל, לביטוח חיים ולקרנות השתלמות, ובפטור ממס על ריבית שמשולמת לקרנות. הטבות־מס לתושבי אזורי פיתוח, לעולים חדשים וכן פטורים אישיים הם כלים של המדיניות החברתית.

הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון, מצדד ברפורמת־מס נייטראלית להכנסות המדינה. דהיינו, כנגד הפחתת שעורי המס וביטול מסים "חד־פעמיים", הוא דורש ביטול פטורים וביטול שיעורי מס מופחתים כך שסך כל הכנסות המדינה ממסים – ישאר ללא שינוי. רשימת הפטורים המועמדים לביטול – אליבא דברון – תקפיץ, קרוב לוודאי, הן את ההסתדרות והן גופים משקיים אחרים. אולם רשימת הפטורים המובאים לעיל, אשר לוקטה מתוך מאמרים "אקדמיים" שפרסמו ראשי מינהל הכנסות המדינה בתקופה האחרונה, נותנת מושג לאדרע כלל, על הרעיונות שברון אינו מעז לבטא בפומבי.

שר האוצר, משה נסים, נתן לכך יותר משמץ של רמז, כאשר אמר בתכנית "מבט" במוצאי־שבת, שהרחבת בסיס המס היא תנאי לרפורמה לעתיד. למצפים לרפורמות־מס בקרוב אפשר לומר כמעט בודאות – המתינו בינתיים.

ראש הממשלה יקיים בסוף השבוע במשרדו דיון בהשתתפות כמה שרים, בנושא הרפורמה במס, לקראת הדיונים הכלכליים עם האמריקאים בחודש הבא. לאמריקאים תוצג רק הצהרת כוונות, ובינתיים ייקבע צוות מומחים נוסף.

הצעות יהיו – רפורמה במס, עדיין לא.

בזוית חדה / חגי אשר

יש להם בעיה

מה הם רוצים, לאן הם מתכוונים להוביל אותנו, על מה הם חולמים פרט להתנחלויות נוספות בהר ובגיא, באויר ובים?

זה יפול עליו כמעט פתאום, למרות שזה צפוי לגמרי. עליו ועל כל היתר. בעיקר עליו. סביר להניח שהוא מודע לכך ואולי אפילו חושש ותוהה ושואל את עצמו כמה שאלות קשות (– מה יהיה? מה לעשות?). הכוונה היא הפעם למי שיהיה ראש הממשלה בעוד זמן לא ארוך – יצחק שמיר. הוא וחבריו לצמרת. אחד מהם – דוד לוי, כבר מתחיל לגלות סימנים של סחרחורת גבהים חדשה־ישנה. פתאום הוא מנתר חוק שמאלה. ומיד לאחר מכן – נפילה עמוקה ימינה. האם הוא יודע מה הוא רוצה? ומה רוצה ציבור [illegible] יוצאי מרוקו כמוהו, הבין אם הם, לפי הסקרים ברובם דווקא אשכנזים ממורמרים למיניהם?

עד עכשיו כמעט הכל מדברים על הרוטאציה כאילו היא הבעיה של מפלגת העבודה בלבד. כאילו הליכוד אינו שותף מלא לממשלת האחדות הלאומית. כאילו, או לא כאילו, אין איש יודע מה ראשי הליכוד רוצים ולאן הם רוצים להוביל אותנו, במידה שזה יהיה תלוי בהם.

עד עכשיו היה להם נוח מאוד. שמעון פרס נקט כל כך הרבה יוזמות וניסה לבצע כל כך הרבה מהלכים, שמספר ה"לאוים" של הליכוד, או "האחר כך" וה"לא עכשיו", וכל יתר סוגי הסירוב הרחיה, לא הצליח אף פעם להדביק את מספר ה"הנים" וה"עכשווים" של שמעון פרס. אבל זה הספיק ליצחק שמיר וחבריו להראות כאילו הם עסוקים. כל הזמן להגיד "לא" ו"אחר־כך" ו"מה פתאום" ו"זה מסוכן" ו"זה יזיק" – זו ממש תעסוקה מלאה שנראית כמו פרוגרמה אמתית. ממש ארוחה מלאה עם כמה מנות ולא סתם פלפל חריף עם שום דבר. אבל הרי הם יודעים שזו מראית עין. אריק שרון כבר הכריז שהוא יחדש את ההתנחלויות. הרבה התנחלויות, בהר ובגיא, בים ובאוויר. אפילו אם נניח הנחה פראית לגמרי שמשה נסים, שר האוצר הרציני, המפוכח והאחראי, יותר מכל חבריו בליכוד כולו, שלא לדבר על חבר הריקים והפוחזים הקרוי "ליברלים" גם הוא יסכים ויאשר את כל הצעות ההתנחלות של אריק שרון. האם יהיה לאוצר כסף? והאם דוד לוי יסכים לקצץ בסעיפי תקציב אחרים באמת, או רק יכריז בקולו העמוק, שהוא בעד ויהיה, למעשה, נגד. והאם משה ארנס יסכים לקצץ בתקציב ה"לביא" למען התנחלויות כנ"ל? ואפילו אם כל ההנחות הללו יתאמתו – האם זה מספיק? זו פרוגרמה מלאה לממשלת אחדות לאומית, למדינת ישראל כולה ולעם ישראל כולו בארץ ובתפוצות?

ומה עם כל מהלכי השלום שיזם שמעון פרס קבל עם ועולם – האם יצחק שמיר יבלום אותם? האם הוא ימית אותם בהבל פה של "לא" ו"לא עכשיו" ו"נראה אחר כך"? מה יהיה ה"בך" שלו? מה יהיה החלום שלו בראש ממשלת ישראל כולה? מה תהיה "התוכנית החיובית" שלו שכולנו נדע עליה? לאן הוא ירצה להוביל אותנו, חוץ מלהתנחלויות חדשות בהר ובגיא, בים ובאוויר? רק "להתחפר" עוד ועוד, יותר ויותר, וזה הכל? בלי שום נסיון של תנופה לעבר השלום? או האם יהיו גם הם מסוגלים לגלות גמישות ומתינות כשהאחריות תיפול עליהם. האמת היא הרי שמה שעשה מנחם בגין בעניין השלום היה מבצע יחיד (עם משה דיין ועזר וייצמן) שאיש מאנשי "חירות" והליכוד לא חלם עליו. זה לא היה החלום שלהם.

יצחק שמיר הוא אדם מנוסה מאוד. הוא יודע היטב ששמעון פרס ימשיך ליזום ולקשור קשרים ולהציע הצעות חדשות כל יום, כדי לבצע את ההצעות הקודמות, אם הן ייתקלו במכשול כזה או אחר. והאמת היא שתמיד ההצעות והיוזמות נתקלות במכשולים ותמיד צריך לגלות תושיה ולנקוט תחבולות חדשות כדי לעקוף מכשולים ואף להפוך אותם ליתרונות אם אפשר. האם יוכל יצחק שמיר להדביק את הקצב של שמעון פרס?

זה תמיד מזכיר לי את הוועידה השנתית של הטי.יו.סי (קונגרס האיגודים המקצועיים) בבריטניה, שאותה סיקרתי בהיותי כתב "דבר" בלונדון, לפני שנים רבות. כל שנה היה מופיע שם מזכיר אחד האיגודים (של עובדי "הצווארון הלבן") לאחר שהשלים במשך השנה כתיבת עוד ספר אחד, או שניים. הליצנים בקרב העתונאים הבריטים, היו אומרים שהוא כותב יותר ספרים מאשר חבריו, מזכירי האיגודים האחרים, מצליחים לקרוא. זה מה שעלול לקרות ליצחק שמיר – הזהיר, האיטי, השתקן, המסתגר בתוך עצמו, החושש תמיד מגילויים של יוזמות חדשות, ומה עוד מיוזמות כאלה שהן מתונות יותר ממצע הליכוד ועלולות לעורר מרבצם את כל הכלבים הנובחים והנושכים. לא אלה מהעתונות, אלה מ"חירות". וגם יצחק מודעי, סליחה על הדימוי של שמיר, יכול להפליא את כולם בקיצוניותו המחודשת, בעיקר לאחר שיובהר שהוא לא חוזר להיות שר האוצר ולא ברור אם האדונים והגבירות ממשרד המשפטים מסכימים לקבל אותו מחדש או לא. זה לא ברור.

וזה מזכיר לי, כמובן, את צמרת פרקליטות המדינה, שאולי תנסה "לטפל" ביצחק שמיר בקשר ל"פרשת השב"כ" באמצעות המשטרה, עכשיו לאחר שהושלמה הענקת החנינות על־ידי נשיא המדינה. אותם השרים במפלגת העבודה שתולים תקוות בכך טועים, ככל נראה. במקרה החמור ביותר לא נהיה עדים לעריפת ראשו של יצחק שמיר, אלא לשינוי החוק, כדי שיהיה ברור מי קובע את מדיניות הלחימה בטרור הלכה למעשה – האם ראש הממשלה והקבינט, או היועץ המשפטי ופרקליטות המדינה. במקרה החמור ביותר – תצטרך הכנסת להכריע בסוגיה זאת. אבל זה יהיה, כנראה, אחרי הרוטאציה וזה לא יוסיף ליצחק שמיר ולחבריו את הבעיה הקשה שבפניה הם יתייצבו קודם לכן. מה הם באמת רוצים? לאן הם מתכוננים להוביל אותנו? על מה הם באמת חולמים? פרט לעוד התנחלויות בהר ובגיא, באוויר ובים. יש להם בעיה קשה, וגם לנו, כמובן. אחרי הכל – מדובר גם בנו, בכולנו. זו לא רק הבעיה שלהם.

יצא נכדו של לובנגולו מלך זולו

מאת טדי פרויס

צפויים ביקורים של צאצאי מיכאל סטרוגוף, בת־מונטסומה, חנה ושבעת בניה וד"ר ג'ייקל ומיסטר הייד

מאות אנשים נאספו בנמל־התעופה בן־גוריון כדי לנפנף לשלום ל"סלע זעיר", נכדו של לובנגולו מלך זולו משבט המאטבולו שבהרי בולוואיה. "סלע זעיר" הגיע לארץ כדי לחגוג כאן את טקס ברית־המילה שלו, אחרי שנמסר לו מפה לאוזן כי סבתו, מאמאג'ומבו, היתה יהודיה. הסבתא, יחד עם בעלה לובנגולו, נרצחו כשפרץ מרד של שומרי הראש וכל אחד מהם ירה חץ מורעל במלך.

מנדולינה, אמו של "סלע־זעיר", אמרה במסיבת־העתונאים שקיימה, שהיא ובנה אינם רוצים לעזוב את ישראל, שיצאה מגדרה כדי לחגוג עמם את ברית־המילה. מנדולינה הודתה במיוחד לנשיא המדינה, שהתפנה מטרדותיו והקדיש להם שעה תמימה, אף שהיה עסוק בהענקת חנינות וטרוד באי־הוקעת מחללי הקברים בהר הרצל. יחד עם זה לא הסתירה מנדולינה את מורת־רוחה מהספקות שהטילו קטני־אמונה במוצאו של "סלע־זעיר", נכדו של לובנגולו. אחד הנוכחים חישב כי מבחינת לוח השנים והגיל לא יכול הנימול להיות נכד ללובנגולו. האם היפנתה את המפקפק אל אומלימו ולימבהו, שני משרתיו של לובנגולו שניצלו מהטבח, וחיפשו שנים אחר האוצר. בהרי בולוואיה, אמרה מנדולינה, לא נהוג להשאיר תעודות־יוחסין אך אומלימו ולימבהו הבטיחו לה נאמנה כי המתוק הקטן, שיבוא אולי לארץ להתגייס לצה"ל, הוא נכדו, ואם לא נכדו אז נינו, חמישו או בן־חימישו, של מלך מאטבולו.

נשיא המדינה, שליווה את זוג האורחים לנמל־התעופה, הביע מורת־רוח מהתעלמותה של התקשורת מאירוע כליבך שורשי ועד כדי כך חגיגי כמו ברית־מילה של בן ישראל מהתפוצות. הנשיא הטעים, שאינו יכול להבין מדוע הטלוויזיה הקדישה ל"סלע־זעיר" רק כתבה קצרה אחת, ומתעלמת מטקס הפרידה בלוד. "אילו הייתי שובר את המיקרופון או מנחית סטירת־לחי על אחד הנוכחים, הייתם מקדישים לי כתבות מקיפות, אך לאירוע חיובי, כמו ברית־מילה לנכדו של לובנגולו, אין לכם זמן ואין לכם עניין בו", אמר הנשיא בזעם. הוא הזכיר כי בגליונות ערב שבת, רק "מעריב" הקדיש לנער הברית חצי עמוד אחורי ואילו העתונים האחרים הסתפקו בתמונות מהטקס. "היכן האחריות הממלכתית?" היקשה הנשיא.

דובר "אגד", נאמן גרוסמן, שאגודתו יזמה את הבאת הבן אובד לארץ, הביע את בטחונו כי "סלע־זעיר" ירבה את התעניינותם של בני מאטבולו בישראל, אשר שבשנה הנוכחית כמעט לא באו תיירים מארץ זו. "הביקור מחולל נפלאות", אמר גרוסמן והוסיף כי כבר זמן רב לא דובר במאטבולו על ישראל כפי שדובר בשבועיים האחרונים וכי ביקור "סלע־זעיר" בישראל האפיל על הכתבות הפוליטיות שליוו את המשלחת הממשלתית לדרום־אפריקה.

בתשובה על שאלה אמרה מנדולינה, כי ברית־מילה היא טקס יהודי נהדר, הממחיש את הפילוסופיה היהודית שמכל דבר יש להוריד – מהמחיר, ממכסות המים וגם מהדבר האחר ההוא.

לסופרנו נודע כי לאור הצלחת הביקור מתכונן קואופרטיס "דן" להזמין את בנה של המכשפה גגול ממכרות המלך שלמה. "יעל רומנו" תביא את בת מונטסומה. "צים" יביא את בנו של הקפיטן הטרס והתאחדות עולי רוסיה את בתו הצעירה של מיכאל סטרוגוף. חבר הכנסת דב שילנסקי גילה כי קיבל מברק מיאשה קאזקוב (בנכר), שנאמר בו כי נדיה ואסליבה פיוחרובנה, אשתו של מיכאל, היא בת לאם יהודיה ולכן חייבת בתה "מלנקיה סנצ'י" ("שמש קטנה") לחגוג בת־מצווה בארץ. חברת "אל־על", כך נודע, תטיס בקרוב לארץ את חנה ושבעת בניה, שככל הידוע היו יהודים, ו"ארקיע" תארח את בנם של ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד. זאת אחרי שהוברר, כי חבר הפארלמנט שרצח מיסטר הייד, היה נשוי לאשה, שבעלה הראשון היה חצי יהודי מצד אמו.

חדש

בנק ישראל מציע:

הנפקה במכרז:

שגיא – ברירת ריבית" (*)

סדרה 4305 א'

צמודה למדד, כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

"ותוספת ריבית" בתום השנה הראשונה

הסדרה תונפק ביום שלישי 26 באוגוסט 1986, בסכום של 30 מליוני שקלים חדשים.

הסדרה תוצע לציבור ביום שני 25 באוגוסט 1986 באמצעות מכרז

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אוגוסט ותיפדה בתום 5 שנים ביום העסקים האחרון של חודש אוגוסט 1991.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.25% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אוגוסט בכל שנה החל אוגוסט 1987.

בתום השנה הראשונה תשולם "תוספת ריבית" בשיעור בו עלתה התשואה השנתית של מילווה קצר מועד על עלית ערכה באחוזים של הסדרה המבוצעת כתוצאה מעלית המדד בתוספת הריבית (*)

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם ב־22.9.1991.

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־91% ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש אוגוסט 1986.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות מדינה סדרות מסוג "שגיא־ברירת ריבית" ובתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

הקרב על הים (ב')

מאת יוסף מיכלסקי

קרוב לוודאי ש"המלחמה" הנוכחית תסתיים כקודמותיה – על־ידי חיסול המתחרה או צירופו לקארטל

עד 1980 הושתתו היחסים בין בעלי המטענים לבין חברות הספנות המאוגדות בקונפרנסים על אמנה שהכילה שני תעריפים: ההפרש ביניהם נע בין 10 אחוזים ל־15 אחוז פירוש הדבר היה שלקוח של חברת ספנות מאורגנת, שהשתמש גם בשירותים של גורם לא מאורגן ושילם לו בעד שירותיו מחיר של 85־90 אחוז מתעריף הקונפרנס נחשב כנסבל, לא ננקטו נגדו סאנקציות מצד הקונפרנס.

המצב הזה השתנה בעולם ובקווים לארץ אחרי 1980, בגלל התחרות החריפה מצד הספנות של הגוש הקומוניסטי. ספינות ממזרח־אירופה הובילו מטענים במחירי היצף "דמפינג" ובגלל פרידתן של חברות ספנות גדולות אל מחוץ למסגרות המאורגנות. התחרות הפרועה שהתנהלה ברחבי העולם לא פסחה על הקווים לישראל, מה עוד שהמשבר הקשה בספנות הישראלית אילץ את הגורמים השונים לחפש להם פתחי הצלה.

בקווים הימיים מנמלי אירופה לארץ (לרבות הקווים מבריטניה ומתורכיה) פעלה "צים" תמיד במסגרות של קונפרנסים. היא עשתה "לחיסול" כל גורם מתחרה לא מאורגן או לקשירת שיתוף פעולה עמו, במסגרת חלוקת מכסות מטענים או במסגרות אחרות. בעבר וגם כיום היה צידוק לכך.

הספנות הישראלית פועלת בשני מגזרים – הובלות צובר חיוניות כגון פחם, דלק גוזלי וגרעינים, והובלת מטענים כלליים. בתחום הראשון אין למעשה תחרות, משום שהממשלה חותמת חוזים לטווח ארוך עם חברות הספנות ישראליות להובלת הטענים האלה. בתחום השני עובדים בתנאי תחרות כמעט חופשית.

הסחר הבין־לאומי של "צים" הוא בהיקף של 50־55 אחוז, ולעומת זאת היקפו בקווי הים התיכון, אירופה ובריטניה, 10 אחוז בלבד. חברת "צים" השקיעה הרבה בפיתוח קווי הפלגות סדירים ובקיומם הם מנוהלים ביעילות. בכך תרמה החברה גם להתרחבות היצוא הישראלי באזורי הקווים, ולתנועה סדירה של היבוא למדינה. למעשה נעשו קווים אלה חשובים ביותר לחברה גם משום שהם נחשבים קווי־בית ואיגודי הימאים מעדיפים אותם על־פני קווים אחרים. השרות בקווים אלה מאפשר לימאי ישראל לנהל חיי־משפחה תקינים יחסית. והאיגודים מאלצים את החברה להפעיל בהם מספר רב ככל האפשר של אניות ישראליות עם צוותים ישראליים. הדבר מקשה על החברה להתחרות בחברות אחרות בגלל העלות הגבוהה יחסית של יורדי־הים הישראלים (בעיקר משום שהתקנים באניות ישראליות גדולים יותר מן התקנים באניות זרות) מחירי ההובלה בקווים נקבעו אחרי משא־ומתן עם הלקוחות (איגוד המשתמשים) ברמה שתאפשר לחברה לאזן את הוצאותיה או להותיר לה רווח קל. השותפים הזרים בקונפרנסים מרוויחים יותר.

ב־1982 היו כמה חברות קטנות, כגון וישקונס של אללוף בתחרות קשה עם הקונפרנסים, בקווים אלה ובתוכם "צים". את התחרות הגדיר אריה מהולל כ"חותכת גרונות". כל המתחרים הורידו את המחירים עד 50 אחוז, ולכולם נגרמו הפסדים כבדים. "צים" הפסידה בתחרות זו עשרות מיליוני דולרים. בסופו של דבר הגיעו המתחרים למסקנה משותפת, שאם הם רוצים לשרוד עליהם לחדול מלהתחרות זה בזה, ובשנת 1984 הקימו את הקארטל המוביל יותר מ־90 אחוז של המטענים בקווים האלה. הקארטל העלה את המחירים ומאז הוא שומר עליהם ברמה גבוהה. והקארטל גם ביטל את מערכת האשראי, שחברותיו נהגו להעניק לבעלי המטענים.

כאשר התחילה החברה הלא מאורגנת "אייבי טרנס" לפעול בקווים לאשדוד, (במחירים נמוכים מאלה של הקארטל), התלונן "איגוד המשתמשים" בפני "צים" על הכוונה להטיל קנסות עד 40 אחוז על הלקוחות שמשתמשים בשירותי הגורם החדש. תשובת "צים" היתה שבעלי המטענים "הגגו" בתקופת התחרות שלפני 1984, וכי גם כיום המחירים החדשים הם בערך ברמת המחירים של שנת 1982, כלומר ברמה שלפני התחרות הפרועה בקווי־הבית. ב"צים" אמרו חברות הקארטל שומרות בסך־הכל על רמת מחירים סבירה, והן חייבות לפצות את עצמן על הפסדיהן בעבר.

אריה מהולל כופר בטענות אלה. הוא טוען ש"צים" וחברות אחרות של הקארטל פיצו את עצמן על הפסדיהן בעבר לא רק באמצעות ייקור התעריפים אלא גם בעזרת ייעול פנימי. כל חברות הקארטל הגיעו לשיתוף־פעולה מירבי בניצול פוטנציאל האניות שלהן בקווים, לפי שיטת "מילוי אניה" במטענים, דבר שהוריד את העלות, ואיפשר להן למכור אניות. עד הקמת הקארטל נהנו היצואנים וחלק מהיבואנים מהנחות מיוחדות במחירי ההובלות, אולם משנת 1985 אישר הקארטל רק כ־10 אחוז מהבקשות שהוגשו.

לדעת מהולל, מנכ"ל איגוד המשתמשים (בעלי המטענים) "צים היתה צריכה לברך על כניסתו של מתחרה לא־מאורגן לשוק, משום שהוא משמש למעשה גורם מדרבן לייעילות. מהולל אומר גם שהטלת קנסות על לקוחות בשיעורים כה גבוהים בגין השימוש בחברה לא מאורגנת מחסלת להלוטין אפשרות של תחרות, שהיא העיקרון הבסיסי בספנות.

דמי ההובלה הימית שבעלי המטענים הישראליים משלמים לחברות הספנות המאוגדות בקארטל, טוען מהולל, מסתכמים בכ־300 מיליון דולר בשנה, והקנסות בשיעור 40 אחוז שהטיל הקארטל על אלה מלקוחותיו המשתמשים בשירותי "אייבי טרנס" מחייבים אותם לשלם תוספת של כ־500 דולר בעד ההובלה של מכולה קטנה ו־1,000 דולר בעד גדולה.

אף־על־פי־כן אין לטעות. הקארטלים והקונפרנסים אינם מכתיבים ללקוחות מחירי הובלות ככל העולה על רוחם. ראשית, אילו קבעו רמת מחירים גבוהה מדי ולא סבירה, היו מופיעים בשטח "אאוטסיידרים" שנית, גם בעלי המטענים התארגנו וברוב רובם של המקרים המחירים נקבעו תוך משא־ומתן בין הבעלים והמובילים. הפעולה האחרונה של הקארטל נגד לקוחותיו יכולה להחשב בהחלט כחריגה, ובעניין זה לא נאמרה עדיין המלה האחרונה. ספק רב אם הקארטל יממש את איומיו.

קרוב לוודאי ש"המלחמה" האחרונה בקווים הימיים לארץ תסתיים כקודמותיה על־ידי חיסול המתחרה או צירופו לקארטל. אבל ייתכן גם שיימצא הסדר אחר, בהתאם לפתרונות המסתמנים במשא־ומתן בין איגודי המשתמשים באירופה לבין איגוד בעלי האניות האירופאי, המייצג את כל הקונפרנסים ביבשת זו. לפי הסדר זה יחתמו הצדדים על אמנה חדשה, שתקבע כי הלקוחות חייבים בנאמנות לקונפרנסים, בתנאי שלכל בעל מטענים תורשה חריגה עד 30 אחוז של שימוש בשירותי החברות הלא־מאורגנות בקונפרנסים. פתרון כזה תואם את מגמות השוק בענף הספנות, והוא יבטיח גם את התנאים לתחרות הוגנת, ואת ההתייעלות של החברות המאוגדות בקונפרנסים.

(רשימה שניה ואחרונה)

מכתבים למערכת דבר

אל ניתן להם עילה להתאחד נגדנו

לפריצת המחסום של צה"ל ביריחו מתוספת עוד חוליה בשרשרת הפעולות של גוש אמונים נגד החוק. די להזכיר את סבסטיה, קדום ועמית – פעולות, שסותרות את ההכרזות של מנהיגי הגוש על שמירת החוק ואי־התנגדות לחיילי צה"ל.

בהופעה בטלוויזיה אמר מרכז "גרעין יריחו": "באים יהודים, למה לא נותנים להם..." אינני יודע, מדוע מדגישים הם תמיד את המלה "יהודים". האם חיילי צה"ל, שעומדים ליד המחסום, הם לא יהודים? האם אלה נחשבים בעיני ה"גוש" כיהודים שווים להם, מדוע הרימו ידיים נגדם בימית, ירקו בפניהם וזרקו אותם מהסולמות? "היהודים במדים" שומרים על המדינה, על החוק ועל הדמוקרטיה, כדי לא להגיע למצבה של לבנון, שהשלטון שם עבר מהממשלה למיליציות שונות.

היום מכריז הרב לווינגר, כי רבין אחראי לירייות במתנחלים. נכון, שרבין וממשלתו בעבר אשמים, שלא עצרו את אנשי הגוש אז, במקרים הראשונים, ולא העניש אותם. מגוש אמונים צמחה המחתרת היהודית ולא פלא הוא, שהם עושים הכל, כדי לחון אותם. שחרור אנשי המחתרת הוא מתן לגיטימציה לארגון אידיאולוגי, טוטליטרי, שחותר תחת סמכות ממשלות ישראל החוקיות. הדבר המזעזע הוא, שבין אנשי המחתרת יש כאלה, שלא התחרטו על מעשיהם. אחד מהם אפילו קם ומכריז, שהוא מצטער שלא השלים את משימתו, כלומר, שלא פוצצו את המסגדים.

אינני יודע, אם הממשלות, המפלגות והציבור, החרדים לפעולתם, התעמקו די בבעייה. מה היה קורה, לו היו מבצעים את זממם... האם נוכל להיות בטוחים שהיהודים הטובים האלה לא יעשו ניסיון נוסף בעתיד? אם לא תשתנה האווירה מסביב ל"פטריוטים", גיבורי ישראל אלה, ולא יגעו אותם בתוקף – מי יודע, במה הם עלולים עוד להפתיע אותנו?

מסוכנת מאוד לעתידנו הברית בין חירות הלאומנית, שדרכה בציונות היתה שרשרת של כשלונות, ובין גוש אמונים הקנאי משיחי, שחושב שבכוח יכולים לפתור את הבעיות של המדינה ולא בתבונה מדינית.

עיראק רוצה לגמור את המלחמה האומללה נגד איראן. מצבה קשה מכל הבחינות ואין לה סיכוי לנצח בה. יש סימנים, שהיא מנסה להתקרב לירידבותיה. כך, למשל, מפרסמת העיתונות בעיראק, שישראל עומדת לתקוף את סוריה כל יום. גם איראן היתה ברצון גומרת את המלחמה, אך עכשיו זה עניין של פרסטיז'ה. אין להוציא מכלל חשבון, שאם תהיה פגיעה בהר הבית, עלולים אנחנו לתת עילה להתפייסות בין שתי המדינות, שייצאו נגדנו במלחמת קודש "על הגנת האיסלם המקומות הקדושים". לא מן הנמנע, שעוד ארצות ערביות יקפצו על העגלה של מלחמת ג'יהאד.

תבונה מדינית היתה דרושה גם בעבר. היום היא הכרחית, כי כל הגוש, שמורכב מהמפלגות וקבוצות הדוגלות בא"י השלמה ורוצות לטרפד כל הידברות עם שכנינו, בטוח שכוחנו יספיק לנצח את כל האויבים. הם חיים בשמיים ולא על קרקע מציאותית. הם עלולים להוביל את המדינה חזרה לימי בית שני ח"ו.

האם תהיה מספיק תבונה בעם וכוחות להתגבר למגמה שרוצה להוביל אותנו לעתיד מפוקפק ומסוכן?

רפאל ליפשיץ
כפר בלום

בין מעורבות להתערבות

לכתבה "הסתדרות המורים: להורים אין זכות להתערב בחינוך ילדיהם" ("דבר" 18.8) ברצוני לקבוע, כי מפתיע לכתבת לענייני חינוך את העובדות הבאות:

בבית־הספר מתקיימים קשרים הדוקים בין התלמידים למורות ולמנהלת. מנהלת בית־הספר אינה מקיימת מגע עם קבוצת הורים מתוך ועד ההורים בגלל ניסיונם לאכוף על המועצה הפדגוגית וההנהלה את רצונם. בית־הספר סיים שנת לימודים פוריה ושנת הלימודים תשמ"ז תיפתח בו במועד.

על שאלתה "מה יקרה אם ההורים ישביתו את בית־הספר" נאמר לה, כי המורים וההנהלה יפתחו את בית־הספר. אנו מקווים, שמרבית ההורים ישלחו את ילדיהם. עם ההורים שלא יעשו זאת, תצטרך המועצה המקומית לשאת ולתת. בעניין ההורים שלא יאפשרו לפתוח את שנה"ל נאמר, כי לגבי הורים המתפרצים לחצר בית־הספר, מפריעים בתוקפנות למהלך החיים ופוגעים בכבוד מורים ומנהלים יש תשובה בחוק החינוך המאפשר קביעת "ועדת השמה" על העברת הילדים מבית־הספר, ואם חס וחלילה יקרה הדבר נשקול אפשרות זאת.

מורי בית־הספר בראש־פינה והנהלת זוכים להוקרת הפיקוח ולשבחים על עבודת הצוות בניהולה ועל הישגיהם. קבוצת ההורים התוקפנים פוגעת בבית־הספר בשמו הטוב ובכבוד המורים וההנהלה, ללא כל בסיס, ולא היו "יחסים מעורערים" עם הורי בית־הספר.

בידי צבי רסקי, יו"ר המועצה, מצוי מכתב ענייני בחתימתי, המפרט באריכות את אמונתנו ודרכנו לעידוד וטיפוח מעורבות ההורים בבתי־הספר: ברוח הסכם בגרון, החתום על ידי, כיו"ר ארגון המנהלים הארצי, ועל ידי יצחק עפרון, יו"ר ארגון ההורים הארצי, מדהימה איפוא שאלתו על עניין שהיפוכו המפורש הוצהר במכתב על ידי.

הנוסח שלפיו טענתי, כי "ההורים הם לא פונקציה בחינוך" אינו נכון. אמרתי, כי בעניין מינוי עובדי הוראה או ח"ו פיטוריהם, מוגדרות באופן חוקי ופונקציונלי סמכויות המשרד וארגוני המורים בלבד; ההורים אינם כלולים בכך, ואנו מתנגדים בכל תוקף לכך.

רשימת התפקידים במעורבות הורים בבית־הספר פורסמה על ידינו לא פעם ופורטה במכתבי ליו"ר המועצה. אני מקווה שכתבתכם הבינה את כל הסעיפים שפרטתי בפנייה.

הציבור, הטוען ש"הורים יקבעו" את תכניות הלימודים בבית־הספר עד 25 אחוז משעות התקן... מתבקש לעיין בחוק החינוך 1953 כדי להסיר טעות זו. רק השר רשאי להורות לבית־הספר על כך.

משה אידלשטיין
יו"ר ארגון המנהלים

האמת בעניין הפדרציה הספרדית

כחבר הוועדה המצומצמת של הפדרציה הספרדית העולמית אשר השתתף בפגישות שהתקיימו בצפת ונמצא בביקור בישראל הופתעתי לקרוא את כתבתו של יקיר צור ("דבר" 15.8.86).

הנני להעמיד דברים על דיוקם.

ראשית בדבר מעמדו של מזכ"ל הפדרציה הספרדית העולמית שמעון דרי – נושא זה לא הועלה בפגישה הנזכרת בכתבתכם.

לעניין התרומות של הספרדים – פעילים וחברים של הפדרציה הספרדית תורמים למעלה ממיליון דולר, ולא כפי שצויין בכתבה.

אין בכוונת הפדרציה הספרדית העולמית, בשלב זה, להעביר את מרכזה מז'נווה לישראל.

הנהלת הפדרציה הספרדית לא מאיימת בפרישה מההסתדרות הציונית, ההיפך הוא הנכון. בפגישה זו נדונו דרכי הפעולה להגדלת מספר החברים הספרדים בתנועה הציונית וכולנו נרתמנו לפעולה אינטנסיבית במסגרת מפעל החברות הנפתח בימים אלה ברחבי העולם.

ז'אק אביחצרא
חבר ההנהלה המצומצמת של הפדרציה הספרדית העולמית

די לרדד את המוח!

תכניות ט' באב בטלוויזיה תאמו בעניין היום. אך לא טעמנו בהן שמץ של דרך, וודאי לא קורטוב של פתרון... עם כל הכבוד הראוי למשתתפים הוותיקים והצעירים הייתי אומרת "בזכות הסיח" ונגד המבוכה...

אתה יושב ומקשיב ונעשה לך רע על הנשמה. אנשים משיחים מהרהורי ליבם. וכל אחד "מסבך" לעצמו... על מה מתווכחים? – על תבניות אבסטרקטיות מיצירי־הדימיון הפרטי של אומרם, במקרה המוצלח, כאשר זה מבוטא בצורה מובנת.

היכן נעלמו הפשטות, המציאות, הקרקע המוצקה? מהו הפתור הזה להיות יהודי. סתם יהודי קודם לכל צריך שורשים לאדם. ואחר כך הוא יכול להצמיח פארות. תהיה סוציאליסט, תהיה הומניסט, תהיה הוגה ומתלבט. כל מה שאתה רוצה תהיה. אך בעיקר תהיה יהודי.

כאן מתחיל הבלבול: מי הוא יהודי? מה זה יהודי? "בורא מצחיק". דבר שהוא מובן מאליו, אין צורך לפלפל אותו ולפלסף אותו ולסבך אותו – עד כדי כך, שיוצא אבסורד... ונכנסים למין "מסטיק" שכזה מעורב בטמטום ובורות. עניין זה רק מוכיח, שצריך להתחיל להתחנך מחדש. לפתוח קורסים ללימוד היהדות... כי פתאום "שכחנו" מניין ולאן הלכנו.

אסתר גינזבורג
כפר סבא

מפעל רווחי הוגדר ככושל

נדהמתי לקרוא ("דבר" 14.8.86) דברים שצוטטו מפי ש. ירדני, מזכיר ועד עובדי "אבן וסיד" שלפיהם מפעל "עגן" הוא מפעל כושל.

עלי לציין, כי חברת "עגן" היא מפעל רווחי בהחלט, וזאת כבר 18 שנים. אינני יודע אם בכל משק העובדים יש חברה רווחית יותר, יחסית לגודלה. ציטוט של התבטאות אומללה כזאת עלול לגרום למפעל נזק חמור אצל לקוחותיו, ובמו"מ שמתנהל בין המפעל לבין לקוחות פוטנציאליים.

"עגן" היה בעבר אבן־ייסוד לכיבוש הנמל, ובהווה משרת את כל המבצעים הימיים בנמל חיפה ובארץ בכלל, לשביעות רצונם והוקרתם של הלקוחות. האם מגיע לציבור העובדים ולמנהלים הגדרה מכפישה ושקרית של המפעל?

מיכאל שהם (מנכ"ל)

האם זאת התודה?

קראתי את רשימתך, חיים גורי, "זה העסק שלהם" ("דבר" 11.8.86) המתייחס להפגנה של יוצאי ברית המועצות מיום קודם והבנתי מהקריאה, שיש לך טענות "מדוע רק הם"?

צפיתי ב"מבט" בטלוויזיה, באותו ערב, וראיתי על המירקע את ההפגנה ובתוכה שלט: ציור של פטיש ומגל = צלב קרס.

אין לי תואר של קומוניסט, אבל יש לי תואר – ואני גאה בו – של נכה מלחמה בנאצים 50% בצבא הסובייטי, תחת הדגל של פטיש ומגל.

אותם עשרות יוצאי ברית המועצות שלא פסלו שלט זה, הם בנים ובנות של יהודים שסטאלין הורה ב־1941־1942 להעמיד לרשותם אלפי רכבות על חשבון המאמץ המלחמתי (ובשנים אלו ברית המועצות ספגה מכות נוראיות מהגרמנים, אני הרגשתי זאת על בשרי), כדי להבריחם אל החיים: אל ערבות אסיה, הרי אוראל וסיביר, כשהחצי השני (מצד שמאל) של השלט שהופיע בהפגנה גייס אלפי רכבות ע"ח המאמץ המלחמתי כדי להוביל את היהודים אל המוות.

זאת התודה של הבנים והבנות שלהוריהם ניתנו החיים על ידי המשטר של הפטיש והמגל!

יוסף קנובלר
לוד

דרושה הגינות מינימלית לערבים

מכתבו של עמוס זהאני "שיחפשו להם כותל אחר" ("דבר" 13.8.86) מוכיח, עוד פעם, שיש בקרבנו אנשים המתייחסים לערבים באותה מידה של גזענות, בורות ושנאה, כמו שהאנטישמים הגרועים ביותר, היינו הנאצים, התייחסו ליהודים.

ביטויים כמו "הערבי יודע שאין לסמוך על הבטחה של ערבי", "רק הערבי יודע לספר סיפור אחד בכמה גירסאות" (הדגשה שלי), כאילו אין רמאים מצויים בכל עם, כולל העם היהודי, הם העתק מדוייק לכל מה שטענו על היהודים.

יתירה מכך, הטענה ש"פרק 5 פסוק 90 בקוראן" מרשה ל"ערבים" (כאילו אין ערבים נוצרים, או לא־מאמינים) לרמות היא שקר: אותו פסוק אומר (בתרגומו של יוסף יואל ריבלין): "אכלו מאשר כילכל אתכם אלוהים מן המותר, מן הטוב, ויראו את אלוהים אשר בו תאמינו". היכן כאן רמאות או רשות לרמות בכלל?

מסקנה אחת שאנו צריכים להסיק משנאת ערבים כזאת, שהיא נפוצה למרי, חשובה מבחינה כללית: רבים מאלה המדברים על ידיעתם, כביכול, את הערבים, כולל אלה מעדות המזרח, באמת אינם יודעים אותם. השנאה לערבים נפוצה בכל העדות, ושום עדה אינה משמשת, כעדה, "גשר אל השלום", וההיפך גם כן נכון: הגינות מינימלית או יותר מזה, יחס לערבים מצויה בכל העדות ומלווה בקריטריונים אנושיים כלליים ולא במוצא.

פרופ' ישראל שחק
ירושלים

ארגון מגדלי ירקות — המרכז החקלאי | **ארגון מגדלי ירקות — התאחדות האיכרים**

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

מפעל הנצחה
ע"ש אברהם (ברונו) בראון ז"ל
מודיע על
חלוקת פרסים או מלגות
אשר יתקיימו בחנוכה התשמ"ז

הקריטריונים לקבלת פרס או מילגה:

א) חידוש מקצועי או הישג מקצועי בתחומי ביצוע בשדה או במחקר בגידולי ירקות.
ב) הישגים מקצועיים בתחום יבול, יצוא ואיכות ירקות.
ג) הישגים בתחומי היקף ויעילות טכנולוגית.
ד) מלגה לימודית לעבודה מחקר לתואר שני או שלישי לסטודנט מצטיין בתחום הירקות.

בודדים או מוסדות יגישו את המועמדים לקבל פרס או מילגה בפירוט ההישגים והמלצות עד 30.10.86 למועצה לייצור ולשיווק של ירקות "מפעל הנצחה ע"ש אברהם (ברונו) בראון ז"ל", ת.ד. 20130 תל־אביב 61732.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה 5% ברחוב אפטר כפי 12 בגוש 7222 חלקה 44 תיק בנין 1/2114־012.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי – חולון

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת התכנית מתאר ח/330 א' שינוי לתכנית מתאר מקומית ח/1 על תיקוניה, שינוי לח/330.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6021 חלקות 700, 275 חלק, דרך: גוש 7173 חלקות 229, 234, 235 חלק מדרך 283, 232.

מקום: רח' ההסתדרות פינת רח' הנקין.

מרדכי ברקאי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

מכרז להחכרת מגרש להקמת בית־אבות
בשכונת בת־חן במושב בית־אהרון
מכרז מס. מ/68/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימות על חוזה פיתוח בגין קרקע שפרטיה [illegible] פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	ישוה"ב אחוזי בניה ב־3 קומות	מחיר־מינימום [illegible]	[illegible]
8316	10	45	13,000	120	1,948,260	20,000

בהתאם לתב"ע עכ/7/63 א' יעוד המגרש הינו "מוסדות" תליו מותר לבנות [illegible] קומות בניצול של 40% לקומה. הבניה תיעשה בהתאם לתכנית בינוי שתוכן [illegible] הוכה במגרש ותאושר ע"י הועדה המחוזית. את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 20 ש"ח (שלא יוחזר), במינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקוה 88, קומה א' בימים ובשעות העבודה המקובלים. המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 25.9.86 שעה 12.00. הצעה שלא תוגש בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא – לא תדון. אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת ליום שני 25.8.86

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
תרופאת רוממה – המג' 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
אסותא – ברון הירש 21 – 911710
בני־ברק – רמת־גן
הדסה – ז'בוטינסקי 151, רמת־גן – 722221
בת־ים – חולון
בת־ים – בלפור 45 – בת־ים – 864625
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
ברק – הרצל 155 – 452154

מוקד בירור טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנמל 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים ב־20.00 עד 23.00.

אלמקס® לכל המשפחה!

בתי קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: הטרמפיסט 9.30, 7.30, 5
אורלי: רכבת אל החופש 9.30, 7.15, 5
אלנבי: חלף עם הרוח 8.30, 4
בן־יהודה: בכוח קצר 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: מקרוני 9.30, 7.30, 5
גת: הצבע ארגמן 9.15, 6.10, 3.15
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 9.45, 7.20, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק 9.45, 7.20, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זאב צעיר 9.45, 7.20, 4.45, 1.30, 11
דקל: אצבע משולשת 9.30, 7.30, 5
דרייב־אין: השגעון הגדול 8.00
גופות לוהטים 10.00
חצות סרט סקס
הוד: זהירות הבית מתפרק 9.30, 7.30, 5
בית ליסין: אבודים באמריקה 11.15
חן 1: היחפן מבברלי הילס 10.00, 7.45, 5.35, 3.25
מהרובים באהבה 2.00, 11
חן 2: שגעון של לילה 9.50, 7.45, 5.50
מהרובים באהבה 4.25
סרן ומנורת הקסמים 2.30, 11
חן 3: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.50, 7.50, 5.55
קרטה קיד II 4, 2, 11
חן 4: מרגלים שכאלה 10.00, 7.50, 6.00
נסי גאן 4, 2, 11
חן 5: חופשה מטורפת באירופה 9.50, 7.50, 5.50
דמבו הפיל המעופף 4.30, 2.30, 11
לימור: רק בין חברים 9.30, 7.30, 5
לב 1: אהבות־משתנות 9.40, 7.40, 4.45, 1.30
לב 2: אלכס חולה אהבה 9.40, 7.40, 4.45, 1.30
לב 3: יומנו של צב 9.40, 7.30, 4.45, 1.30
לב 4: גבירתי המאמן 7.40
משימה – 9.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שכרון חושים 9.30, 7.15
סינמה 1: השגעון הגדול
סינמה 2: קברה 9.30, 7.30, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון
9.30, 7.30, 5
פריז: כוורת 9.30, 7.30, 4, 2, 12, 10
הפרוזים 11.30
צוותא: ילדי המדרגות 8.00
צפון: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.30
תמוז – רמת־אביב:
כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15, 5
פריץ החתול 11.30
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלת: ספורה של אגנס 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: תקלה מופלאה 9.30, 7.30, 5

■ ירושלים
אדיסון: השגעון הגדול 9.30, 7.30, 4.30
אגודות ניל הולגרסון 11.00
אוריין 1: הצבע ארגמן 8.50, 6.00, 3.00
ברוס לי 10.30
אורנע: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30, 4.30
בית אגרון:
קרח ואש 4.00

גבעת הטרשיפ 8.45
שבלול 10.00
ד"ר זוואגו 5.45
בדרך דרומה – חצות
האולם הקטן בנייני האומה:
זכרונות באפריקה 9.00, 6.15
הבימה: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15, 4.30
אור 3: כפרץ אלמו 9.30, 7.30
גיל אור: היחפן מבוורלי הילס 9.30, 7.15, 5
כפיר: מדרשת הולקרופט 9.30, 7.15, 4.30
הקרב על הוועד 11.00
סמדר: יומנו של צב 9.15, 7.00
עדן: הטרמפיסט 9.30, 7.30, 4.30
רון: מקרוני 9.30, 7.30, 4.30
צרות בצרורות 10.30
מיטשל: תקלה מופלאה 9.30, 7.30, 4.30

■ חיפה
אורה: 3 רווקים ותינוק 9.15, 7, 4.30
אורלי: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.15, 7
מהרובים באהבה 11.45
אמפיתיאטרון: תתיך תתיך 9.15, 7, 4.30
ארמון: הטרמפיסט 9.15, 7.00, 4.30
עצמון: אצבע משולשת 9.15, 7.00, 4.30
חן: קרטה קיד II 9.15, 7.00, 4.30
סאר: היחפן מבברלי הילס 9.15, 7, 4.30
קריאטה:
לחיי אהבותינו 9.15, 7
רון: זהירות הבית מתפרק 9, 7, 4.30
רב גת 1: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
עליסה בארץ הפלאות 4.30, 11.00
רב גת 2: סגעון של לילה 9.15, 7
כרי פופוס 4.30, 11.00

■ קרית־ביאליק
ספיר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7
כביר: הצבע ארגמן 9, 6

■ קרית־חיים
בית העם: בר 51 9.30, 7.30
ההיכל: השגעון הגדול 9.15, 7.00

■ קרית־ים
ביתן: נשיקת אשת העכביש 9.15, 7.00

■ קרית־מוצקין
אורות: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30

■ אשדוד
אסתר: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30
אשדוד: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15

■ אשקלון
אסתר: הקרב על הועד 9.30, 7.15
מאזה: מהגה סבריים 9.30, 7.30
רחל: היחפן מבברלי הילס 9.30, 7.30, 5

■ באר־שבע
[illegible]: תתיך תתיך 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים
עצמאות: תתיך תתיך 9.30, 7.30, 5

■ הרצליה
היכל: רכבת אל החופש 9.30, 7.30
הסיפור שאינו נגמר 5.00
מלון דניאל: פעמיים במשך החיים 9.30, 7.35

■ עפולה
מופית־דין: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.00

■ חולון
ארמון: בר 51 9.30, 7.30
קנילמל בקהיר 5.00
מגדל: היחפן מבברלי הילס 9.40, 7.30
מגדיים, קריית שרת:
קוד השתיקה 9.30, 7.30
הרוזן ממונטה קריסטו 4.30, 11.30
סביון: תתיך תתיך 9.30, 7.30, 5
ריבה: רכבת אל החופש 9.30, 7.30, 5

■ טבריה
אביב: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30, 5

■ כפר־סבא
עמל: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.30
אגדות נילס אורגנבן 5.30, 11
חן: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30

■ לוד
אירלי: השגעון הגדול 9.30, 7.30, 5
בית זית: קוברה 9.30, 7

■ נהריה
הוד: קוברה 9.30, 7.00, 5

■ נתניה
בנוריה: בר 51 10, 8
הגנתים 6, 11
אבירי: קוברה 10, 8
שרון: הצבא ארגמן 9, 6
סרן וקידרת הקסמים 6, 11

■ פתח־תקוה
שלום: זאב צעיר 9.30, 7.30, 5
היכל 1: שגעון של לילה 9.30, 7.30, 5
היכל 2: השגעון הגדול 9.30, 7.30, 5
היכל 3: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30, 5

■ קרית־שמונה
שנית: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30

■ ראשון־לציון
עממי: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
ראשון: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15

■ רחובות
בית העם: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30
בר 51 9.30
הדר: קרטה קיד II 9.30, 7.30, 5
חן: רכבת אל החופש 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים
אלאסקה: הצבע ארגמן 9, 6
ארמון: היחפן מבברלי הילס 9.45, 7.30, 5
לילי: תקלה מופלאה 9.30, 7.30
הדר: זהירות הבית מתפרק 9.30, 7.30, 5
רב גן 1: שגעון של לילה 9.50, 7.30
דמבו הפיל המעופף 5, 3, 11
רב גן 2: חופשה מטורפת באירופה 9.50, 7.30
מהרובים באהבה 5, 3, 11
רב גן 3: סיפורה של אגנס 9.40, 7.30
קרטה קיד II 5.10, 3, 11
רב גן 4: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.50, 7.30
סרן וקדרת הקסמים 5.15, 3, 11
שביט: פעמיים במשך החיים 9.30, 7.30

■ רמת־השרון
כוכב: הקוסם מארץ עוץ 11.00
אלכס חולה אהבה 7.00
פעמיים במשך החיים 9.30

■ רעננה
אירית: גבירתי המאמן 9.30, 7.30, 5

■ רמלה
אירה: קוברה 9.30, 7.30

טלוויזיה

5.30 "עליזה בארץ הפלאות" – סדרה בהנפשה על פי ספרו של לואיס קרול שם הפרק: "הפיקניק של המלכה".
6.00 מועדון החתול שמילי – הפעם מתארחות במועדון בובות העץ של אריק סמית. הילדים מוזמנים להתחקות אחרי הפעלתן של הבובות: עכברים, בנות יענה הליצן פיירו, חסידי זמר רוק, רקדנים, זמרי־אופרה ומנצח תזמורת. השחקן יוסי גרבר מופיע כמנהל תאטרון המגלה מעט מסודותיו.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "היה שלום מר צ'יפס" – פרק אחרון: שלהי המאה ה־20. צ'יפס אינו מאושר מסימני המודרניזם הנצים בצילה המאיים של המלחמה הקרבה, והוא מזועזע מן המספר הרב של תלמידי בית־הספר לשעבר הנופלים בה. המלחמה מסתיימת וצ'יפס חש שעתה הוא יכול לפרוש לחיים שקטים.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "כן, אדוני ראש הממשלה" – "שידור לאומה". ראש הממשלה ג'יימס הקר עומד לשאת את דבריו בטלוויזיה על עיקרי מדיניותו בדבר שידורי הטלוויזיה, בעוד המורחים סביבו שוקדים על טיפוח מראהו החיצוני, מוזג עוזרו סר האמפרי מתוכן דבריו.
10.00 "זה הזמן" – תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון.
10.50 דמפסי ומייקפיס – פרק אחרון: "שד מאיים". פושע אלים פועל בלונדון. דמפסי רואה אתגר אישי בלכידתו.
11.40 חדשות

טלוויזיה לימודית

09.00 עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 צ'יפסופה: נהג.
09.40 דין קישוט: פרקים 32, 33.
10.30 מוזלקי העיתונות, פרק 10: אורחים לא קרואים.
10.55 המוסיקה הדתית של דיוק אלינגטון: חלק ב'.
2.00 עד כאן.
2.05 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: ציורו של מנטניאו "עץ התפוח הפורח".
2.25 קסים קסם: תלבושות.
2.50 סרס מצייר.
3.00 פרפר נחמה: בקרץ.
3.25 בר דסט: פרק 4.
4.00 והרוזה בשידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 ויליאם בויס: סימפוניה מס' 8 בדו־מינור (תז. פסטיבל מבחין / מנחיה); ויוולדי: קונצ'רטו ברה־מג'ור לגיטרה ותז. כלי־קשת (מ. דינצריך עם תזמורת).
09.30 קונצרט בוקר – באך: סויטה מס' בדו־מג'ור לתזמורת (תזמורתו הקמרית של ז'אן פרנסואה פייאר); בוקריני: חמישיית כלי־קשת ברה מג'ור אופוס 40 מס' 2 (חמישיית בוקריני); ראבל: המוסיקה לבלט "אמא אווזה" (התז. הסימפונית מונטריאול / ש. דיטואה); שומאן: חמישיה במי במול מג'ור לפסנתר ולכלי קשת אופוס 44 (ג'. לידיין / רביעיית לסאלא); ברהמס: סימפוניה מס' 1 בדו־מינור אופוס 35 (התז. הפיל. הלונדונית / ק. טנשטדט).
13.00 קונצרט צהרים – דריגו: "יקיצתה של פלורה" – בלט (הסימפ. מלונדון / ר. בוניגג); פסקלי: קונצ'רטו על נושאים מתוך האופרה "לה פבוריטה" של דוניצטי, לאבוב ותזמורת (מ. מסיטר / הפיל. הלאומית / ר. מייס); גונו: "השעה כבר מאוחרת", דואט מתוך האופרה "פאוסט" (פ. דומינגו / מ. פרניג); בוקריני: קונצ'רטו מס' 2 ברה־מג'ור לצ'לו ותזמורת (פ. לורנגן / הקמ. של לוזאן / א. זדרך); צ'ייקובסקי: קטעים מתוך הבלט "היפהפיה הנמה" (תז. רדיו ברלין / מאזל).
15.05 מוסיקה דיזה – מיצירות האן הנהאן טראומה (התז. הסימפ. של הרדיו הטלוויזיה הספרדית) קונצ'רטו לפסנתר (1984) (א. סולה / התז. הלאומית הספרדית / האלדס).
16.00 קונצרט מנחה – שומאן: סימפוניה מס' 3 "הריינית" (הפיל. מוינה / ז. מהטה); בטהובן: שלישייה לפסנתר, קלרינית וצ'לו, אופ. 11; היידן: סונטה במי מינור לפסנתר; טריו־סונטה בפה מג'ור לשני חלילים ובסונטאו (קבוצה מתוך סנט־מרטין); הנדל: "האהבה היא שליט אכזר", קנטטה (א. אמלינג / הקאמ. האנגלית / ר. לפארדו); לולי: סויטה מתוך האופרה "אמדיס" (תז. קאמ. של ז'.פ. פאייאר); היידן: סימפוניה מס' 101 ברה מג'ור, "השעון" (התז. הקאמ. הסקוטית / ר. לפארד).
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש מנצח: קונצ'רטו מס' 3 בסול מג'ור, לכינור ותזמורת ק. 216 (סולנית המנצחת: איונה בראון); אריות מתוך "נשואי פיגארו" (נ. לרד /
20.05 "ערב טוב" – ביזה: "משחקי ילדים", סויטה קטנה לתזמורת (תז. קליבלנד / ל. מאזל); שוברט: קטע בלט, מתוך "רוזמונדה" (הפיל. מוינה / ק. מינשינגר).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז' הסימפונית של באדן באדן, בלט קטעים שמש המים, מראה הנישואים; נונה: וריאציות; שנברג: ארוורטונג (פ. ברין ילסון – סופרן / א. לורנס – אלט / מ. גולה).
22.30 מן המסורות – מוסיקה דתית עממית מצפון מערב ארגנטינה (ב).
23.00 "מיקס" – רצף מוסיקלי (ש.ש.)

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – "על ספרות ילדים": "יומני ילדים – מבוגרים".
14.06 תכניות לילדים שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל – "קוקי תבקוקי" – מאת טובה הרשקוביץ; "הסתבכים" – מאת מרי נורטון; "ספור השבוע" – "המכתבים לגיורא" מאת יוסי מרגלית.
15.00 "תיבת ההפתעות" – שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל.
15.25 שירים עבריים.
16.05 "רדידרדומה" – "קוארטט" מאת הינר מילר. משתתפים: גד קינר והנירה הריפאי (ש.ש.)
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "שורשים" סיור במוזיאונים היסטוריים: "בית השומר".
19.05 "עיונים בפרשת השבוע".
22.05 "אותות ומופתים" – סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי: ספורו של "קול־ישראל" בערבית תכנית ראשונה (ש.ש.)

רשת ב'

18.06 "מפיק הדי" (ש.ש.)
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 עולם המידות.
22.05 "פינת הלב".
23.05 "מחפשים את המטמון".

רשת ג'

18.06 "אתם זוכרים את השירים?"
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 "סברא וסיפאר" – עם חיילי ישיבת ההסדר בשלעבים.
20.55 פינה חמה ללב'.
23.55 "שיחת הצוות" – עם עודד פלדמן – מנכ"ל תאטרון הקאמרי.

שבוע האופנה לשנת 1987

מאת ורדה צימרמן

גוטקס: זברה עם אקסוטיקה. צילום: פאולו קורטו, במכסיקו.

קיץ הולך וקיץ בא, ועימם באים והולכים „שבועות האופנה" שכבר היו למסורת. מחר ייפתח „שבוע האופנה" הישראלי לקיץ 87'. כ־40 מפעלים יעברו לחדרי מלון בבירה ויציגו את הקולקציות שלהם בפני קניינים, בעיקר אירופאים. פרטים מדוייקים על מספר הקניינים שהגיעו, בינתיים אין. על כך לא נותר אלא לברך בברכת „דרך צלחה" את המציגים. ושיהיה במזל, יצרני האופנה זקוקים לו.

ומה בקולקציות? קודם כל בגד־ים. „גוטקס" בחרה בקו צנוע וסגור, יחסית ובוודאי ידובר בקולקציה הזאת עוד רבות. „לגוף" חוזר לשנות ה־50 למכנסונים, ולהדפסים גרפיים, טרופיים ואינדיאניים.

במה שנוגע לסריגים: מירי שפיר, אופנאית ותיקה, החלה לעצב ל„פניטקס" קולקציית קיץ ראשונה המיועדת לייצוא. סריגים אלגנטיים, רשת ותחרה וכן אפקטים של תבליטים וקבוצה נוספת בסגנון הספארי (כן, מסתבר שגם בקיץ הבא נישאר באפריקה...) הקו הכללי ארוך וזורם. „דורינא" ממשיכה בקו הצעיר; בעיצוב בוגרות „שנקר": צללית ישרה ונקייה עם מוטיבים מעניינים כמו מכוניות, חדרי אמבטיה, אפליקציות גראפיות ועוד.

בעור, לבד מ„מקט" משתתף גם השנה הנציג הישראלי „הצעיר" ביותר; „סיק סאק", בן השנתיים. „סיק סאק" מציע לקיץ הבא עור בהדפסה מיוחדת דמויית הסוואה צבאית, נאפה משולבת בפשתן וכן „ג'ינס".

בבגדי הספורט המיגוון עצום: סגנון רומנטי, טבעי, ספארי, ג'ינס, מקסיקני, גיאומטרי. נציגי הספורט בשבוע האופנה הם: „הוניגמן" – חולצות חשופות טבור במערכות משולבות עם חצאיות ומכנסיים; „ביבה", הממשיכה בביגוד „זרוק עם טריקים רבים"; „מיף", המציע קו נקי בפשתן וסריג ויסקוזה; ו„טופר", במיגוון רחב ביותר, כרגיל: ג'ינס, רומנטיקה בנוסח „בית קטן בערבה", „אשת קאריירה" ועוד ועוד.

לגוף: פסים צבעוניים; חשיפה עליונה מעטה.
צילום: מנחם עוז.

דורינא: נקודות ופסים אסימטריים בסריג. צילום: מולה.

פניטקס: „מראה היער" בסריג מודפס.

ביבה: בגד דו־צדדי מסאטן־ג'ינס. צילום: מולה.

סיק־סאק: הטבעה דמויית הסוואה על נאפה חאקי.
צילום: מולה.

מיף: „המראה הטבעי" בפישתן טבעי ובוויסקוזה צבעונית.
צילום: מולה

טופר: ספורט במכנסי ברמודה ואקטים מכותנה עם הדפסים.

הוניגמן: מערכת תלת חלקית בהדפס באטיק, „מראה הג'ינס".
צילום: מולה

25 שנה ל„גלולה"

על אחריותה הבלעדית של האשה

עלייתו ונפילתו של אמצעי המניעה שהיה בזמנו כמהפכה חברתית: שיחרר את האשה אך גם הפך אותה לאחראית בלבדית לגופה ושולטת בהרחבת המשפחה. פרופ' שר, ראש אגף נשים ויולדות בביה"ח „שיבא" על מותר ואסור ותופעות לוואי. ועל החידוש הנמצא בשלב ניסוי.

מאת נעה גל (ידרנאי)

עשרים וחמש שנים אחרי המצאת הגלולה למניעת הריון, השימוש בה הולך ופוחת. בארה"ב ירד מספר המשתמשות בגלולה עד שנת 82' כדי מחצית. גם בישראל, נכון לשנת 85', פחות מעשרה אחוזים מהנשים בגיל הפוריות משתמשות באמצעי המניעה הנחשב ליעיל ביותר, והמאפשר חיי מין חופשיים, זמין בכל עת וללא דאגות.

הגם שהנזקים כבר נסקרו ואותרו: דלקות ורידים, לחץ דם גבוה, קרישי דם, נזקים בכליות, עליה במשקל, סיבוכים במערכת זרימת הדם ובלב, עדיין יש רופאים הרושמים לנשים שימוש בגלולה, אך בהסתייגויות שונות כמו: גיל, מצב בריאותי, עבר רפואי, עישון.

הגלולה מורכבת משני הורמונים המיוצרים בגוף האשה: אסטרוגן ופרוגסטרון. תוספת הורמונים אלו משנה את האיזון ההורמונלי בגוף האשה ומונעת הבשלת הביצית בשחלות. דכוי הביוץ מונע הריון. עם הזמן פותחו תרכובות אחרות של גלולות הפועלות על אזורים אחרים כמו, צואר הרחם או בלוטת ההיפופיזה במוח, אך לרוב משתמשים בתרכובות המדכאות ביוץ. יש אפשרות לקבל את הפרוגסטרון בזריקה, אחת לשלושה חודשים. הזריקה מעורבת בשמן והספיגה בגוף איטית ויומיומית. אך ניסויים הראו כי היא איננה מדוייקת ועלולה לגרום לדימומים ולעיתים להריון לא רצוי. לכן הדרך הבטוחה ביותר היא נטילת הגלולה מדי יום.

רופאים לא ממליצים לקחת את הגלולה לאחר גיל 35 ואוסרים את השימוש בה אחרי גיל 40.

פרופ' דוד שר, ראש אגף נשים ויולדות בבית חולים „שיבא", מעיד על נשים מעשנות אחרי גיל שלושים וחמש המפתחות מחלות כלי דם ולב פי 12 יותר מאשר נשים צעירות ושאינן מעשנות. אחרי גיל ארבעים גדל הסיכון ללקות במחלות הלב והדם גם אצל נשים שאינן מעשנות. פעולת העישון והגלולה יחד עלולה לגרום לקרישי דם במוח. „גם לנשים עם ורידים ברגליים", אומר פרופ' שר „אנחנו לא ממליצים על שימוש בגלולה. אפילו אם הן נשים צעירות".

אחת הטענות הנשמעות כנגד הרופאים היא אי מתן אינפורמציה מספקת ואי הקפדה על מעקב צמוד משך תקופת השימוש בגלולה. פרופ' שר מתייחס לטענה: „הנוהל אצלי הוא כן לערוך מעקב. אשה צעירה יכולה לבוא פעם בשנה. מבוגרת – פעם בחצי שנה. אני ממליץ על הגלולה אחרי בדיקות בסיסיות של: תפקוד כבד, קרישת דם, סוכרת, וכו'. רופאים צריכים להזהיר. לא להבהיל. אבל בהחלט להדגיש תופעות לוואי".

לדעת פרופ' שר הגלולה היא אכן האמצעי הבטוח ביותר נגד הריון, אבל לא המובחר ביותר, אלא בגיל צעיר.

לגלולה יש גם יתרונות: ישנן עדויות כי היא מפחיתה ומונעת כנראה, את הסיכון להתפתחות סרטן השחלות, כיב קיבה ומפחיתה את כמות השעווה באוזנים. תרופות ללחץ דם גבוה, אפילפסיה, תרופות אנטיביוטיות או תרופות הרגעה עלולות לנטרל את השפעת הגלולה. השימוש בה אסור על נשים הסובלות מצהבת או סוכרת. במקרים בהם האשה חולה, משלשלת או מקיאה, הגלולה עלולה שלא להתעכל ויש לנקוט אמצעי זהירות נוספים. יש לזכור כי אם אי פעם נכתב בעולם, או אירע מקרה של נזק לאשה כתוצאה מנטילת הגלולה, מוסיפות החברות המיצרות את הנזק האפשרי לרשימת הסיכונים המפורסמים על ידן, כדי להגן על עצמן מתביעות משפטיות. לכן רשימת הסיכונים ארוכה ומאימת. לא כל המחלות הסיבוכים אכן אפיינים לכל כי שמשתמשת בגלולה.

בפסקי רבנים נקבע שאין לאסור את השימוש בגלולה מטעמי השחתת זרע [illegible] לבריאות האשה. טוענים הרבנים, היא [illegible] או נחשבת [illegible] גם אם [illegible] לכן מותר השימוש בגלולה.

בטי ברגר, ילידת ארה"ב חברה בתנועה הפמיניסטית ופעילה ב„קו הבריאות" שהוא שרות בענייני בריאות מטעם התנועה. „אני חושבת שכל אשה צריכה להחליט בעצמה איזה אמצעי מניעה מתאים לה. הגלולה מסוכנת לשיכוס ורופאים לא מדגישים די הצורך את הסיכון. התנועה הפמיניסטית דוגלת ברעיון שרק האשה אחראית על בריאותה. היא צריכה קודם כל לדעת. לדעת על סיבוכים ועל יתרונות, אחר כך להחליט. ידוע לנו על נשים רבות בארץ שמקבלות את הגלולות בבית מרקחת גם ללא מרשם של רופא. הן אפילו לא יודעות מהן ההשפעה האפשרית על גופן. „אני חושבת", אומרת בטי ברגר, „שנשים קבלו בטחון בעקבות השימוש בגלולה. אחרי הכל היא היתה אמצעי המניעה הראשון היעיל באמת. הן שולטות מאז בהריונותיהן, אבל לא זה מה שהאיץ את פעילות התנועה הפמיניסטית. היא היתה מתארגנת גם כך".

הייתן רוצות שגם גברים ישתמשו בגלולה? „באופן אישי אני חושבת שצריך להחזיר את הכדור לידי גברים. לפני הדיאפרגמה, הגבר היה אחראי למניעה: מאז הדיאפרגמה ולא כל שכן, אחרי פיתוח הגלולה, האשה הפכה לאחראית הבלעדית. צריך גם בזה לחלק את שיתוף הפעולה. שימוש בקונדום ודיאפרגמה יחד הוא יעיל ביותר והוא גם מחלק את השיכוס באמצעי מניעה בין הגבר לאשה ואז אפשר – ורצוי – גם ללא גלולה".

סוציולוגים הגדירו את המצאת הגלולה כמהפכה החברתית הגדולה ביותר מאז בריאת האדם. גם אם הגדרה זו היא „בומבאסטית" מדי, הרי שבזכות הגלולה הפכה האשה לבן אדם לא רק לאשת איש. הגלולה איפשרה לאשה לתפוס את עצמה כבעלת אישיות וזהות נפרדת, סבורים הסוציולוגים. אם פעם אשה נשואה נחשבה לאשה מוצלחת, היום הדימוי של האשה המצליחה שונה לגמרי בזכות שליטתה בהרחבת המשפחה.

הגלולה הגורמת להפלה

[illegible]

פרופ' שר מתבקש לחוות דעתו על ההשלכות המוסריות שישנן על השימוש בגלולה: הרבנות, הוא אומר, מקבלת את הצורך בגלולה בעיקר. על שני ידי [illegible], הסכנה, סבור פרופ' שר, היא, שהגלולה תגיע לידים בלתי מקצועיות, שמהימנותן מפוקפקת ועלולה לסכן את חיי האשה ואת פוריותה בעתיד. אשה הנוטלת את הגלולה חייבת להיות בפיקוח משך ארבעת הימים הראשונים כדי לוודא את נקיון הרחם. בתי המרקחות לא ימכרו את הגלולה בכל מקרה. אולם גם כך, רק רופא או מוסד רפואי יספק אותה.

שימוש נוסף של הגלולה הנבדק ממש בימים אלה, הוא השפעתה על גידולים ממאירים ברחם הנגרמים כתוצאה ממעורבותו של הורמון הפרוגסטרון. במקרה כזה השימוש בחומר המכיל אנטי הורמון בכמויות גדולות, עשוי לנטרל את התפתחות הגידול.

שלוש שמורות טבע חינוכיות

בארי: הרוב מעדיפים חוגי בית

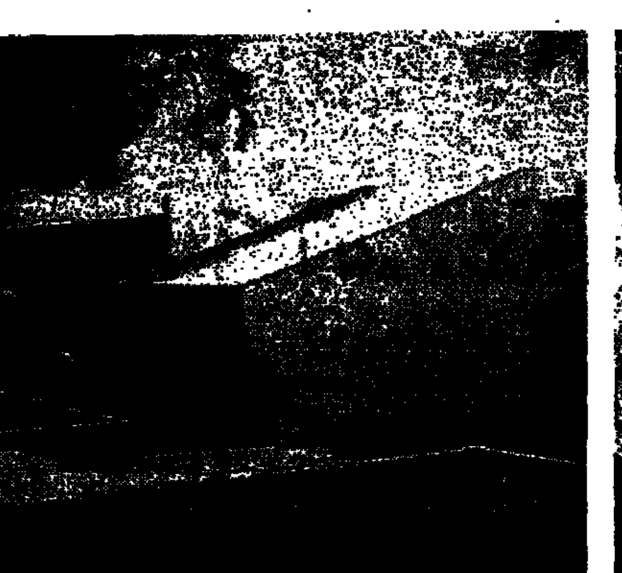
כברי: בית־הספר – הלב החי של קיבוץ לומד

בית־השיטה: הרגשה של קצת יותר 'ערכיות'

מאת אביבה ולצמן

בית־הספר – אומרים – הוא ראי של החברה. בתנועה הקיבוצית מסמלות התמורות שעברו עליו, יותר מכל דבר אחר, את השינוי המבני והערכי־אידיאולוגי שעברה התנועה הקיבוצית ב־75 שנות קיומה. המחנכים בני הדור הראשון בתנועה הקיבוצית היו אנשי רוח ומרכזיים בחברה, וכך היה גם ביה״ס הקיבוצי מרכז החברה. עם השנים נדחק מעמדו לשוליים, בדרך־כלל אל מעבר לגדר, אל בתי־הספר האזוריים, שבכל אחד מהם לומדים ילדיהם של מספר קיבוצים באיזור.

לצד כ־50 בתי־ספר תיכוניים אזוריים מתקיימים בתק״מ שלוש שמורות טבע חינוכיות – בתי״ס שכל אחד מהם שייך לקיבוץ אחד בלבד. אולי אין זה מקרה, ששלושתן שייכות למה שהיה עד לאיחוד התנועות ״הקיבוץ המאוחד״, מהרהר בקול נתנאל אורי, מנהל ביה״ס של בית־השיטה. ״תמיד היתה בקבה״מ תפיסה יותר תנועתית־פוליטית עם רצון להשפיע ולעצב דברים והיה לזה ביטוי גם בתחום החינוך״.

ילדי בארי, כברי ובית־השיטה בני כל הגילים לומדים בבית, בניגוד לתלמידי הכיתות הגבוהות (ולעיתים גם הבינוניות ואפילו הנמוכות) בכל שאר קיבוצי התק״ם, הלומדים בבתי־ספר אזוריים. המורים וההורים בשלושת הקיבוצים האלה מרוצים מן הסידור הקיים. עובדה: הם מתכוונים להמשיך בדרכם הייחודית.

כברי, בית־השיטה ובארי אינם שוכנים באזורים נידחים. הם מרוחקים רק כ־15 דקות נסיעה מביה״ס האזורי הסמוך. עובדה זו מעוררת מדי פעם את השאלה, האם לא מוטב לנהוג ככל הקיבוצים ולבטל את הייחוד הזה. אבל, נכון להיום, הילדים לומדים בבית, וההורים והמחנכים שלהם מאמינים, כי זהו הסידור העדיף, וכי בתיה״ס האזוריים שחררו את הקיבוצים האחרים מן העיסוק ומן האחריות הישירה לחינוך. ״כל אולת יד בתחום זה מתורצת ב׳זה שייך לביה״ס, זה לא עסק שלנו׳, אך בתיה״ס האזוריים הם בחזקת בתי״ס בלבד ועדיין עומדת השאלה, מי מחנך את הילדים שלנו. גם עם שליחת הילדים ללמוד בבי״ס אזורי יש לכל קיבוץ מספיק זמן לחנך את בניו בין 2 בצהריים ו־12 בלילה״, אומר אברהם (מנצ׳ר) דרורי, מנהל ביה״ס של בארי, ומאמין, כי קיבוץ העוסק בחינוך ילדיו שונה מקיבוץ אחר.

בארי: יתרון המסגרת הקטנה

המלה ״חינוך״ בקיבוץ בארי אינה אמירה סתמית: היא קיימת ומוחשת כל יום. הימצאותו של ביה״ס בחצר המשק יוצרת זרימה הדדית בינו ובין הקיבוץ, ומעצם העיסוק היום־יומי של חברים רבים בחינוך עולה נושא החינוך־כמעט בכל דיון.

ביה״ס סופג את המתרחש יום־יום בחצר המשק וחי את המצב האקטואלי בקיבוץ. מצד שני, גם הקיבוץ ער ומודע יותר למה שקורה בביה״ס וכל החלטת אסיפה שיש לה נגיעה לביה״ס רואה לפניה את הילדים. ״החינוך הוא עניין ישיר של החברה כולה ואין מצב שלא מוצאים מדריך, מורה, או כל בעל תפקיד אחר במערכת החינוך״, מספר מנצ׳ר. ״הכל תלוי איך הדברים עומדים בסולם העדיפויות שהחברה מציבה בפניה״.

בבארי, קיבוץ של 400 חברים, מונה ביה״ס כ־200 ילדים בכיתות א׳ – י״ב, מהם כ־30% ילדי חוץ וחניכי עליית הנוער. המחנכים – כולם חברי המשק, מעט מן המורים המקצועיים הם שכירים. ״קיבוץ הרואה בחינוך משימה, יוצר קאדרים של אנשי חינוך ומאפשר לחבר למצוא אפיק להכשרה מקצועית במישור האקדמי״.

על־אף מגבלת הגודל, ביה״ס בבארי נותן תשובות לכל בעיה, כולל קידום הטובים (פרט לחינוך טכנולוגי ברמה גבוהה מאוד) וטיפול בתלמידים שאינם יכולים ללמוד מערכת מלאה, על־ידי שילוב של לימודים ועבודה בבית מבלי להרחיק את הילד מן המסגרת הכיתתית. ״הלימוד אישי יותר והמסגרות הקטנות מאפשרות יותר טיפול ופיקוח אינדיבידואלי במישור החברתי, האישי והלימודי. גם ההורים מעורבים יותר בחינוך ילדיהם וכל בעיה מטופלת בשיתוף ההורים״. לדעת מנצ׳ר, מסגרת כזאת יוצרת זיקה חזקה יותר של בן הקיבוץ לביתו מאשר אצל בני קיבוץ הלומדים בבתי״ס אזוריים. ״הידיעה כי זה המקום שהשקיע בו יום־יום הביא אותו לאן שהגיע מחזקת אצל הילד את הרגשת הבית שיש לחברה הקיבוצית״. בבארי, אומרים, 60% מבוגרי ביה״ס – בנים ועליית נוער – נשארים בקיבוץ, וזהו ללא ספק מספר מרשים בתנועה הקיבוצית של היום.

בתיה״ס המקומיים – טוענים כולם – חסרונם באפשרויות החברתיות המצומצמות הפתוחות לפני התלמידים, ולעיתים אף לפני המורים עצמם. בבארי מאפשרים לתלמידים להשתתף בחוגי העשרה של המועצה האזורית, אך הרצון לפרוץ מסגרות חברתיות כמעט שאינו קיים והרוב מעדיפים עדיין את החוגים בבית, כמו גם את פעילות החטיבה בתנ״א המקומי, על פני מסגרות ארציות. ״בגיל זה, הכרת אנשים אחרים איננה העיקר״, סבור מנצ׳ר. ״גם שבירת התדמית, המלווה את בן המשק מיום היוולדו, אינה פשוטה יותר בביה״ס האזורי; אולי בתיאוריה, אך לא בהכרח במציאות״.

כברי: ״הוויה של הקהילה כולה״

המצוקה החברתית של בני גיל הנעורים, המחפשים מרחב חברתי רחב יותר, היא הבעיה המרכזית של ביה״ס המקומי בכברי – מספרת תמי חרמש, רכזת החטיבה העליונה של ביה״ס – וסביב בעיה זו קיים הלחץ לקיים מדי פעם דיונים על עתיד ביה״ס המקומי. אך כאשר השיקול החברתי עומד מול השיקול החינוכי – מנצח זה האחרון. כדי להתגבר על הבעיה החברתית קולט ביה״ס בכברי, מאז הקמתו ילדי חוץ ובני עליית נוער ומשלבם בכל הכיתות. בשנה האחרונה נוספו ל־210 ילדי ביה״ס 15 ילדים ממצפה קליל השכן, אשר מגיעים מדי יום לשעות הלימודים ולפעילות אחה״צ. בקליטת ילדים לביה״ס רואה הקיבוץ את תרומתו לחברה הישראלית, ולו לעצמו כחברה מחנכת.

בכברי, קיבוץ בן 480 חברים, רואים בחינוך הוויה של הקהילה כולה, אומרת לי מיכל דרור, מורה ומרכזת פדגוגית. ״הדרך החינוכית שבנינו פה בכברי מהווה מוקד מרכזי לדרך החיים בקיבוץ זה. אצלנו הקיבוץ כולו הוא ביה״ס, וביה״ס הוא הקיבוץ כולו״. המרכז הלימודי, הכולל כיתות לימוד, ספריה, חדר־עיון, חדר־מחשבים ומעבדות משמש לא רק את ילדי ביה״ס אלא את כל חברי הקיבוץ המעוניינים לקנות דעת. מרכז זה, שלא היה מבייש אף בי״ס קיבוצי אזורי או עירוני, הוקם בכספי הקיבוץ והפך ל״לב החי של קיבוץ לומד״. באותו קומפלקס לימודי נמצאים גם המועדון וחדרי המגורים של החטיבה העליונה, וזאת כדי שהחיים החברתיים של הילדים לא יהיו מנותקים מן החיים הלימודיים. ״זה הופך את חווית הלימודים לחלק מן החיים ולא למשהו שבאים אליו למספר שעות ביום ונוסעים הביתה״.

על אף הקושי להציע לתלמיד תכנית לימודים מגוונת, בגלל המיעוט היחסי של התלמידים, על אף המצוקה החברתית של בני הנעורים ועל אף הקושי שיש לפעמים – כן, גם אצלם – למצוא מחנכים, מטפלות, מדריכים – הם השתכנעו להישאר בבית. [illegible], רכזת ביה״ס היסודי, סבורה כי הבעיות קיימות בכל מקום. ״והשאלה היא מי מתמודד איתן טוב יותר, בי״ס אזורי או אנחנו. כדי לאפשר מגוון בחירה אנחנו מקיימים במקצועות מסויימים לימודים מעורבים לכיתות י׳־י״א־י״ב. זה מחייב גמישות הן מצד המורה והן מצד התלמיד. הבעיה שלנו, שיש רק מגמה עיונית ואין לנו מגמה מקצועית, אבל אנחנו עושים מאמצים גדולים להשאיר את כל הילדים ולא להוציאם החוצה. יש לנו מעט מאוד ילדים שאינם משתלבים בביה״ס ולומדים בבתי״ס אחרים. הרבה פחות ילדים נשלחים אצלנו למסגרות חיצוניות, בהשוואה לבתיה״ס האזוריים״.

״עיקר הבעיה בגודל ביה״ס, שאינו יכול לתת תשובה לילדים שבקצוות – טובים מאוד מצד אחד, וחלשים מאוד מצד שני״, טוען אהרליה קפלן, מורה ומחנך בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה. ״ילד גדל לתוך קבוצה מחורה, שבה התלמידים הטובים עושים את המינימום ומצליחים, והחלשים – אין לנו תשובה לימודית בשבילם, והם דורשים תשומת לב רבה מאוד. המאמצים להשאיר ילד במסגרת חינוכית הם לפעמים מעל ומעבר להבנתי״.

בביה״ס בכברי יכול כל נער הרוצה בכך לגשת לבחינות הבגרות, אך במערכת הלימודים אין זה הדגש היחידי, והיא כוללת גם חומר רעיוני, ערכי וחינוכי. ביה״ס האזורי – אומר הצוות החינוכי בכברי – כמעט שאינו עוסק בצד החינוכי־ערכי, והוא דואג רק להישגים הלימודיים. ״אבל בתנועה הקיבוצית כולה יש היום התרופפות ערכים ונטיה ליותר מעשיות והישגיות״, סבור אהרליה קפלן. ״אצלנו המספר הקטן של הילדים מקשה עליהם להתמודד עם הנורמות הנושבות של חברי הקיבוץ״.

בית־השיטה: ״המוצר אותו מוצר״

בבית־השיטה, קיבוץ של 700 חברים, יש הבנה לצרכי ביה״ס בבמות הציבוריות ויש אף הרגשה, כי ביה״ס הוא ענף חזק מדי, הנוגס יותר מדי מבחינת כוח אדם. 95% מן המורים הם חברי הקיבוץ – שיעור שלא תמצא כמותו בשום בי״ס אזורי. 340 תלמידי כיתות א׳־י״ב כוללים גם מעט ילדי חוץ וכיתה אמריקאית אחת, הלומדת בפרוייקט מיוחד ומגוונת את המרקם החברתי של שכבת הנעורים.

על אף ההרגשה, שהבית מסוגל לשאת בי״ס כה גדול, דנו לא פעם באסיפה בהצעה לנהוג ככל הקיבוצים באיזור ובתנועה, אבל בסוף הוחלט להשאיר את המצב כמות שהוא, ואת הילדים – בבית.

״בביה״ס האזורי משהו הולך לאיבוד״, חושב נתנאל אורי, מנהל ביה״ס של בית־השיטה. ״היתה דעה כי ביה״ס האזורי יתן יותר בתחום הלימודי מבחינת המגוון והיכולת, אך להרגשתי אין פריצה בתחום הלימודי, לכל היותר יש בו קצת יותר ממה שאנו יכולים לתת. בסופו של דבר הבעיות הן איתן הבעיות, המוצר הוא אותו המוצר, המוטיבציה היא אותה המוטיבציה והסביבה החברתית זהה. אי־אפשר לומר, שדווקא המסגרות הגדולות הצליחו לענות על הבעיות״.

עוד אומר נתנאל, כי הכנסת בחינות הבגרות לביה״ס שלהם חייב להעלות את רמת הלימודים ואת ההתייחסות אליהם. ״היו חששות מפני הכנסת בחינות הבגרות והיה פחד מהשלכות לא־חינוכיות. יש הטוענים שאותו צד חינוכי, רעיוני אידיאולוגי, אותם רגשים מיוחדים שלנו, קצת נדחקו הצידה ומה שתפס את המרכזיות הן בחינות הבגרות״.

יהודית פלד, מורה ומרכזת פדגוגית, לימדה בביה״ס אזורי, לפני בואה לבית־השיטה, ולכן היא מיטיבה להכיר את שתי המסגרות השונות. ״הלימוד מחוץ לבית גורם ניתוק מסוים ממשק האם. פה אני מרגישה שהילדים קשורים יותר לבית הקיבוצי ממה שהיינו קשורים אנחנו, שכולנו מחצית היום בבי״ס מחוץ לקיבוץ. גם כמורה נראה לי, שההליכה לבי״ס אזורי תקטין את המוטיבציה לעסוק בהוראה. לבוא, להורות את החומר ולנסוע הביתה – זה לא אידיאל של מורה או מחנך. זו אולי הסיבה למפולת שהביאה לכך, שבביה״ס האזורי הסמוך לנו מחצית מן המורים הם שכירים״.

עם זאת רואים יהודית ונתנאל את הבעיה של ניהול ועבודה בבי״ס מקומי: הם חברים באותו הקיבוץ, ולפעמים מטפלים בבעיה של ילד שהוריו הם שכנים, חברים ואולי אף בני אותה כיתה בעבר. ״זה מעביר אותנו למגרש החינוכי של ההורים״, מספר נתנאל, ״חלק מן ההתמודדות בבעיות החינוכיות היא עם ההורים והילדים. קיים הצורך היום־יומי לתת תשובות לעצמך ולהורים. אתה כל הזמן עומד למבחן של החברה, יש ציפיות ממך וצריך לתת תשובות אמת. מורה או מנהל בבי״ס אזורי, הנושא הזה פחות מעסיק אותו״.

גם העבודה כמטפלת בבי״ס מקומי מספקת יותר, מגוונת יותר ואף מקלה על פתרון כל בעיה באופן מיידי – מרגישה בזרית סווירסקי, מטפלת כיתה י״ב. ״קל יותר להגיע וזה עוזר למטפלת להרגיש חלק מן הצוות החינוכי עם המורה והמנהל ולפתור יחד איתם כל בעיה, בין לימודית ובין חברתית־אישית. כאשר הילדים לומדים ליד חדרי המגורים שלהם, זה מאפשר להיות כל הזמן עם היד על הדופק ולדאוג לקשירת החוטים בין בית־עבודה־חברה״.

בבית־השיטה, שהיא חברה גדולה עם איכויות מיוחדות, היה רצון לשמור ולהעביר אותן גם לדור השני. זה הביא למרכזיות החינוך, להשקעה בו ולראיית התפיסה של ״אחדות גורמי החינוך״. החינוך מקיף את כל תחומי החיים של הילד: לימודים, חברה, עבודה. נתנאל אורי: ״יש לילדים שלנו הרגשה שהם קצת יותר ׳מיוחדים׳, יותר ׳ערכיים׳. הילדים שלנו בכיתות י״א, י״ב מדברים על ערכים ועל אידיאלים. אבל יש בעיה עד כמה בכיתה כזאת שהיא קטנה יחסית בגודל וסגורה חברתית, הם מסוגלים עדיין לעניין אחד את השני, להפתיע אחד את השני ולגרות אחד את השני״.

בתיה״ס הקיבוציים התחילו כולם כבתי״ס מקומיים, ואנחנו השארנו אותם בבית – אומרים מנהלי בתיה״ס בבארי, בכברי ובבית־השיטה. שלושתם גורסים שאין להם אידיאולוגיה, שביה״ס המקומי צריך להישאר קטן. אדרבה, הם עושים מאמצים לקלוט ילדי חוץ או מעלים הרהורים של שיתוף עם קיבוץ אחד או שניים בעל תפיסה דומה בתחום החינוך. אבל יש להם אידיאולוגיה להישאר בית ספר מקומי.

״אנחנו לא שמורת טבע חינוכית״, טוענת מיכל דרור מכברי. ״הבעיות שמאפיינות את החברה הקיבוצית כולה, גם בתחום החינוך, קיימות גם אצלנו – רק שאצלנו, באחר שביה״ס הוא בבית, אנחנו רואים אותן כל הזמן, ואילו אחרים, ששולחים את הילדים שלהם לבי״ס מחוץ לבית, אינם רואים או אולי משתדלים לא לראות״.

דעתו של מחנך ותיק:

אם כבר יש בתי־ספר אזוריים, אז עם מושבים ועיירות פיתוח

״בית־הספר האזורי הקיבוצי קם כתוצאה ממצוקה שנבעה ממיעוט ילדים בכל מחזור, מיעוט שלא אפשר חלוקה מגוונת מבחינה השכלתית״, סבור אברהם (בומה) סיתרי מתניתה, שניהל במשך 12 שנה את ביה״ס האזורי ״סולם צור״ ובמשך ארבע שנים את האגף לחינוך התיישבותי שבמשרד החינוך. ״ככל שעלה משקל ההשכלה בביה״ס העל־יסודי, גדלה הריצה אחרי מסגרות מרחיבות מבחינת מספר ילדים כדי לאפשר לימוד מגוון וברמות שונות. ביה״ס המקומי, וההתעקשות שיהיה בבית, נבעו מן הדעה שהערך הבסיסי החינוכי הוא הסביבה בה אני חי: והחברה הקיבוצית היא אשר מעצבת, בדיעבד, את דמותו של הנער, כאשר הדגש מושם יותר בצד החינוכי־אישיותי מאשר בצד ההשכלתי״.

האם בדרך לביה״ס האזורי הלך החינוך לאיבוד?

קרה פה תהליך, שבעיני הוא איננו חיובי, של מעבר ממצב שכל ילד יכול לממש את אישיותו בתחום מיוחד לו, גם אם הוא חלש בתחומים מסויימים, למצב של מיון התלמידים לפי יכולתם, והכוונה ליכולת השכלתית ובמקצועות מסויימים מאוד, ולא חינוכית. זה התפתח לכך שביה״ס הקיבוצי, שהיה בנוי על ערכים, התחיל לחפש את ההישג ההשכלתי־לימודי, וכל משימה חברתית בביה״ס התחילה למדוד על־פי הנזק שהיא תגרום לצד הלימודי. כאשר בחינות הבגרות נהפכו לחלק אינטגרלי מן הלימוד בבי״ס האזורי, נהפכה ממילא ההשכלה לגורם המוביל גם אצל התלמידים וגם אצל המורים. נכון שגם בבתיה״ס המקומיים יש תלמידים הרוצים ומגיעים לבגרות, אבל ההתייחסות לנער איננה בעיקרה מנקודת ראות השכלתית־לימודית. כך, לפחות, במוצהר ובמידה מסוימת גם במציאות.

מה דעתך על הטענה, כי הוצאת הילדים לבי״ס אזורי מסמלת פיחות בנושא החינוך בחברה הקיבוצית ומשחררת את הקיבוצים מהעיסוק והאחריות לחינוך?

קשה לומר, מה בין שני אלה הביצה ומה התרנגולת: האם הפיחות בחינוך הביא להליכה לבי״ס אזורי, או האם ההליכה הזאת היתה תוצאה של משהו אחר והיא הביאה לכך שהדברים ירדו והתדלדלו.

באופן עקרוני, בתיה״ס האזוריים נאבקים על קיומם מבחינת כוחות הוראה, למרות שמדובר בקיבוצים רבים ומותר היה לצפות למירב ולמיטב המורים המחנכים. המורים השכירים הולכים ורבים, לעיתים גם במקצועות ההומאניים, הערכיים במהותם.

עם צמיחת בתיה״ס האזוריים חל פיחות במקומה של חברת הילדים הטבעית האורגנית. [illegible]

התקוות היתה שזה יביא בעקבותיו להגברת החינוך שלאחר שעות ביה״ס. שם, אמרו, יקבלו השכלה מגוונת ונרחבת, ופה – בניין האישיות, חברת נעורים מודרכת היטב ומפתחת להכרת הבעיות האמתיות של הקיבוץ וכו׳. לצערי, זה לא קרה. העובדה שהנער נמצא שעות רבות מחוץ לביתו, נתנה ״לגיטימציה״ לעשיה פחותה בבית. אין, לדעתי, הכרה במציאות של ״פיחות חינוכי״. צריך ללוות את ״היציאה אל מחוץ לגדר״ במעשה חינוכי־חברתי בבית על־ידי מיטב חברינו, וזאת עשויה להיות השלמה טובה לביה״ס האזורי.

במה, בכל זאת, עדיף ביה״ס האזורי על בי״ס תיכון מקומי?

המגוון הלימודי בביה״ס האזורי הגדול, מאפשר יותר התקדמות לתלמידים, כולל החלשים. לפי מה שאפשר לראות דרך בחינות הבגרות, ההישגים ההשכלתיים של ביה״ס המקומי נמוכים יותר מאשר בביה״ס האזורי, לפחות אצל חלק מן התלמידים.

אם אפשר לשפוט את התפתחות האישיות של הנערים דרך עבודות הגמר שמגיש כל בוגר תיכון בבי״ס קיבוצי, הרי שבבתיה״ס האזוריים התלמידים לא ניזוקו מבחינת יכולתם האישית לחקור, לחפש תשובות בצורה מעמיקה, על אף המיקוד של שינון ובחינתו. היות שבי״ס מקומי מקדיש יותר לחינוך האישיות ולשיתופה בהבנת המציאות הסביבתית, ציפיתי שיורגש משהו, שהוא קצת יותר מאשר בביה״ס ההישגי־האזורי, אך לא כך קרה לפי מירב התרשמותי. גם בביה״ס האזורי נשאר החלק של החשיבה העצמית, וזאת נקודה לחיוב לעומת הסכנות שיש להישגיות ממויינת ומסוגנת.

נראה לי, שבבתיה״ס המקומיים התלמידים מפסידים משהו עקב צמצום המסגרת החברתית וחוסר המגע היום־יומי עם בני נעורים נוספים שלא מקיבוצם. החבורה המצומצמת, החיה את כל חייה בתוך עצמה, גם בשטח הלימודים וגם בשטח החברתי, עלולה לגרום רדידות בהבנת תהליכים חברתיים ובמעורבות בהם. לדעתי, בימינו אפילו המפגש המורחב של ביה״ס האזורי אינו מספק. אם כבר יש בתי״ס אזוריים, טוב שיהיו משותפים למושבים ולעיירות פיתוח.

במפגש החברתי המגוון הזה אני רואה את אחד היסודות החיוביים שיכולים לצמוח מבי״ס אזורי: הפתיחות להכרת הסביבה והמציאות החברתית בארץ ואינטגרציה מלאה עם החברה הישראלית – הופכים כיום לערך הבסיסי החשוב ביותר בחינוך. ההסתגרות והצורך לשמור על המסגרת הקיבוצית כמסגרת נפרדת היו מוצדקים לשעתם – ולא עוד. הערכים הבסיסיים הקיבוציים עשויים לבלוט דווקא במפגש עם נערים ממציאות חברתית וכלכלית אחרת.

בנצר־סרני כולם שווים, אך לא כולם נוסעים לחו״ל

קיבוץ נצר סרני, כמו קיבוצים רבים אחרים, החליט שחבריו אינם נוסעים השנה (כפי שלא נסעו גם אשתקד) לחו״ל על חשבון הקופה הציבורית. הסיבה היא, כמובן, המצב הכלכלי הקשה שהקיבוץ נתון בו בשנים האחרונות, בניגוד למצב המבוסס מאוד ששרר בנצר לפני שנים לא רבות כל־כך, עד כדי לעורר קנאתם של קיבוצים רבים אחרים.

הבעיה היא – וגם מבחינה זו נצר סרני איננו הקיבוץ היחיד בארץ – שחרף ההגבלה הזאת יש חברים בקיבוץ, בהם מכובדים מאוד, שההגבלה זו אינה פוגעת בהם כהוא־זה, משום שלרשותם עומדים כספים פרטיים ממקורות שונים.

באמצע יולי דנה האסיפה הכללית של נצר בסוגיה זו. הדיון לא הגיע לכלל סיכום ולכן נקבע, שהמזכירות תכין בצורה יסודית דיון נוסף בנושא זה, שיתקיים ב־20 באוגוסט. תאריך זה נקף בינתיים ואותה אסיפה לא נתקיימה עדיין, לפחות לא עד מועד כתיבתן של שורות אלה. הסיבה: שניים מחברי המזכירות נמצאים עתה בחו״ל, על חשבון קופתם הפרטית...

אין צורך לומר, שחברי נצר סרני אינם מאושרים ממצב זה. בין לבין, בין האסיפה הראשונה שהתקיימה ובין האסיפה השניה האמורה להתקיים, ערכה מערכת העלון, כפי שהיא נוהגת הרבה פעמים (אגב, מנהג הראוי בהחלט לחיקוי), משאל טלפוני בין מספר חברים בסוגיית הנסיעות לחו״ל.

השאלה שהציג המראיין־המטלפן, יאיר ג., היתה זאת: ״כידוע לך אין המשק מאפשר (גם השנה) נסיעות לחו״ל על חשבונו. בו בזמן אנו עדים למספר הולך וגדל של נסיעות לחו״ל על חשבון פרטי, תנועתי וכו׳. כיצד נראית התופעה בעיניך? נמק״

להלן חלק מן התשובות, שמעידות על אי־שויון גם בתחומים נוספים.

מיכי אונהאוז: ״לדעתי אין שום חידוש במצב שאתה מתאר. תמיד הראשונים להטיף להידוק החגורה היו גם הראשונים להתירה... כל האמצעים כשרים לכך, כשהנושא נוגע לך באופן אישי״.

תמר וילנסקי: ״לדעתנו המשק חייב לחדש את הנסיעות לחו״ל שהוקפאו. זה נושא שלא צריך להיות תלוי בחשבון ההכנסות וההוצאות של המשק. די בכך שמוצרי צריכה בסיסיים (כמו מקררים וטלוויזיות) מועמסים על התקציב הפרטי. לי זה היה ברור, שהקיבוץ לא יוכל לעצור את ״הנסיעות לחו״ל, גם אם יפסיק לממן... המציאות מוכיחה שצדקתי, ועוד איך...״

מרים לנגרטן: ״אני בטוחה שדברי לא יעזרו לשנות משהו, אז חבל על הדיבורים. תראה, מי שיש לו אפשרות נוסע, הלוואי וגם לי היתה – – – במחשבה שניה: אחרי שהוחלט על הקפאה, הייתי מצפה שחברים יגלו יותר התחשבות באלה שנמנעה מהם האפשרות הזו״.

זוסמן ליף: ״אני סבור שכל התופעה שייכת להתרופפות בהנהגה ובמנהיגות של הקיבוץ. החברים מרגישים שאין שליטה בכל התחומים וכולם עושים כרצונם. הדבר מוביל להקצנה ולחוסר שוויון בקיבוץ – – – חמור מאוד שחברים בתפקיד יוצאים לחו״ל, לנסיעות פרטיות. לא זכורים לי עד היום מקרים כאלה״.

עמי בולק: ״אי־אפשר להפריד בין נסיעות פרטיות לחו״ל לבין רכישת מקררים וטלוויזיות פרטיות. אנו כבר שנים בתהליך שהמשק אינו משתתף בקניית מוצרים אלה ודומיהם. כתוצאה מכך נוצרו דפוסי התנהגות, לפיהם כל חבר פועל על־פי ראות עיניו ובהתאם ליכולתו – – – נסיעת חברי המזכירות מחריפה את התסכול אצל אותם חברים שזכאים לנסוע על חשבון המשק, אך ׳מקורקעים׳ מתוקף ההחלטה. אולם אני יכול להרגיע אותך: כשהקיץ יחלוף, יחזור השקט...״

גלית גיטליץ: ״אם מישהו מצליח להתארגן ועל חשבון ימי חופשתו נוסע לחו״ל – שיהיה לו לבריאות, אי־אפשר לעצור אותו, ולא לי להגיד לו אם זה טוב או רע לקיבוץ. אתה שואל, אם הייתי נוסעת אילו היה לי כסף? הלוואי, מחר בבוקר״.

זאת הפרוזה, פרוזה עצובה שפה ושם מבצבצת מתוכה, בצד ההתרעמות, גם ההשלמה עם המצב וחוסר ראיית סיכוי לשנותו. ויש גם פואזיה, בדמות השיר ״ענה בוערת בקיבוץ״, פרי עטו של חבר הקיבוץ אהרן שציגל, מן הוותיקים בנצר סרני, שהופיע באותו עלון:

מה שלומך?
׳ברוך השם׳.
והאשה?
היא בהתאם.

ואיך הבן?
הוא מתגבר.
יש לו טוסטוס?
כן, דוהר.

נוסעים לחו״ל?
דבר מובן.
נתנו אישור?
זה פרט קטן.

ואשתקד?
נסעתי גם.
המזכיר?
הוא רק נאם.

על מה דיבר?
על עקרון.
ועוד על מה?
על שוויון.

בסוף נכנעו?
מה פתאום?
והוא השלים?
אמר ״שלום״.

כסף יש?
תודה לאל:
והממסד?
אינו שואל.

ואם ישאלו
הדוד נותן.
זה יתקבל?
סביר, שכן.

העמדה?
היא לא חברת.
ישנו מחליף?
היכן יקח?

אז מה קורה?
מחר טסים.
והסוררת?
חסר־אונים.

לזמן קצר?
לפי הכיס.
והמנהל?
הוא כבר עייף.

ובעתיד?
אמשיך לחו״ל.
מדי שנה?
אחליף מסלול.

הרבה נוסעים?
איני יחיד.
למי שאין?
רק הוא מפסיד.

לאן נוסעים?
לינ. אס. איי.
להתראות?
אוקיי, אוקיי.

---

35 שנה עם מצננים

בחמדיה סבורים – מה מוזר! – שמזגן, מזגן ממש איננו מותרות בעמק בית־שאן

מאת יצחק מרידור

חם מאוד בחמדיה. באמת חם שם. אשתי, שעם בואה לארץ שהתה שנתיים באותו קיבוץ השוכן צפונית־מזרחית לבית־שאן כחניכת עליית הנוער, נוהגת עד היום, בערבי חמסין מחניקים, על המרפסת, להשוות את החום ״שכמותו עוד לא היה״, עם מה שזכור לה מאותן שנים: ״זה היום, כמעט כמו בחמדיה״ – היא קובעת, וזה אומר שכלו אצלה כל הקיצין...

״חמדיה״, אומר אמנון המזכיר, ״היא היחיד מבין כל הקיבוצים באזורים החמים – עמק הירדן, עמק בית־שאן, הערבה וכדומה – שאין בו מזגנים בחדרים״.

החדרים קצת לא מזויקים. בשנים האחרונות הוכנסו מזגנים ל־15 חדרים בשיכון הוותיקים המסודר ול־20 דירות המשופצות של השיכון המשפחתי. אך 80 משפחות נוספות, הגרות בדירות שיכון לא־משופצות, עדיין מנסות להתמודד עם החום הכבד (המגיע לעתים לכדי 40 מעלות) בעזרת פטנט שאבד עליו כלח, פחות או יותר: מצנן.

״זוהי שיטה זולה, בהשוואה למיזוג, אך הרבה פחות יעילה״, סבורים היום בחמדיה. ״יעילות המצנן, יש לדעת, תלויה בלחות יחסית נמוכה. השפעתם של המצננים על הבריאות, כך סבור מזכיר הכיה, שלילית.

״צריך לזכור״, הוא אומר, ״שהמיקרו־אקלים שלנו השתנה לא מעט בעשרות השנים האחרונות, בין היתר בשל אגמי האגירה הגדולים ובריכות הדגים הרבות (שנקוו בעמק בית־שאן). יש היום יותר לחות באויר, וגם המצננים התישנו והתקלות רבות. ההוצאה של הטיפול בהם גדולה ממעט ההנאה שעדיין אפשר להפיק מהם...״

כאשר התברר לחברי חמדיה, עוד לפני שנים, שאין כל אפשרות להמשיך לגנה עם המצננים, הוחלט לעבור למזגנים. משיקולים כלכליים הוחלט לעשות זאת בשלבים, ואכן בשלב ראשון הוכנסו מזגנים לבתי הילדים, ולשיכון הוותיקים, ובשלב השני – ל־20 הדירות ״המשופצות״.

המשבר הכלכלי האחרון הכניס את ביצוע השלבים הבאים של המיזוג ל...מקרר. הבעיה היא, שסף האקלים אינו רוצה להתחשב בהסדרי הבנקים, וכוח הסבל של חברי חמדיה (ביניהם עם וותק של 30 עד 35 שנים בקיבוץ) שואף אל קצה גבול היכולת.

תכנית רב־שנתית שעובדה לאחרונה בקיבוץ ואושרה על־ידי מוסדות המשק השונים מדברת על התקנת מזגנים ב־20 דירות (חמישה בתים) בעלות של 40.000 דולר לשנה. לפי תכנית זאת אפשר יהיה תוך חמש שנים למזג את כל דירות הלינה המשפחתית.

ביקור קצר בחמדיה, ביום חם בחודש אוגוסט, היה בו כדי לשכנע אפילו שר אוצר לשעבר כמו יגאל הורוביץ, שכשם שלא יעלה על הדעת להעלות כיום יישוב על הקרקע בבקעת הירדן ללא מזגנים בחדרים – כך לא ייתכן שחברי קיבוץ ותיק כמו חמדיה, שילדיהם לנים עם הוריהם, יסבלו עוד שנים רבות מן האקלים הלוהט של עמק בית־שאן בגלל העדר מיזוג בחדריהם.

״האם נוסיף לכך את האספקט החברתי״, כותב אמנון בתזכיר אל מוסדות התק״ם. ״כאשר שליש מאוכלוסיית חמדיה כבר נהנית מכל־זאת ממזגנים, בעוד ששאר המשפחות סובלות סבל רב בתקופת הקיץ המתיש, הרי ברור שהוחלט שיש להשלים את הכנסת המזגנים, לפחות במסגרת התכנית הרב־שנתית״...

לעניות דעתו של החתום למעלה, תביעתם של אנשי חמדיה היא תביעה צנועה בהחלט, המוכיחה שהקיבוצניקים אינם כל־כך מפונקים כפי שמלינים עליהם, והם יכולים עדיין להיחשב ל״חלוצים״ של ממש, לפחות חברי קיבוץ חמדיה. בינתיים הם מחכים לאישור, ואחל להם שזה יגיע עוד לפני הסתיו.

כך ״מתקררים״ עדיין רוב חברי חמדיה

רוזן שיפרה השיא בגובה ניתרה בבריסל ל־1.81 מ'

גבי רוזן בת ה־20 מהפועל ירושלים שיפרה אתמול בבריסל, בלגיה, את שיאה הלאומי בקפיצה לגובה, כשניתרה לגובה של 1.81 מ' – שיפור של שני סנטימטרים לשיא הקודם.

יצויין, כי רוזן קבעה העונה באולם 1.80 מ', אך הישג זה אינו מוכר בארץ.

רוזן זכתה במדלית הזהב בתחרות. ראוי לציין, כי בשלוש התחרויות הקודמות, בהן נטלה חלק, היתה קרובה מאוד לשיא.

שמעון סבג ממועדון אילות הפתיע כאשר סיים שלישי במירוץ רחובות למרחק 15 ק"מ, בו נטלו חלק טובי הרצים מאירופה. זמנו של סבג 47.30 ד'.

אבי ניסנקורן ניצח בריצת 400 מ' בזמן של 49.31 ואורית קולודני ניצחה בין הנשים בזמן 56.93 שניות.

בריצת 3000 מ' ניצח עמית באמן – 8:27.91 ד'.

שמעון סבג הפתיע במירוץ רחובות [illegible] 47.30 דקות • [illegible] עמית באמן

נתקבלה הצעת ישראל בקונגרס הבינ"ל באתלטיקה

150 מבכירי האתלטים בעולם משתתפים לראשונה בתולדות הקונגרסים של ההתאחדות הבינ"לאומית באתלטיקה בדיונים המקצועיים.

בין המנהלים: אלברטו חואנטורנה מקובה המשמש יו"ר האיגוד בארצו, אירינה שבינסקה מפולין, ואדווין מוזס מארה"ב.

במוקד הדיונים עמדה הצעת ברה"מ ומרוקו לשנות את שיטת ההצבעה שנתנה כוח מוגבר לנציגי 35 מדינות, מתוך 70 החברות בהתאחדות הבינ"לאומית.

נציג ישראל, יו"ר האיגוד אריה סלוצקי, שנאם בספרדית כמחווה למשקלם הרב של המדינות הדוברות הספרדית, טען, כי הצעת ברה"מ ומרוקו היא אחיזת עיניים, שכן ישראל משמשת דוגמא סולבת לניצול השימוש בכוח האסיאתי־ערבי כדי למנוע השתתפותה באליפויות אסיה.

סלוצקי הציע הצעת פשרה להעביר את הנושא למועצת ההתאחדות הבינ"לאומית באתלטיקה, שתתכנס כעוד שנה ברומא.

צירים רבים תמכו בהצעת הפשרה, שהתקבלה בסופו של דבר.

● נבחרת הנשים של הולנד שמרה על תוארה העולמי בהוקי־שדה כשגברה בגמר על מערב־גרמניה 0:3. קנדה שגברה על ניו־זילנד 2:3 דורגה שלישית.

● אוהדי הכדורגל האיטלקים יוכלו להכניס את אופנועיהם לתוך האיצטדיון עם פתיחת עונת הכדורגל החדשה.

● קבוצת הכדורגל של הפועל טבריה יצאה אתמול למחנה אימונים בקאנטרי־קלאב בת"א.

ראשי הקבוצה גייסו 200,000 דולר מגורמים שונים בעיר, במטרה לעלות את הקבוצה לליגה הלאומית.

צבי אביטל

שחר: יש להעדיף מאמן זר בעל רמה

מאת ניסן פרידמן

"תתפלא כמה מאמנים זרים ברמה עולמית גבוהה ביותר מוכנים לאמן את נבחרת ישראל", אמר אמש דב שחר, חבר ועדת השלושה של ההתאחדות לכדורגל לבחירת המאמן הלאומי הבא.

הועדה תתכנס לישיבתה הבאה ביום חמישי. חבר הועדה, יו"ר הנהלת ההתאחדות, שאול סודרי, הבהיר כי ידרוש מהועדה להגיע עוד השבוע לכלל החלטה לגבי המאמן הבא. "ישנן הצעות רבות ונבדוק את כולן. עד אז אין תשובה אם המאמן הבא יהיה זר או ישראלי".

לעומת זאת הדגיש בפני שחר כי הוא תומך עדיין במציאת זר.

"חייבים למצוא לנבחרת מאמן בעל שיעור קומה, אפילו אם ידרוש משכורת גבוהה. מה יש, מותר להביא שחקן זר ממקסיקו ב־300.000 דולר ולמאמן זר לנבחרת, שהיא חלון הראווה של הספורט, אסור לשלם הון? לצער, בגלל המס, עלות המאמן גבוהה".

שחר אמר כי יעלה בפני הועדה שמות של מאמנים זרים מהשורה הראשונה, כך שלפי דעתו אם נמשיך בכיוון המאמן הזר ניתן יהיה למצוא את האיש המתאים להחזרת הנבחרת למסלול.

"בשום פנים איני בעד מאמן לזמן קצר. הנבחרת חייבת להתחיל כבר עתה להתכונן לאליפות העולם הבאה, כפי שנהוג בנבחרות רציניות בעולם", הסביר שחר.

בן־שטרית מתאמן בהפועל ת"א

מאת ניסן פרידמן

החלוץ מיקי בן־שטרית החל להתאמן אתמול בשורות הפועל ת"א. הצעד הראשון לקליטתו בקבוצה בוצע, אך עתה יצטרכו שני הצדדים לסכם את תנאי החוזה ולחתום עליו.

לעומת זאת נעדר מהאימון גילי לנדאו, אך למאמן דוד שוויצר דווח כי לנדאו יחזור למסגרת היום. גם יעקב אקהויז נעדר בגלל שירות מילואים. באימון השתתף אודי מלמיליאן, שסיים את המו"מ עם בית"ר ירושלים, אך נשאר בארץ ועד שוב קבוצתו מהונגריה יתאמן בהדרכת מאמנו לשעבר, שוויצר.

ארמלי יצא אתמול להולנד

מאת יוסף גלזר

כדורגלנה הבינ"לאומי של מכבי חיפה, זהאי ארמלי, יצא אתמול בלוויית יו"ר האגודה בחיפה, צבי רוזנר, להולנד, שם יצטרף למחנה האימון של החיפאים, שהגיעו עוד בסוף השבוע שעבר.

חיזוק אמריקאי לכדורסלניות אליצור ת"א

מאת משה כהן

בשבוע הבא עומדות להגיע לישראל שתי כדורסלניות שחומות־עור, במטרה לחזק את קבוצת אליצור ת"א במשחקי גביע אירופה לאלופות.

הראשונה בין השתיים, יולאנדה בלאשפורד, המתנשאת לגובה 1.80 מ', עומדת לבוא ביום ב'. ראשי אליצור מנהלים מגעים עם כדורסלנית נוספת, האמורה להגיע למבחנים תוך 10 ימים.

בינתיים מסתמן פתרון לבעיית אולם למשחקי הקבוצה. הנהלת אוניברסיטת ת"א נוטה להעמיד את אולמה לרשות הקבוצה פעמיים בשבוע.

● ראשי אליצור נתניה טרם החליטו מי יהיו שני השחקנים הזרים שיחזקו את הקבוצה בעונה הקרובה.

נודע שההוזים שנחתמו עם ג'ונסטון וגיבנס הם על־תנאי והדעת ראשי הקבוצה לבחון שחקנים נוספים.

● היום עשוי להקבע עתידו של הכדורסלן רוני כהן, המבקש לקבל שיחרור מהפועל גליל עליון.

בית המשפט המחוזי בנצרת יזון בתביעתו. נודע שראשי הגליל עליון מוכנים לשחררו להפועל איתן גבת, אך כהן מעדיף לשחק בהפועל ר"ג.

● העולה החדשה לליגה הלאומית בכדורסל קבוצת הפועל איתן גבת החתימה את האמריקאים ריצ'ארד מאר (2.06 מ') והאדי אלן (1.98 מ'), כשני השחקנים הזרים של הקבוצה לעונה הקרובה.

השניים עברו סידרת מבחנים בקבוצה והותירו רושם טוב. (צבי אביטל)

מועמד הפועל ליו"ר הכדורסל "ייקבע עד יום א'

ועדת המינויים של מרכז הפועל תחליט עד יום ראשון מי יהיה מועמד הפועל ליו"ר איגוד הכדורסל.

המועמד בעל סיכוי הסיכויים הוא יורם אוברקוביץ. מולו מתמודד אליהו עמיאל, שסרב להסיר את מועמדותו.

הועדה גם תחליט על מועמדי הפועל להנהלת איגוד הכדורסל. החלטת הוועדה טעונה אישור מזכירות הפועל.

האסיפה הכללית של איגוד הכדורסל תתכנס ב־10 לספטמבר.

● הישיבה האחרונה של הנהלת איגוד הכדורסל תיערך ביום ד'.

בישיבה זו יאושר כנראה תקציב ביניים לאיגוד.

● היום ייערך במלון "דן־אכדיה" בהרצליה נשף הוקרה לנבחרת ישראל בכדורסל.

בנשף ימסרו גביעי הוקרה לשחקני עבר ולשחקנים מצטיינים.

נשות בלגיה בכדורסל הגיעו ל־3 משחקים

נבחרת הנשים של בלגיה בכדורסל הגיעה אתמול לישראל כדי לקיים שלושה משחקים רצופים נגד נבחרת הכדורסל של ישראל. הראשון ביניהן ייערך מחר ב־8 בערב באולם אוסישקין בתל־אביב.

כעבור 24 שעות יחזרו נבחרות הנשים של ישראל ובלגיה ויקיימו את משחק הבין־ארצי השני, שייערך בהיכל הספורט בחולון ב־8.30 בערב. המשחק השלישי והאחרון בין השתיים יתקיים ביום רביעי ב־8 בערב בגבעת־זיוים.

שלושת המשחקים ייערכו במסגרת הכנותיהן של שתי הנבחרות הלאומיות לקראת השתתפותן בטורניר קדם־אליפות אירופה.

סגל הנבחרת מונה 12 כדורסלניות והוא מודרך על־ידי המאמן מארק ולצר ועוזרו משה רוזנברג. לקראת היציאה לטורניר הקדם־אירופי, יגופו שתי שחקניות ועשר הנותרות יטלו חלק במשחקים שיפתחו ב־7 בספטמבר ביוגוסלאביה.

12 שחקניות הסגל הישראלי הן: ענת דריינגר (אליצור ת"א); פנינה בריילובסקי (מכבי ת"א); רונית דיאמנט (הפועל חיפה); אורלי קסטן (מכבי ת"א); אלומה גורן (הפועל גבעת־זיוים); אריאלה וולף (הפועל ת"א); אורלי גרוסמן (אליצור ת"א); אורית ליטני (אליצור ת"א); זיוה רזון (הפועל גבעת־זיוים); טלי ביירקן (הפועל ירושלים); חיה מוסקוביץ (הפועל חיפה); לימור מזרחי (בני־יהודה ת"א).

טורניר כדורסל ע"ש יגאל אלון

טורניר ההתיישבות העובדת בכדורסל ע"ש יגאל אלון יתקיים בימים 5–6 בספטמבר 1986 באולם הספורט ע"ש אברהם עופר בכפר־תבור.

בטורניר יטלו חלק קבוצות הפועל תל־אביב; הפועל חולון; הפועל גבת; הפועל גליל־עליון.

מכבי חיפה 96 איתן/גבת 90

מאת יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה ניצחה אמש בהיכל הספורט רוממה בחיפה את הפועל איתן גבת בתוצאה 90:96 (45:51).

למכבי חיפה קלעו: קלארק (20), פלאוורס (18), א. רוזנברג (16), ספק (15), שלכטר (14), גנדלמן ([illegible]).

להפועל איתן גבת קלעו: ינאי (24), הרדי (23), אלון שמר (17), מאר (13), אורן שכר (8), פורת (3), בני מאיר (2).

שפטו שלום וולצר ומשה וולף לעיני 1000 צופים

11 ניחשו 13 בטוטו

11 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 51/86 שהתקיימו ב־23.8.86 על משחקי הליגות האנגליות וכל אחד מהם יקבל כ־13,635 ש"ח.

241 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־205 ש"ח. 2501 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־19 ש"ח 14823 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־3 ש"ח.

ההכנסה במחזור 51/86 היתה 517,615.70 ש"ח ולפרסים הופרשו 300,000 ש"ח כולל השלמה.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 52/86 הוא 150,000 ש"ח ולכלל הפרסים 300,000.

מאות ליוו את גלובינסקי בדרכו האחרונה

מאות אנשי ספורט, ידידים, חברים ובני משפחה, ליוו אתמול את חיים גלובינסקי ז"ל בדרכו האחרונה.

בבית ההלוויות בבית "ההדר דפנה" ספדו למנוח, יוסף אלמוגי בשם פרויי השבי היהודים במלחמת העולם השניה ויצחק כספי, יו"ר מכבי ישראל.

משם יצא מסע ההלוויה לבית העלמין בנחלת יצחק. שם ספדו לגלובינסקי, יצחק אופק, מזכ"ל הפועל ויו"ר הועד האולימפי וכן ידידיה אורן, מנהל רשות הספורט.

זרי פרחים רבים בשם מוסדות הספורט השונים וארגונים אחרים, הונחו על הקבר.

פורטו־ריאל 0:1

קבוצת ג'ובניל פורטו זכתה בטורניר בבאדאחוס, ספרד, כשניצחה לאחר הארכה את האלופה הספרדית ריאל מאדריד 0:1, משערו של אליבירה בדקה ה־11.

בקשה לצו פירוק של עמותת הכדורסל בהפועל ר"ג

מאת משה כהן

עו"ד ברציון באוייר יגיש היום בבית המשפט המחוזי בת"א בקשה להוצאת צו־פירוק של עמותת הכדורסל של הפועל ר"ג.

בבקשת הפירוק יתבקש בית־המשפט למנות אחראי על שיקום קבוצת הכדורסל. המועמד הוודאי הוא אברהם חמו.

חמו אמר, כי הוא הכין תוכנית שיקום שתימשך חמש שנים.

הפניה לבית המשפט באה בעקבות אי־ההסכמה על תנאי התשלום לחלק מבעלי החוב.

חמו הביע אמש תקוה שבהסכם שיושג בבית־המשפט, תפתר סופית בעית חובות העבר של הקבוצה.

יתכן שאחד מראשי הקבוצה הרמת־גנית יצא השבוע לאיטליה כדי לבחון שני שחקנים זרים.

אמרגן אמריקאי הגיע עם קבוצת כוכבים לאיטליה, במטרה להגיע לסיכומים עם קבוצות מהליגות.

קיסר: מותו של גלובינסקי אבידה כבדה להסתדרות והפועל

חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות התייחדו אתמול בקימה ודומיה עם זכרו של חיים גלובינסקי, שנפטר בסוף השבוע שעבר. מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, ספד למנוח ואמר בין היתר: "נלקח מאתנו עסקן ספורט רב־פעלים, נאמן בית ההסתדרות ומרכז הפועל, שייצג את ההסתדרות במוסדות הספורט הארציים והבינ"לאומיים למעלה משני דורות. מותו של גלובינסקי, בשיבה טובה, הוא אבידה לתנועה ולהפועל, שהיה ממייסדיו לפני כ־60 שנה ופעל בו ברציפות מאז ייווסדו ועד יומו האחרון".

הוועידה המרכזת שיגרה תנחומים למשפחת גלובינסקי, למרכז הפועל ולוועד האולימפי.

כדורמים בפעולה. נבחרות איטליה ויוגוסלאביה בגמר הגברים במאדריד.

מקנרו מקווה לחזור לפיסגה במגרשו הביתי בפלשינג מדו

מאת שמואל טל

התחזיות לקראת אליפות ארה"ב הפתוחה בטניס, שתחל מחר במגרשי פלשינג מדו בניו־יורק הצביעו, כי התאחדות הטניס האמריקאית לא תתחשב במיקומו של ג'ון מקנרו בדירוג העולמי (מקום תשיעי) ותמקם אותו בין חמשת הטובים בעולם.

אולם ראשי ההתאחדות לא התחשבו בתחזיות והציבו את "ג'ון האיום" במקום התשיעי עפ"י הדירוג העולמי, מבלי להתחשב בארבע זכיותיו באליפות ארה"ב – מהן שלוש ברציפות.

השיבוץ הזה בוודאי לא מוסיף ל"סופר מאק", שחזר לאחרונה לפעילות ושואף להחזיר לעצמו את התואר "מספר אחד". הוא יתקל בדרכו בכמה יריבים קשים, אשר בוודאי ימררו את חייו וינסו להדיחו עוד לפני השלבים הסופיים.

ששת חודשי החופשה, שכפה על עצמו מקנרו בגלל סיבות משפחתיות (הולדת בנו ונישואים) פגמו ביכולתו של מקנרו. עם שובו הוכיח הטניסאי הסוער והמרתק, כי החולשה שפקדה אותו, טרם צאתו לחופשה, לא עזבה אותו.

קשה האמין, כי ג'ון מקנרו יצליח לשחזר את השגיו מן העבר, למרות שישחק במגרשו הביתי ולעיני קהל אוהדים מקומי, שבעבר לא כל כך אהב אותו, אבל עתה מתייחס אליו בסלחנות ורוצה בשובו לכושר שיא.

מקנרו יפתח את דרכו בטורניר במשחק נגד פול אנקנה, המדורג 20 בעולם. גם אם יגבר עליו – וזו בהחלט משימה קשה – יצטרך לשחק בהמשך הדרך נגד האמריקאי־יהודי אהרון קריקסטיין, היוגוסלאבי הענק זיבובוביץ', הצרפתי לאקונט. הוא יצטרך להתעלות על עצמו כדי להבליח ברביעיה הסופית.

המדורג ראשון בטורניר, לראשונה בתולדותיו, הוא הצ'כי איוון לנדל, אלוף אשתקד, שינסה לחזור על הישגיו בטורניר שיחגוג את יום הולדתו ה־100. שלוש פעמים ברציפות ע"י קונורס ופעם ע"י מקנרו – הוכה לנדל בגמר האליפות של ארה"ב. אשתקד, זכה כאמור, בבכורה ומאז לא הניח לאיש להוציאו ממקומו בפיסגת הטניס העולמי.

לנדל מקדים בדירוג את השוודי מטס וילנדר, המערב־גרמני בוריס בקר אלוף ווימבלדון המצוי בכושר מעולה, סטפן אדברג (שוודיה), יאניק נואה (צרפת), ג'ימי קונורס הותיק בן ה־34, יואקים ניסטרום (שוודיה) הנרי לקונט (צרפת).

בין הנשים אין כלל בעיות בקביעת הדירוג. מרטינה נאברטילובה ראשונה, כריס אוורט־לויד שניה סטפני גראף, המערב־גרמניה בת ה־17, שלישית וחנה מנדליקובה הצ'כית, שזכתה בתואר אשתקד – רביעית.

בינתיים נמסר, כי השוודי מטס וילנדר המדורג שני בעולם ובטורניר "פלשינג מדו", שוקל יציאה לחופשה, דוגמת מקנרו מיד בתום הטורניר, מבלי להתחשב בתוצאותיו.

וילנדר הבהיר לעתונאים במיסה, כי הוא עייף מטניס ומבין היטב את מניעיו של מקנרו לפרוש זמנית מפעילות.

גליקשטיין ופרקים ניצחו בניו־יורק

שלמה גליקשטיין ושחר פרקים ניצחו בסיבוב השני של מוקדמות אליפות ארה"ב הפתוחה בניו־יורק.

גליקשטיין הדיח את היוגוסלאבי מארקו סטויה שדורג ראשון במוקדמות 4:6, 3:6 ופרקים ניצח את האמריקאי בובי באנק 1:6, 2:6.

עם הלשון בחוץ. ג'ון מקנרו המנסה לחזור לפיסגה העולמית. יתמודד בגמר הטורניר בניו־יורק עם איוון לנדל. מקנרו ניצח בחצי־הגמר את אנדראס גומז מאקוודור 2:6, 6:7 (6:8).

מחר יפתחו השניים הופעתם באליפות ארה"ב הפתוחה ב"פלשינג מדו".

נצחון ליגה שני לקבוצתו של מוטי איווניר בהולנד

קבוצת רודה, בה משחק הישראלי מוטי איווניר, זכתה אתמול בנצחון ליגה שני, כשגברה על א.ג. 67 אלקמאר בשיעור 0:2.

רודה קיימה עד כה שני משחקים וצברה את מלוא ה־4!

ספרטה רוטרדם, המוליכה בראש הכיסה את ונלו (0:4) וטוונטה אנסחדה, הממוקמת במקום השני, כפתה תיקו (2:2) על פיינורד רוטרדם.

איאקס אמסטרדם 0:3 והאלופה איינדהובן גברה על גראפשאפ איגלס 2:[illegible].

יתר התוצאות: אקסלסיור – האגדס 0:3, פורטונה סיטארד – דן־האג 0:4, גרונינגן – אוטרכט 0:3, דן־בוש – זוולה 0:1.

●בשוויץ: נוישאטל קסאמאקס היא היחידה שצברה את מלוא הנקודות לאחר שלושה מחזורים. אתמול גברה נוישאטל במשחק חוץ על בלינזונה 0:3. סאן ולוזאן נפרדו בתיקו (1:1); גרסהופרס ניצחה את לוקרן (0:3) ויאנג־בויס ניצחה את ציריך 0:1. תוצאות נוספות: ארוסס, גלן 0:0; באזל – לוקארנו 1:3; סרבט ג'נבה וסיון 3:3. הטבלה לאחר שלושה מחזורים: 1. נוישאטל (6) 2. סיון (5) 3. גרסהופרס (5) 4. יאנג־בויס (4).

●בפולין: קטוביצ'ה מוליכה בראש הטבלה עם מלוא הנקודות לאחר נצחון על זאגלמביה לובלין 0:1. לאלופה גורניק זאבז'ה מספר נקודות זהה לאחר נצחון על לקס לודז' (0:1). וידז'ב לודז' שלישית בטבלה גברה על לכיה גדנסק 0:1.

●באוסטריה: העולה החדשה פ.צ. טירול ממשיכה לדהור. אתמול רשמה נצחון שביעי רצוף כשגברה על שטורם גראץ בשיעור 1:4. ב"דרבי" של וינה גברה ראפיד על ספורטקלוב (0:4). ב"דרבי" וינאי נוסף גברה אוסטריה על וינה 0:1. אייזנשטאדט – אדמירה ואקר 0:2, לינץ – קלגנפורט 0:3; לאסק לינץ – גאק גראץ 1:4. הטבלה לאחר שבעה מחזורים: 1. טירול (14); 2. ראפיד וינה (10) אוסטריה וינה (10) לאסק לינץ (10).

●בתורכיה: במחזור הפתיחה בליגה הראשונה ניצחה גלאטסראיי ע"י טרבזונספור (1:0) פנרבחצ'ה גברה על אנטלספור (0:2) ובשיקטאש סיימה בתיקו (2:2) עם סאמסונספור.

מוטי איווניר

שחקני מאנצ'סטר נקנסו על הפרת משמעת

יו"ר מועדון מנצ'סטר יונייטד, מרטין אדוארדס, אישר, כי שבעה כדורגלנים נקנסו. לאחר שהפרו את העוצר בעת הכנות הקבוצה באמסטרדם לפני פתיחת העונה.

אדוארדס אמר, כי כמה מן השחקנים איחרו לסעודה חגיגית, אליה הוזמנו, והפרו את משמעת המועדון.

אמריקה – קניה 0:4

קבוצת כדורגל הברזילאית אמריקנו, הביסה בבגדאד את נבחרת קניה 0:4 (0:2), במסגרת הטורניר הבינ"לאומי.

האלג'ירי בלומי שינה דעתו

כוכב הכדורגל האלג'ירי, לאחדר בלומי, שינה ברגע האחרון את דעתו לעבור למדריד הספרדית, לאחר שכבר החתום עשרה ימים קודם – לכן על 110.000 דולר, אמר דובר המועדון הספרדי.

מילכוד גרמני – רוסי מצפה לתומפסון בקרב 10 בשטוטגרט

מאת שמואל טל

אליפות אירופה באתלטיקה, שתחל מחר בשטוטגארט, מערב־גרמניה, תעמוד בסימן הדו־קרב המרתק בקרב 10 בין "מלך האתלטים" הבריטי שחום־העור, דיילי תומפסון, לבין "הסדריר" המערב־גרמני – הינגסן, וונץ ושקצ'מר, שיסתייע בשלישה רוסית חזקה ובמזרח־גרמנים מעולים.

תומפסון, שלא נוצח במקצועו הקשה מאז אליפות אירופה בפראג לפני שמונה שנים, הוא כיום האתלט הטוב בעולם וגם אם יריביו, ובעיקר המערב־גרמניים הביתיים, יקשו עליו את החיים, וספק אם יצליחו לסכן את עליונותו, אותה הפגין במשחקי לוס־אנג'לס 1984 ובגביע העולם בהלסינקי 1983.

תומפסון הוכיח את כושרו לפני כחודש במשחקי חבר העמים באדינבורו, כשנטל את מדלית הזהב בקלות יחסית, בהשיגו תוצאות מעולות, יריביו יהיו כאמור המערב־גרמנים, וכן הסובייטים דקטרביי ואפצייב והמזרח־גרמניים פרייכות ופאהנר.

שני בריטים אחרים, סטיב קראם וסבסטיאן קו, ימקדו את תשומת הלב בריצות הבינוניות. השניים יערכו דו־קרב פרטי על המדליות וישאירו מאחור את יריביהם, כולל צמד הספרדים המסוכנים, אבסקאל וגונזלס, שיאלצו כנראה להכנע לעליונות הבריטית.

מעניין יהיה לראות סוף סוף – מי מבין השניים, קראם או קו, טוב יותר. באדינבורו נמנע מפגש ביניהם בגלל מחלתו של קו, שאיפשרה לידידו לקצור את שתי המדליות בריצות 800 ו־1500 מ' בקלות רבה.

קראם מועמד לזהב ב־800 מ'. יריביו העיקריים להוציא את קו, המסוגל להפתיע, הם המקומיים בראון ואסמאן. ב־1500 שוב מועמד קראם על פי הישגו (3:32.09) לזכיה, אם כי הספרדי אבסקאל קבע הישג טוב ממנו (3:31.13). אם ישתפו קו וקראם פעולה, יראו הספרדים את גבם.

בריטי שלישי, סטיב אובט, שהפגין לאחרונה דווקא כושר טוב מאד, נטש את הריצות הבינוניות לטובת הריצות הארוכות. בשטוטגארט הוא ידרוך 5000 מ', מול קובה האיטלקי, ריפל השוויצרי, רוזה הבלגי ובאקר הבריטי.

מאבק מרתק יהיה בבור הקפיצה במוט השיאן העולמי, הסובייטי סרגיי בובקה (שיאו 6.01 מ'), יתמודד עם הצמד הצרפתי ויניירון וקולט, אחיו ואלרי ובן־ארצו גאטוליין. והפתעה יכולה לבוא מכל אחד מהם.

בריצות הקצרות ינסה הבריטי כריסטי לזכות בניצחון כפול, אולם הוא יתקל ביריבים קשים בדמותם של הרוסי ברזינג והצרפתי מרי־רוז (100 מ') והרוסי יבגנייב והבריטי בנט (ב־200 מ').

ב־400 מ' יאבקו על המדליות לובקה (מערב־גרמניה) בלאק (בריטניה) ושנלאבה (מזרח־גרמניה)

שני מזרח־גרמנים יתחרו על הבכורה ב־10,000 מ' – קונץ והיינה.

דו־קרב סובייטי, פרטי ייערך בבור הקפיצה לגובה. המועמדים למדליות הם פאלקין סבדיקו וסאודה. על עליונותם ינסו לערער קופצי הגובה המצטיינים של מערב־גרמניה.

בין הנשים צפויה עליונות מוחלטת של המזרח־אירופאיות, אותן יובילו המזרח־גרמניות. עם צוות הכולל שיאניות עולמיות כהיידי דרכסלר (רוחק, 200 מ') מריטה קוך, מרלוס גאר יפלו המדליות בידי המזרח־גרמניות כפרי בשל.

לשיאנית העולם הטריה ב־100 מ' משוכות, הבולגריה דונקובה, תנתן הזדמנות לשפר השיגה ולזכות בזהב, כמו גם לבנות־ארצה קוסטאדינובה וידורובה, שיאבקו על הבכורה בבור הקפיצה לגובה.

זולה באד, שתייצג את בריטניה בריצת 1500 מ' ו־3000 מ', ואינגריד כריסטיאנסן הנורווגית, יהיו בין המערביות הבודדות שיוכלו להאבק על מדליות.

אגב, תהיה זו אליפות ראשונה, בה יורשו האתלטים לשאת שמות של חברות חסות על חולצותיהם.

לא לצלם בבקשה. צמד האתלטים הבריטי דיילי תומפסון (מימין) וס־בסטיאן קו מנהלים מרדף פרטי בכפר האתלטים בשטוטגארט לפני פתיחת אליפות אירופה מחר.

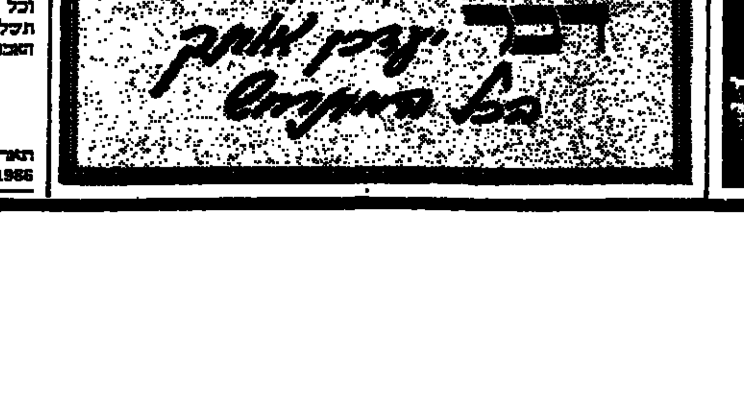

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי – חולון

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת התכנית המפורטת ח/274 שינוי לתכנית מתאר חולון על תיקפה.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6016 חלקות 6,3,1 חלק מחלקה 204.
גוש: 6019 חלקות 3, 6, חלק מחלקה 243.
מקום: שכונת השומרונים – רח' [illegible].

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

מכרזים
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
מוזמנות בזה הצעות לאספקה
מכרז 169/86 ציוד עבור דפוס רשת
מכרז 168/86 הרחבת חוברות למחשוב ומערכות מידע
מכרז 173/86 אמבטיות 200 זוג במתכת לארונות [illegible]
מכרז 170/86 מכונה נגררת לנקוי צינורות
מכרז 171/86 ציוד לבן חלק
טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אספקות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום, בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7.
פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
הצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 14.9.86 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במברקים לא תתקבלנה.
י. ביר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 229 בגוש 7932 רח' ישעיהו מס' 28, בחריגה של עד 2% בניה.
את התכנית מס' 16/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
י. אלדאי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר יעקב אשכנזי – לאשר בדיעבד שינוי יעוד המבנה שימוש חורג מדירת מגורים למשרד בקומה ב' ברחוב שלום עליכם מס. 1 חלקה 7 בגוש 1201 אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א' ג' ה' בין השעות 08.00 – 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש־אה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
[illegible]
ראש העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי יזרעאלים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 3657 – יקנעם מושבה.
שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3010 מיום א' בשבט התשמ"ד (5.1.84) עמוד 1248
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים וחלקי גושים: 11086, 11089 – 11096, 11099, 11104, 11072 – 11074, 11077, 11079, 11080, 11089 – 11091, 11099, 11100 – 11103, 11083 – 11086, 11092, 11104, 11106, 11109.
עיקרי מטרת התכנית: הסדרי הבניה במושבה.
התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים.
וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
[illegible]
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון
3.8.1986
תאריך: כ"ז בתמוז התשמ"ו
3.8.1986

קומדיה מצחיקה

קולנוע

מאת אמיר רותם

"היחפן מבוורלי הילס". "רב חן 1", ת"א; "מאי", חיפה; "אורגיל-רבי"; "ארמון", רמת גן; "מגדל", חולון.

הקומדיה במשבר. לא אבחנה חדשה, אלא מסקנה מצטברת מיבול הקייצים השחונים האחרונים. הסרטים המצחיקים באמת הם כאלה שלא התכוונו כלל להיות כאלה. כאב בטן ב"רוקי 4", דמעות ב"בשר הברזל". כאן אנו עוסקים בקומדיה מצחיקה, חידוש מרענן, שכתב פול מזורסקי, בדרן מופיע וכותב בדיחות מקצועי בעברו. מזורסקי, יחד עם לאון קאפטנס, עימו כתב גם את שני סרטיו האחרונים, עיבד את סיפור הסרט "בודו ניצל מטביעה" של ז'אן רנואר (משנת 32') שנעשה על פי מחזה באותו שם. בדרך עברו התסריטאים גם דרך "תאורמה" של פייר פאולו פאזוליני, עירבלו בפתי פרוסטר והריקו לתוך כוס פלסטיק דמויית קריסטל. כך נוצר היחפן בבוורלי הילס.

מה טעם מצא מזורסקי להיטפל דווקא לסרטו הנלבב של רנואר? אותה תשובה המשיבה על התהיות הקודמות כמו "וילי ופיל" הנודע שהתבסס על "ז'יל וג'ים" של טריפו, או "אלכס בארץ הפלאות" משנות 70', מעין "8½" לעניים (בהשתתפות פליני עצמו). מזורסקי, במאי מודע מאוד לאמנותו, נטל לעצמו ב"אלכס" תפקיד של מפיק זוהר, המסתיר מאחורי החזות החברמנית דמות סטראוטיפית של המפלצת ההוליוודית.

ב"יחפן מבוורלי הילס", טוען מזורסקי, הוא מנסה את החברה המיידית בה הוא חי. ג'רי בסקין (ניק נולטה), גלגולו של בודו, תושב זנוח של רחובותיה המטופחים של בוורלי הילס, מאבד את כלבו האהוב לטובת "תתיכה" עשירה. במר יאושו מחליט חסר הבית לשים קץ לסיוריו ויסוריו. הוא ממלא את כיסי מעילו המרופט באבנים מגינת הקקטוסים, ולנגד עיניו המשתאות של בעל הבית צולל לתוך בריכת השחיה הפרטית של משפחת ויטמן. ראש בית האב, דייב (ריצ'ארד דרייפוס) מזנק אחריו כדי להצילו ומזמין אותו לחסות תחת כנפיו ולהחזיר לעצמו את טעם החיים. סופו של דבר הוא שהנווד הוא שמעניק לבני המשפחה המסוכסכת הזו את הטעם לחיים. את מר ויטמן, שהתעשר במפתיע מייצור קולבים, הוא מחזיר לשנות נעוריו האבודות, את רעייתו הדישנה (בט מידלר), העסוקה בחיפושים עצמיים בכתות איזוטריות, משחרר הנווד מקרירותה המינית בתוצאות המרעידות את הסיפון בכל רחבי הרובע הנוצץ. בנם המתלבט של הויטמנים, המנסה להעביר להם מסרים דרך סרטוני וידאו בהם הוא משלב קטעים משפחתיים עם צילומים של פיצוצים גרעיניים, זוכה לעידודו של בסקין בנסיונות החיפוש המיני שלו (היחפן ממליץ על גוון מעט יותר כהה לשפתון). בסקין גם מוליך את בעל הבית במיטתה של המשרתת (אליזבט פניה), כאשר רעייתו דורשת פתאום את שלה, ואף מעניק לה מודעות פוליטית-מעמדית. בתם האנורקטית של בני הזוג, המגיעה לביקור שבורה, חוזרת להאמין באהבה לאחר ליל דודים עם הנווד הרחוק. גם הכלב המשפחתי מתיישב נפשית ולא נזקק עוד לפסיכיאטר הקבוע שלו. מזורסקי רואה בסרט מעין ביקורת והבעיה המתעוררת היא בעיקר לגבי דמותו של היחפן. כמו אצל רנואר, לא ברור כל כך מיהו, האם הוא מהווה איום לבורגנות? מה גם שאין זו בורגנות, אלא משפחה נובורישית, בה יצרן הקולבים אוכל רגשות אשם כתוצאה מעושרו.

בט מידלר וריצ'רד דרייפוס

ניק נולטה אינו מישל סימון, הילד המגודל והמקסים בודו, ואינו טרנס סטמפ האניגמטי, ישו או שטן המעורר את הבורגנות ב"תאורמה". המעבר שלו ממושא רחמים לנושא להערצה, עוברים באמינות יחסית, כמו שאר התהליכים בסרט, יותר בגלל איכויות משחק מאשר בגלל תסריט כתוב היטב. ריצ'ארד דרייפוס המשומש, משעשע באחת מהופעות המסך היותר מוצלחות שלו ובט מידלר הנהדרת, מצליחה לגנוב למאמים, כלב המשפחה, את ההצגה בכל פעם שהיא על המסך. מידלר אמנם מעט מרוסנת מדי אך גם כך שואבת את מבטי הצופים.

התסריט הלקוי בנוי מסיטואציות צפויות מדי, סיום מביך ממש, מסיבה מזורסקית בלתי נמנעת, המוחמצת כליל, כמו כל דמויות המשנה (התפקיד הקלוש שניתן לריצ'רד הקטן כשכן הקנאי, ועוד יותר רמזי היחסים – פארודיה כמעט אנטישמית – עם השכנים האיראנים). הסרט ניצל בזכות בימוי השחקנים והעריכה, הנותנים קצב נכון, בזכות תפאורה אמינה (הזוכה לציקצוקי קנאה בקהל, במקום לנשיפות גיחוך) והצילום הלא מתחכם, מלא האור. המוסיקה של אנדי סאמרס, החבר הפחות פופולרי בלהקת "פוליס", מצטיינת בעיקר בבחירת שירי הפופ. שיר הפתיחה והסיום של "ראשים מדברים", מספר על איש עשיר שיש לו הכל, הקם בוקר אחד ושואל את עצמו: "איך הגעתי לכאן?"

פלאי רביעיות בלי הקשת

תקליטים/קלאסי

מאת ישראל דליות

רביעיית כלי הקשת – צורה מושלמת במוסיקה הקאמרית, שהופיעה באמצע המאה ה־18 – מהווה מזיגה אידיאלית וזכה של שני כינורות, ויולה וצ'לו. ב"ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון" השנה נוכחנו בתופעה מדאיגה: קיים חשש שאין לנו עדיין בארץ רביעיה ראויה לשמה, כגוף מבצע ברמה בינלאומית.

"הרביעיה הישראלית" בנגינת הרביעיה ברה מג'ור אופ. 18 מס. 3 מאת בטהובן (היחידה שהושמעה בפסטיבל) לא הוכיחה הפעם את יכולתה.

כשנזכרים ב"רביעיית אלבאן ברג" ובקונצרטים שלה, בפסטיבל ישראל השנה, פשוט אי אפשר להתפשר עם ביצועים בינוניים בהרכב כזה. הרביעיה הוינאית האורחת הציגה סטנדרטים לדוגמא של איכות צלילית והרמונית והביאה את הפסטיבל לשיא חסר תקדים בתחום הקאמרי.

מסתבר שגם הקלטות הרביעיה לחברת אי.אם.איי/ה.מ.ו. משקפות את מעלותיו של הצוות הזה: גינטר פישלר, גרהרד שולץ, תומס קאקוסקה ולנמין ארבן.

הגיעו אלי שניים מתקליטיה החדשים ברביעיות מאת שוברט ובטהובן: שתי רביעיות מפורסמות של שוברט. מס. 13 בלה מינור אופ. 29 מס. 1 (מ־1824) שהוקלטה כבר על ידי רביעית "אלבאן ברג" עבור "טלפונקן"; רביעיה מס. 14 ברה מינור "המוות והעלמה" שהוקלטה ע"י רביעיות מוכחרות כ"אמאדיאוס" (פעמיים) האיטלקית המקורית (ב־1966 והחדשה (ב־1981) ו"מלוס" (מ־1974) – במסגרת האוסף השלם של רביעיות שוברט. "המוות והעלמה" נחשבת, בדרך כלל, כטובה ברביעיות שוברט. אחרים מצביעים על הרביעיה בלה מינור כמושלמת יותר. הביצוע של "אלבאן ברג" מתחרה עם ההקלטה המשובחת של "אמאדיאוס" (מ־1983. דיגיטאלית וקומפאקט דיסק).

הפנינה שבתקליט היא דווקא הרביעיה מס. 13 השופעת השראה ולירית והנקראת "רוזאמונדה", בגלל הנושא הראשי של פרק האנדנטה הלקוח מנעימת הביניים השלישית מתוך המוסיקה ל"רוזאמונדה" שחוברה שנה קודם לכן. "אלבאן ברג" מחוללת פלאים בנגינה יפה להפליא.

שוברט

שש הרביעיות האחרונות של בטהובן (כולל הפוגה הגדולה אופ. 133) הן כידוע מהנשגבות והאנושיות שביצירות המוסיקה בכל הזמנים. אפשר לחזור ולהקשיב להן פעמים אין ספור ולגלות תמיד משהו חדש. יש לי אלבום (ארבעה תקליטים) של הרביעיות האלה שלא אחליף אותו בשום הון שבעולם. רביעיית בודאפשט (רויסמן, גורודטצקי, קרויט ומישה שניידר) בהקלטות מקונצרטים פומביים בספריית הקונגרס בוואשינגטון, שהתקיימו ב־1952. (קולומביה. אודיסי.מונו. 34664). "אלבאן ברג" הקליטה כבר בהצלחה רבה את הרביעיות מס. 12 אופ. 125 ומס. 16 אופ. 135. ההקלטה החדשה האחרונה של הרביעיה מס. 15 בלה מינור אופ. 132 (מדצמבר 1983) היא אולי המהדורה הדיגיטאלית המוצלחת והמושלמת ביותר שאפשר להשיג כיום. (אי.אם.איי 1 270058). ניסיתי לאתר חולשות ונקודות תורפה ולא הצלחתי. המחיר גבוה יחסית, אבל כדאי אפילו לחסוך, כדי לרכוש את ההקלטה.

רוני ידידיה – טרובדור 86

מאת אודי אבישר

השבוע ראה אור אלבום הבכורה של הזמר־מלחין רוני ידידיה, לאחר כשלוש שנים של עבודה. בעקבות האלבום יצא במסע הופעות ארצי. לציבור הרחב הוא מוכר בזכות שירו "השיירה עוברת", שנכתב בעקבות ארועי לבנון, והפך מעין המנון לחיילי צה"ל בלבנון.

את דרכו המוסיקלית החל רוני בגיל 13. הוא למד גיטרה קלאסית אצל מישה אפלבאום ובמקביל ערך הופעות במסגרות שונות. את שירותו הצבאי עשה בתותחנים לאחר שהמטכ"ל ביטל את מוסד הלהקות הצבאיות. בשעות הפנאי שבין הפעילויות המבצעיות הופיע יחד עם צוות הווי פיקודי מאולתר לפני חברים, ביחידה ובכך רחש נסיון בימתי.

"לאחר הצבא הלכתי ללמוד מוסיקה באקדמיה באוניברסיטת תל אביב, וזה גם השלב שבו התחלתי להלחין שירים. לרוב היו אלה שירים מסובכים עם משקלים משתנים."

– עד כמה השפיעו עליך הלימודים באקדמיה?

"את השיר 'ערב', הראשון שבתקליטי השדרים שלי, הלחנתי כתרגיל באחד מהשעורים של אבנר איתי. ניסיתי לעבוד על תרגיל לשעור ולא הלך לי. מרוב עצבים תפסתי את הגיטרה התחלתי לנגן, ובמקביל פתחתי את ספר השירים של נתן אלתרמן. תוך חצי שעה הולחן השיר. היתרון הגדול של האקדמיה הוא בכך שהמסגרת מחייבת אותך להאזין לכמות עצומה של חומר מוסיקלי. הושפעתי רבות מסגנון הכתיבה הקליל של באך, למרות שמעולם לא ניסיתי לשמור על חוקיות הכתיבה של המלחין הזה."

– יש טענה האומרת שמי שלומד באקדמיה מתרגל לדפוסי חשיבה מאוד מסוימים.

"יש במוסיקה הקלאסית מקצבים ומבנים שלא שמעתי אצל מלחיני רוק רבים. סטינג או שלמה גרוניך, למשל, מושפעים מאוד ממוסיקה קלאסית בצורה מודעת. הם מיישמים את ההשפעות שלהם במוסיקת הרוק."

– אתה בעצם אחד מהזמרים הבודדים בארץ שיש לו השכלה קלאסית פורמאלית. איך זה משפיע על סיגנון היצירה שלך?

"אני מאמין שאחרי הלימודים אתה חייב מהר מאוד לשכוח את מה שלמדת. ב'שיירה עוברת' למשל, ניסיתי ליישם את מה שלמדתי באקדמיה. ישבתי שעות ליד הפסנתר ולא יצא לי שום דבר. התיסכול גרם לי ללכת לים, וליד המדרגות של "הילטון" עלו לי בראש התווים והפרטיטורות של השיר... אני בוחר היום לא לכתוב בצורה מלומדת. הרעיונות הטובים ביותר באים לי כשאני יושב על הג'יפ במילואים. באמצע תרגיל ידי אני פתאום שומע בדמיון יצירות נהדרות. הבעיה היא שתמיד באמצע התהליך ניתנת פקודה בקשר ואז אני שוכח את כל מה שהלחנתי."

– איך בעצם נהפכת ליוצר מקצועי?

"לאחר האקדמיה התחלתי להופיע בערב שנקרא 'תמונות תל אביביות' אשר מתוכו יצא תקליט השדרים הראשון שלי למילותיו של נתן אלתרמן. בתחילה התכוונתי להקליט את השירים בעיבוד לפסנתר ולגיטרה בלבד, אך לאט לאט ההפקה גדלה לתזמורת שלמה. עם התומר הזה באתי לרדיו, ושם פגשתי את אהוד מנור ששידר את השירים שלי בתוכנית שלו."

– בעקבות המפגש עם מנור השתרך נוצר הקשר עם אהוד מנור המשורר?

"באחד המפגשים שלנו בקול ישראל הוא אמר לי שיתכן והוא יהיה מעוניין לכתוב מילים ללחנים שלי. הבאתי לו לרדיו קסטה עם מנגינה עצובה. הקטע ריגש אותו. הוא ביקש ממני להקדיש את השיר לאחיו שנהרג במלחמת ההתשה. הימים היו ימי מלחמת לבנון וככל הנראה אצל אהוד מנור העלתה הטראומה הלאומית את הטראומה האישית שלו. הוא כתב מילים על איש שאחיו נפל במלחמה, הולך ברחוב ורואה במדרכה ממול איש שדומה לאחיו. תחושה שבעצם עוברת על כל מי שאיבד אדם קרוב. בגלל המעורבות הרגשית של מנור לקח לו למעלה מחצי שנה לכתוב את המילים. הייתי מתקשר אליו פעם בשבועיים והוא היה אומר שהעניין בעבודה. חשבתי שהוא פשוט לא רוצה לעבוד איתי, אך לאחר חצי שנה הוא בא אלי עם השיר 'אחי אחי' ועם 'השיירה עוברת' שנכתב בעקבות המלחמה."

– "השיירה עוברת" הוא בעל מסרים חברתיים מאוד חריפים. בין השאר מופיעות בו המילים: "מכתי כבוד, מכתי פרחים, מכתי קללות, ההמולה גוברת. הולכים שורפים ונבים הולכים לבלי שוב השיירה קוברת...". איך קיבל הרחוב שיר כל כך חריף?

"חלק מהאנשים, כמו איש המכולת שלי, פשוט לא שם לב לטקסט. אנשים אלה חושבים שמדובר בשיר חביב. לעומת זאת קיבלתי הרבה מאוד תגובות מאנשים שהתעמקו במילים. במיוחד חיילים ששירתו בלבנון והזדהו עם הטקסט."

– העיבוד של השיר מעט ציני. אתה משתמש שב במנדולינות מאוד עליזות...

"אני נוהג לעקוץ מבחינה מוסיקלית. זו הדרך שלי להביע מורת רוח ממשהו."

– הציניות הזו הביאה אותך גם למכמטים הציניים של אלתרמן?

"בהחלט. אלתרמן יורד למשל על תל אביב. יורד על נושאים שהם אקטואליים גם בימינו. ואת זה אני מאוד מעריך בכתיבה שלו."

– פוליטית אתה לא מפחד לקבל סטיגמה של זמר מחאה שמאלני?

"ראשית, אני לא מאמין במחאה. אני לא מאמין שאמן יכול להשפיע על ציבור. אני בעד להשמיע דעות. אני כותב על מה שמציק לי. זאת עובדה שאין בתקליט שלי אף שיר אהבה אחד..."

– אני מבין שהיית מאוד נגד מלחמת לבנון. היום צה"ל יצא, לפחות רישמית, משם. לעומת זאת אתה עושה מילואים בחברון.

"זה באמת מציק לי פוליטית. מפריע לי שהצבא מקיים כל כך הרבה משאבים לצורך אבטחה של כ־20 מתנחלים..."

– עלול לקרות מצב שבו תהיה מוחרם על ידי ציבור גדול בגלל הדעות שלך.

"אני לא רק שר על לבנון. יש לי גם מכלול רחב של שירים אופטימיים ואפילו מבדחים."

– אבל אין סיכוי שתחבר שיר על ז'בוטינסקי למשל.

"בהחלט לא."

– מלבד נושאים פוליטיים, האם אתה מושפע מבעיות אחרות כשאתה כותב?

"עיקר ההתעסקות שלי היא בנושא יחיד מול רבים וזאת גם בפתרון הבעיות המצומצם. על אחת כמה וכמה כשזה בא לידי ביטוי בפוליטיקה, הרי אלה היו הסיבות לעליית הנאצים."

– אבל למרות כל זאת אתה לא מגדיר את עצמך כזמר מחאה.

"בוודאות, לא! אני לא מוחה. אני מקסימום עוקץ. גם בחברה אני לא נכנס לויכוחים פוליטיים. אני איש שקט שסובל הכל. אתה יודע, גם כשאני כועס על משהו לוקח לי זמן להוציא את זה החוצה..."

– הרבה אנשים מבלבלים בינך לבין מתי כספי.

"כשיצא תקליט השדרים האחרון שלי, התקשרו הרבה מאוד שדרנים ועורכים מוסיקליים לאשת יחסי הציבור של סי.בי.אס. ורטנו מדוע הם לא קיבלו חומר רקע על השיר החדש של...מתי כספי."

– האלמוניות הזו לא מפריעה לך?

"יש לי סיפור מצחיק בשבילך. במילואים האחרונים סידרתי עם היילי כדיר. יום אחד שמתי בבידורית את הקלטת עם השירים שלי. עשרות חיילים התקבצו מסביב לקלטת אבל לא האמינו לי שאני הוא זה ששר את השירים. הלקם ידע את המילים בעל פה. נאלצתי לערוך הופעה בכדי לשכנע אתם."

– התקליט יצא ובעקבותיו תבוא הופעה. מה הלאה?

"אני חושב כבר על התקליט הבא. יש לי המון חומר במגירות. מלבד זאת היתרון שלי הוא שאני מין טרובדור נוסע, כך שההופעה שלי לא כרוכה בנגנים ואמצעים פירוטכניים... הכוונה שלי היא ליצור קשר עם הקהל. אשמח לכתוב מוסיקה לתיאטרון מאחר שהמוסיקה שלי מאוד תיאטרלית. אני צעיר ופתוח להצעות של כותבים וזמרים אחרים. אני רוצה גם לעשות תקליט קצת יותר קטן. גיטרה ועוד שני כלים מאחר שלא יכולתי לעשות את זה עם התקליט הראשון שבהווה את כרטיס הביקור שלי."

"אוברון" באדינבורו

הפסטיבל הבינלאומי למוסיקה ותיאטרון באדינבורו נמצא בעיצומו. אחת ההצלחות הבולטות השנה היתה הפקה קונצרטית של האופרה "אוברון" מאת וובר, לציון מלאת 200 שנה להולדת המלחין. האופרה בוצעה בביצוע חלקי ב"אולם אשר" המפורסם, שבו מתקיימים הקונצרטים הסימפוניים.

"אוברון", הגדולה על ידי וובר, זמן קצר לפני מותו, לפי הזמנת התיאטרון "קובנט גארדן" בלונדון. האופרה הועלתה בבכורה על הבמה בלונדון ב־1826, שנת מותו של וובר. הליברית של האופרה מורכב ומסורבל, שופע סצינות ותמונות המתחלפות בקצב מסחרר. לכן גם אין מרבים להציג את האופרה. אבל אבירי השלום את "אוברון", לפי חלום ליל קיץ של שקספיר, באותה שנה שבת אינטייפטרלשון בקריד הוא המוזיקה מושלמת שלו המהווה...

לדעת המבקרים, זכתה את הקיצור "באדינבורו התזמורת הפילהרמונית המלכותית של גרמניה המערבית בניצוחו של המנצח המפורסם המוזר סייג'י אוזאווה, המנהל המוסיקלי של תזמורת בוסטון, שתערכו בסבב לקונצרטים בארץ בקיצות "אוברון", בזמן הראשיים הגדולה ביותר בתזמורת, של צעירים מוכשרים ומקצועיים למנגדים.

אופרה חדשה של פנדרצקי בפסטיבל זלצבורג

האופרה "המסיכה השחורה" מאת קרישטוף פנדרצקי, שהוזמנה לפני ארבע שנים על ידי פסטיבל זלצבורג ובוצעה שם לראשונה השנה, זכתה להצלחה גדולה.

העלילה מבוססת על מחזה מאת הסופר הגרמני גרהרט האופטמן (העוסק בפולחן "והיר, רצח מיסתורי ותוך באפלה מצבת גלריה שלמה של טיפוסים המייצגים, בין השאר, ניקודה מבט דתיות שהיו מקובלות באמצע המאה ה־17. בעיקר שותף האופטמן השתמש את "היהודי הנודד", הפילוסופיה הבאסאות לנטה את היצירה בניצוחו של ולדמר נלסון, "מאפר" – חובה לשמוע ולראות – כתב המבקר של ה"אדינבורו הבריטי".

המלחין הפולני הדגול יבקר בדצמבר השנה בישראל ינצח בפילהרמונית על הרקוויאם הפולני שלו. בבמה מיצירת פנדרצקי הקונצרט כולל "המסיכה השחורה", בא לידי ביטוי הכבוד והאהדה שהוא רוחש לעם היהודי ולנושאים מההיסטוריה היהודית. ב־1967 הלחין את "יום הדין" – האוראטוריה לזכר קדושי אושוויץ.

ישראל דליות

בולים

מפה מהמאה ה־16 ב"נתניה 86"

מאת אריה לינדנבאום

לכבוד תערוכת הבולים הלאומית "נתניה 86", יופיע גליון זיכרון מיוחד עם מפת ארץ הקודש משנת 1578 מאת גרדר דה יודה (היהודי) מאנטוורפן. זו דוגמה למפות ארץ־ישראל מן המאה ה־16. בדומה למרבית בנות תקופתה מתארת המפה בעיקר את המקומות הנזכרים בכתבי הקודש, בצד מספר קטן של שמות חדשים יותר. משולבת בה תמונה של ירושלים "החדשה". המפה מכוונת בקירוב לצפון־מערב, שלא כמפות ימי־הביניים המופנות מזרחה או מפות בנות זמננו המכוונות לצפון. אין היא מבוססת עדיין על מדידות, דבר שניכר בעיקר במהלכו של קו החוף המפורץ של הים התיכון ובצורת ים המלח. הערת שוליים מציינת שהמפה מושתתת על עבודתו של טילמן סטלה.

עם הופעת הגיליון יופיע עלון הסברה מיוחד מאת פרופ' נפתלי קדמות. על הפעילות בעמותת נתניה ותולדות הבולאות בעיר, כותב אליעזר שטקל, מוותיקי הבולאים: עשר שנים לאחר התערוכה הלאומית "נתניה 76" – הוליכה עמותת בולאי נתניה לערוך תערוכת בולים לאומית – הי"13 במניין. תערוכת "נתניה 86" מתקיימת לציון יובל לקיום פעילות בולאית בעיר. היו אלה מספר עולים מגרמניה שכבר בשנת 1936 התחילו להתכנס, להחליף בולים ואף חלמו על הקמת "קלוב" בולאי.

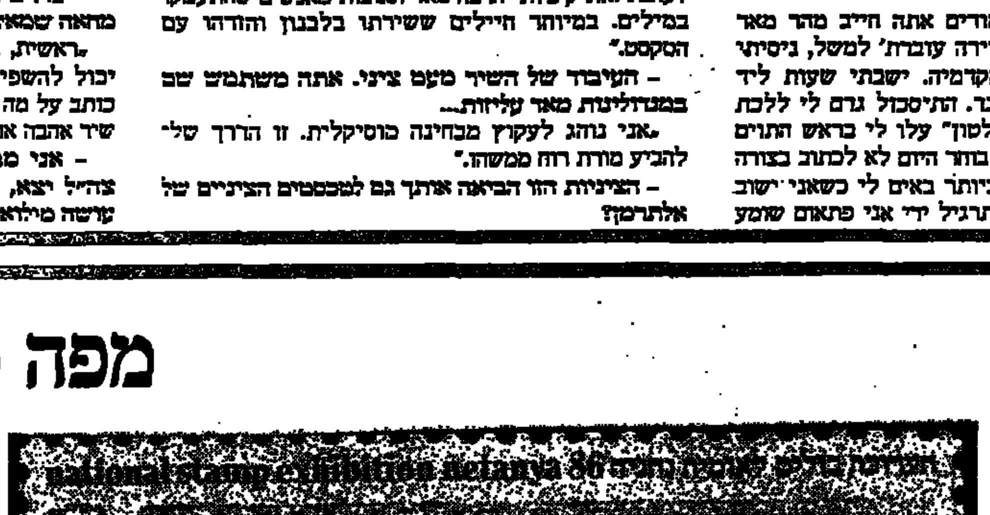

בשנות ה־40, ובמיוחד בראשית ימי המדינה, רחשה נתניה התעניינות בולאית. בזמן "מנהלת העם", נתנו שלטונות המנדט הוראה (25.4.1948) לכל פקידי הדואר להפסיק את פעולות הסניפים (פרט לירושלים, תל־אביב, חיפה ויפו, להם איפשרו לפעול עד ה־5 במאי 1948). הפקידים היהודים בכל שאר המקומות בארץ העדיפו את פקודת הממשלה הזמנית של הישוב – כן להמשיך בפעילות בסניפי הדואר, כרגיל. בכל סניפי הדואר הופיעו חותמות "מנהלת העם" וכבולים שימשו בולי הקרן הקיימת לישראל עם הדפס רכב "דואר".

בולאי נתניה (ככל בולאי א"י) החלו בהתלהבות להחתים את הבולים על גבי מעטפות ובתום תקופת "מנהלת העם" (16 במאי 1948) כאשר הופיעו באשנבי הדואר הבולים הראשונים של המדינה, בולי "דאר עברי" – שוב זרמו אוהדי נתניה לרכוש את הבולים ומאז הפעילות לא פסקה.

במאמץ משותף של חברי האגודה, ובעזרת משרד התקשורת, הקימו בולאי נתניה ב־1976 מועדון שהיה השלישי בארץ אחרי תל־אביב וחיפה.

כיום, בעמותה בולאית בנתניה מספר רב של בולאים צעירים שכבר הציגו מוצגיהם במקומות שונים בארץ ובעולם והשיגו פרסים נאים.

בתערוכת "נתניה 86" יושם דגש על אספנים המציגים את אוספיהם לראשונה וכן יוקדש מקום נרחב לאספנים צעירים.

כל בית טודור

500 שנות מלכות בית טודור בבריטניה, הונצחו ב־6 בולי דומיניקה – מויליאם הראשון (הכובש) ועד למלכה ויקטוריה.

ואלה המלכים שהונצחו בבולים: ויליאם הראשון (1087־1066); ריצ'ארד השני (1399־1377); הנרי השמיני (1547־1509); צ'ארלס השני (1685־1660); המלכה אנה (1714־1702) והמלכה ויקטוריה (1901־1837); אין ספק שתולדות השושלת מעניינים ואין ספק שאספני האימפריה הבריטית לא יפסחו על בולי הסידרה, וזאת על אף ריבוי הבולים של כס המלכות הבריטי שהופיעו השנה.

מתוך שש המלכים הנראים על גבי הבולים, למעשה רק הנרי ה־8 משתייך לבית טודור שמלך על בריטניה בשנים 1603־1485. עד היום, המלכים המפורסמים בשושלת בית טודור הם הנרי ה־8 ובתו אליזבת ה־1 (אינה מופיעה בסידרה). בית המלוכה טודור נוסד על־ידי אוון טודור, צאצא ממשפחה וולשית עתיקת יומין. הוא נשא לאישה את אלמנתו של מלך אנגליה הנרי ה־5 וצאצאיו נלחמו על כס המלוכה שנים רבות בבית יורק רק הנרי ה־7 הצליח לאחד את בית יורק ולנקסטר לבית טודור. בנו של הנרי ה־7 היה זה שויתר על הקתוליות כדת המדינה. בית טודור שלט כ־500 שנה ונגמר עם מותה של אליזבת ה־1. לאחר בית טודור שלט בבריטניה בית סטיוארט ובמאה ה־18 עברה המלוכה לבית הנובר הגרמני. עם המלכתה של המלכה ויקטוריה פסק הקשר עם בית הנובר, כיוון שהחוק הסאלי לא הרשה לאשה למלוך. המלכה ויקטוריה נישאה לנסיך אלברט ויצרה בית מלוכה חדש בשם בית וינזור. ב־1917, כאשר לחמה בריטניה בגרמניה, שינה המלך ג'ורג' ה־5 את שם השושלת [illegible] לוינדזור.

"יוהנסבורג 100"

דרום אפריקה הודיעה על הנפקת סידרה בת ארבעה בולים לכבוד תערוכת הבולים העולמית "יוהנסבורג 100", שתתקיים בין ה־6 ל־11 באוקטובר. "יוהנסבורג 100" היא תערוכה עולמית ללא חסות פי"פ. ישראל תשתתף בתערוכה שלא באמצעות ועדת הנאמנות של בולאי ישראל.

"שטוקהולמיה 86"

תערוכת הבולים העולמית "שטוקהולמיה 86" תפתח השבוע את שעריה בבירת שוודיה וזכה מספר תצוגות ישראליות. התערוכה תיפתח ב־28 באוגוסט ותהיה פתוחה עד ל־7 בספטמבר 1986. את המשלחת בולאי ישראל ייצג יעקב שכטר ותלווה אליו מיקי שוחט.